

การนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล

ตำบลบางเหรียง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

**AN APPLICATION OF SAṄGAHA VATTHU INTO
PEOPLE'S DAILY LIFE IN BANGREANG SUB-
DISTRICT MUNICIPALITY, KHUANNEANG DISTRICT,
SONGKHLA PROVINCE**

พระปลัดปองเดช สิริปัญโญ (พะสริ)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๖๐

การนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

พระปลัดปองเดช สิริบุญโญ (พะสริ)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

**An Application of Saṅgaha Vatthu into People's Daily Life
in Bangreang Sub-district Municipality, Khuanneang
District, Songkhla Province**

Phrapaladpongdet Siripunyo (Pasari)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for The Degree of
Master of Arts
(Social Development)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2017

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นักศึกษานิพนธ์ เรื่อง “การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

(พระครูอรุณสุตาลังการ, ผศ.ดร.)

ประธานกรรมการ

(รศ.ดร.เดชชาติ ตริ์ทรัพย์)

กรรมการ

(ผศ.ดร.ดิเรก นุ่นกล้า)

กรรมการ

(พระครูวิรัตธรรมโชติ,ดร.)

กรรมการ

(รศ.ดร.กัณฑ์กณ หนูทองแก้ว)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

พระครูวิรัตธรรมโชติ, ดร.

ประธานกรรมการ

รศ.ดร.กัณฑ์กณ หนูทองแก้ว

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(พระปลัดปองเดช สิริปัญโญ)

ชื่อวิทยานิพนธ์	: การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา
ผู้วิจัย	: พระปลัดปองเดช สิริปัญโญ (พระสรี)
ปริญญา	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)
คณะควบคุมวิทยานิพนธ์	: พระครูวิรัตธรรมโชติ,ดร. พธ.บ. (สังคมวิทยา) M.A. (Sociology), Ph.D. (Social Science) : รศ.ดร.กัณฑ์กมล หนูทองแก้ว พธ.บ. (สังคมวิทยา) M.A. (Sociology), Ph.D. (Sociology)
วันสำเร็จการศึกษา	: ๘ มีนาคม ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑). เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ๒). เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ๓). เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำนวนทั้งสิ้น ๙,๓๗๒ คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๘๔ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบค่า (t – test) และทดสอบค่า (F – test)

ผลการวิจัย

๑.) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=๓.๓๖$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ประชาชนนำ

หลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.69$) รองลงมาได้แก่ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ($\bar{X}=3.36$) และด้านอัทธจริยา (การประพฤติประโยชน์) ($\bar{X}=3.26$) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.15$) ตามลำดับ

๒.) ผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓.) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา (๑) ด้านทาน (การให้) ควรมีการทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือรู้จักแบ่งปันสิ่งของและคำแนะนำที่ถูกต้องเกี่ยวกับการให้ทาน (๒) ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้สามารถทำงานร่วมกัน ตลอดถึงมีการอบรมเป็นระยะๆ เกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อให้งานบรรลุความสำเร็จ (๓) ด้านอัทธจริยา (การประพฤติประโยชน์) ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ และชี้แจงถึงประโยชน์ของการรวมกลุ่มเพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมในการเข้าถึงประชาชนมากยิ่งขึ้น และ(๔) สมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) ควรมีมาตรการในการควบคุมในการดำเนินงานอย่างสม่าเสมอ มีการตรวจทานการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องอันนำไปสู่ความเข้าใจ เข้าถึง และการพัฒนาในวิถีชีวิตของประชาชนด้านอื่นต่อไป

Thesis Title : An Application of Saṅgaha Vatthu in Daily Life of People in Bangreang Sub-district Municipality, Khuanneang District, Songkhla Province

Researcher : Phrapalad Pongdet Siripunyo (Pasari)

Degree : Master of Arts (Social Development)

Thesis Supervisory Committee

: Phrakhru Wiratthammachot, Dr. B.A. (Sociology), M.A. (Sociology), Ph.D. (Social Science)

: Assoc.Prof.Dr. Kantaphon Nuthongkaew
B.A. (Sociology), M.A. (Sociology), Ph.D. (Sociology)

Date of Graduation : March 8,2018

Abstract

The objectives of this research were : 1) to study an application of Saṅgaha Vatthu in way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province, 2) to compare the application of Saṅgaha Vatthu into way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province in term of sexes, ages, degrees of education, occupations and monthly incomes. 3) to propose the guideline in promotion the application of Saṅgaha Vatthu in way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province. The population were composed of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province for 9,372 persons, and sample size according to Krejcie and Morgan's table measurement, the sample were about 384 persons. The instrument for data collection was questionnaire both closed-open ended questions, data analysis by package computer program. The statistics were analysed as follows; frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test.

The findings were as follow :

1) An application of Saṅgaha Vatthu into way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province by overview was at moderate level ($\bar{X} = 3.36$) when considered in each aspect from more

to less found that the aspect of Dāna (giving) was the highest mean ($\bar{X} = 3.69$) and followed up the aspect of Piyavācā (nice speech) ($\bar{X} = 3.36$) and the aspect of Atthacariyā (self-sacrifice) ($\bar{X} = 3.26$) and the aspect of Samānattatā (equanimity) ($\bar{X} = 3.15$) respectively.

2) The Comparative result the application of Saṅgha Vatthu into way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province in term of sexes, ages, degrees of education, occupations and monthly incomes found that there were different as statistically significance at .05.

3) The suggestion on guideline to promote the application of Saṅgha Vatthu into way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province (1) Dāna domain (giving) there should make understanding on objectives, there should have changing idea to learn and promote for helping each others and giving the right way to give, (2) Piyavācā domain (nice speech) there should train on workshop for co-operate each other for informing in successfully work, (3) Atthacariyā domain (self-sacrifice) there should have training and indicate on benefits of grouping for reaching to people more and more, and (4) Samānattatā (equanimity) there should have measurement in control the process as usually, there have checking procedure as usually for understanding, reaching and develop in way of life of people in other domain in the future.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จทางการศึกษาของผู้วิจัย ซึ่งคงไม่อาจเกิดขึ้นได้หากปราศจากการสละเวลาอันมีค่าในการชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องของ พระครูวิรัตธรรมโชติ, ดร. ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พระครูอรุณสุตาลังการ, ผศ.ดร. พระครูโฆสิตวิฒนานุกูล, ดร และ ผศ.ดร.ดิเรก นุ่นกล้า ที่ได้กรุณาแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดถึงคณะกรรมการประจำหลักสูตรสาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราชทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือ และให้กำลังใจจนผู้วิจัยสามารถประสบความสำเร็จในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ “คุณพ่อ” “คุณแม่” และ “พี่น้อง” ที่เป็นแรงผลักดันสำคัญที่สุดในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วง

นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ พระครูวิจิตรศีลาจาร, ดร. พระอุปัชฌาย์ของผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนให้ทุนการศึกษา และเจริญพรคุณสุภาวดี คงอินทร์ ที่ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูล เอกสาร และงานวิจัย ตลอดถึงกำลังใจจากเพื่อนๆ พี่ๆ ทุกคน แม้จะไม่ได้เอ่ยชื่อไว้ ณ ที่นี้ แต่น้ำใจของทุกๆ คนจะอยู่ในใจของผู้วิจัยตลอดไป หากงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาในสังคมไทย ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่บุรพการีชนด้วยกตัญญูกตเวทิตาธรรม แต่บิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณอันเป็นที่เคารพยิ่งต่อไป

พระปลัดปองเดช สิริปัญญา (พะสริ)

๘ มีนาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๒
๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๓
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๔
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๖
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ หลักสังคหวัตถุ	๗
๒.๑.๑ ความหมายของหลักสังคหวัตถุ	๗
๒.๑.๒ แนวคิดเกี่ยวหลักสังคหวัตถุ	๙
๒.๒ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต	๑๐
๒.๒.๑ ความหมายเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต	๑๐
๒.๒.๒ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต	๑๑
๒.๓ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	๓๐
๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๑
๒.๕ กรอบแนวคิดการวิจัย	๓๗

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

๓.๑	รูปแบบการวิจัย	๓๘
๓.๒	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๘
๓.๓	เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	๓๙
๓.๔	การทดสอบและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๐
๓.๕	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๐
๓.๖	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๒
๓.๗	การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๒
๓.๘	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๔๓

บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๒
๔.๒	ขั้นตอนการนำวิเคราะห์ข้อมูล	๔๒
๔.๓	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๓

บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๕.๑	สรุปผลการวิจัย	๙๓
๕.๒	อภิปรายผล	๙๙
๕.๓	ข้อเสนอแนะ	๑๐๓
๕.๓.๑	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๐๓
๕.๓.๒	ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ	๑๐๓
๕.๓.๓	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๑๐๓

บรรณานุกรม ๑๐๔

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก	รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	๑๐๗
ภาคผนวก ข	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	๑๑๐
ภาคผนวก ค	หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	๑๑๕
ภาคผนวก ง	แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๑๙
ภาคผนวก จ	หนังสือขอความอนุเคราะห์ (Try out)	๑๒๕

หนังสืออนุเคราะห์เก็บข้อมูลแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ประวัติผู้วิจัย	๑๒๘
-----------------	-----

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยสถิติประชากร จากทะเบียนบ้าน แยกรายพื้นที่ เทศบาลตำบลบางเหริยง	๓๙
๒	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้าน	๔๐
๔.๑	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	๔๓
๔.๒	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการ นำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวม	๔๙
๔.๓	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนำ หลักสังคหวัตถุด้านทาน (การให้)ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน เขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา	๕๐
๔.๔	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนำหลักสังคหวัตถุ ด้านปิยวาจา(วาจาเป็นที่รัก)ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน เขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา	๕๑
๔.๕	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนำหลักสังคหวัตถุ ด้านอัตถจริยา(การประพฤติประโยชน์)ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน เขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา	๕๒
๔.๖	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนำหลักสังคหวัตถุ ด้านสมานัตตตตา(การวางตนสม่ำเสมอ) ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน เขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา	๕๓
๔.๗	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับเกี่ยวกับการนำ หลักสังคหวัตถุด้านสมานัตตตตาไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขต เทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ	๕๔
๔.๘	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการการนำ หลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามอายุ	๕๕
๔.๙	แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการการนำหลักสังคหวัตถุ ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามการศึกษา	๕๗

๔.๑๐	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการการนำหลักสังคหวัตถุ ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามอาชีพ	๕๙
๔.๑๑	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนำหลักสังคหวัตถุ ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๖๑
๔.๑๒	แสดงผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ ต่างกัน	๖๓
๔.๑๓	แสดงผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ใน วิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลาที่มีอายุต่างกัน	๖๔
๔.๑๔	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู้ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ต่างกันโดยรวม	๖๕
๔.๑๕	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู้ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ต่างกันด้านทาน (การให้)	๖๖
๔.๑๖	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู้ของ กลุ่มตัวอย่างที่ อายุต่างกัน ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	๖๗
๔.๑๗	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู้ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน ด้านอึดถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	๖๘
๔.๑๘	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู้ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ)	๖๙
๔.๑๙	แสดงผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีการศึกษาต่างกัน	๗๐
๔.๒๐	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู้ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันโดยรวม	๗๑

๔.๒๑	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันด้านทาน (การให้)	๗๒
๔.๒๒	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	๗๓
๔.๒๓	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	๗๔
๔.๒๔	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)	๗๕
๔.๒๕	แสดงผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลาที่มีอาชีพต่างกัน	๗๖
๔.๒๖	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพโดยรวม	๗๗
๔.๒๗	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันด้านทาน (การให้)	๗๘
๔.๒๘	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	๗๙
๔.๒๙	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	๘๐
๔.๓๐	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)	๘๑
๔.๓๑	แสดงผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลาที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน	๘๒
๔.๓๒	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือน โดยรวม	๘๓
๔.๓๓	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันด้านทาน (การให้)	๘๔

๔.๓๔	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกันด้านปิยวาจา (วาทะเป็นที่รัก)	๘๕
๔.๓๕	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกันด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	๘๖
๔.๓๖	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกันด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)	๘๗
๕.๑	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	๘๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยสมัยปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการเมือง สังคมชนบทเติบโตขึ้นและเจริญมากขึ้น ทัดเทียมกับสังคมเมือง ทำให้เป็นสังคมที่ต่างคนต่างอยู่ การประกอบอาชีพก็ได้รับการพัฒนา ให้มีการแข่งขันกันในด้านคุณภาพมากขึ้น ด้านการเมืองก็มีความขัดแย้งทางความคิดอย่าง รุนแรงจนยากที่จะปรองดอง มุ่งประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม เมื่อมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้มีผลกระทบต่อระบบวิถีชีวิตของผู้คนในทุกระดับ ความเจริญด้านเทคโนโลยีข่าวสารข้อมูล เป็นตัวเชื่อมระบบเศรษฐกิจไว้ทั่วโลก ส่งผลให้ระบบทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป กลายเป็นยุควัตถุนิยม ในขณะเดียวกัน ปัญหาความเสื่อมทรามทางศีลธรรมก็ทวีความรุนแรง มากยิ่งขึ้นจนเป็นที่น่าวิตก ดังจะเห็นได้จาก ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นมากมายเช่น หันไปนิยมความหรูหรา ฟุ่มเฟือย ประพฤติตนขาดศีลธรรม เห็นคุณค่าของเงินตราสำคัญกว่าคุณค่าทางจิตใจ คนดีถูกทำลาย สังคมยกย่องคนรวย ทำให้มีการทุจริตคดโกงกันมากขึ้น เพื่อสร้างฐานะขาดความซื่อสัตย์สุจริตคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม เอาไรต์เอาเปรียบผู้ที่ด้อยโอกาสกว่าใช้อำนาจไปในทางที่ผิดทำนองคลองธรรมซึ่งส่งผลกระทบต่อคนไทย โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ต้องปรับตัวตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกจนละเลยในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม

ตามหลักการทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนาสังคมมนุษย์ใดๆ ก็ตามถ้าบุคคลขาดการพัฒนาคุณภาพที่มีอยู่ภายในให้ดีขึ้นมาก่อนแล้ว การพัฒนานั้นๆ จะไม่เป็นการพัฒนาที่ สมบูรณ์ ขึ้นมาได้เพราะบุคคลต่างๆ เป็นสิ่งมีชีวิต และประกอบไปด้วยกายและใจ หากมุ่งแต่การพัฒนาเพียงแต่ภายนอกอย่างเดียวแล้ว “ใจ” ที่เป็นต้นเหตุแห่งดีหรือชั่วหรือเป็นประตูแห่งการนำเข้าสู่สิ่งที่ดีและไม่ดีทั้งปวง ถ้าไม่ได้รับการฝึกฝนและมีการพัฒนาที่ดีแม้จะอยู่ใน สภาพแวดล้อมที่ดีก็ไม่อาจที่จะพัฒนาไปในทิศทางที่ดีได้ ดังนั้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต คือ หลักสังคหวัตถุ อันเป็นธรรมที่ทำให้บุคคลมีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั้งหลายกับทั้งยังทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังนั้น การดำเนินชีวิตในปัจจุบันจึงควรนำหลักสังคหวัตถุมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นหลักธรรมสำหรับมนุษย์ เมื่อนำไปประพฤติปฏิบัติ

ถูกต้องชีวิตจึงมีความสุขและเป็นสิ่งที่ มนุษย์พึงปรารถนาซึ่งหลักสังคหัตถุนี้ ประกอบด้วยทาน ปิยวาจา อุตถจริยา และสมานัตตตา

ประชาชนในเขตตำบลบางเหริยง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เป็นส่วนใหญ่ อาชีพหลักคือ การทำสวนยางพารา การปลูกพืชตามฤดูกาลต่างๆ การเลี้ยงหมู การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลาน้ำจืด นอกจากนี้ยังมีการประกอบอาชีพรับจ้างกรีดยาง อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพช่างก่อสร้าง อาชีพค้าขาย มีรายได้ไม่แน่นอน เนื่องจากการประกอบอาชีพต้องพึ่งพาดินฟ้า อากาศ ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง ในปัจจุบันจึงมักมีปัญหาในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามหลักสังคหัตถุเช่น ขาดการช่วยเหลือต่อกัน การพุดจาโดยใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ และมีปัญหาอีกมากมายซึ่งกลายเป็นปัญหา สังคมและอาจส่งผลให้การดำเนินวิถีชีวิตตามหลักสังคหัตถุ ลดน้อยลงไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันและเป็นกลุ่มสังคมที่ผู้วิจัยสนใจ ต้องการทราบว่าเมื่อประชาชนนำหลักสังคหัตถุไปใช้ไปใช้ในวิถีชีวิตแล้วผลจะเป็นอย่างไร และสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต ให้มีความสุข และเกิดความสงบในสังคมอย่างยั่งยืนสืบไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑ เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ ราย ได้ต่อเดือน ต่างกัน

๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตในเทศบาลตำบล บางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต ดังนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ใน ๔ ด้าน ดังนี้

- ด้านทาน (การให้)
- ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)
- ด้านอัทธจริยา (การประพฤติประโยชน์)
- ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

๑.๓.๒.๑ ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

๑.๓.๒.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย ๔ ด้าน ดังนี้

- ด้านทาน (การให้)
- ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)
- ด้านอัทธจริยา (การประพฤติประโยชน์)
- ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑ บ้านคลองคล้า หมู่ที่ ๒ บ้านยางหัก หมู่ที่ ๓ บ้านบางเหริยงตก หมู่ที่ ๔ บ้านบางเหริยงบน หมู่ที่ ๕ บ้านบางเหริยงใต้ หมู่ที่ ๖ บ้านเกาะน้ำรอบ หมู่ที่ ๗ บ้านบางทิง หมู่ที่ ๘ บ้านเกาะใหญ่ หมู่ที่ ๙ บ้านคลองช้าง หมู่ที่ ๑๐ บ้านโหล๊ะหนูน หมู่ที่ ๑๑ บ้านแพรกสุวรรณ หมู่ที่ ๑๒ บ้านโคกเมือง และหมู่ที่ ๑๓ บ้านหน้าควน

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ จำนวนประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำนวน ๙,๓๗๒ คน (จำนวนสมาชิกปัจจุบัน ประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐)

๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับใด

๑.๔.๒ การเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือน ต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๔.๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา เป็นอย่างไร

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ สมาชิกที่มีเพศแตกต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

๑.๕.๒ สมาชิกที่อายุแตกต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

๑.๕.๓ สมาชิกที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

๑.๕.๔ สมาชิกที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

๑.๕.๕ สมาชิกที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ หลักสังคหวัตถุ หมายถึง เป็นหลักธรรมที่สร้างความสงบสุขสมานสามัคคีสร้างความเกื้อกูลกัน และคุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจที่ใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

๑.๖.๑.๑ ด้านทาน (การให้) หมายถึง การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเสมอภาคในการใช้ชีวิต มีการช่วยเหลือซึ่งกันตลอดถึงการแบ่งปันความรู้และแนะนำสั่งสอน มีการอำนวยความสะดวกอย่างรวดเร็วเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ทันท่วงเวลาและสถานการณ์ต่างๆ มีการ

ให้คำปรึกษา คำแนะนำที่ดี และให้ความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

๑.๖.๑.๒ ด้านปียวาจา (วาจาเป็นที่รัก) หมายถึง การเจรจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ อ่อนหวานและเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย การเจรจาด้วยความจริงใจ เป็นวาจาที่เป็นสัจจะและมีประโยชน์ แก่ผู้ฟังและยังเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวน้ำใจได้มั่นคง การเจรจาด้วยถ้อยคำให้มีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ รวมถึงการสื่อสารที่ดี และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีจิตสำนึกที่ดีในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

๑.๖.๑.๓ ด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) หมายถึง การแจ้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์การกำหนดกฎระเบียบต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ การช่วยเหลือกลุ่มองค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกองค์กรและรับสิ่งที่เป็นประโยชน์จากภายนอกมาเป็นประโยชน์ต่อภายในองค์กร การประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ขวนขวายช่วยเหลือ แก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการทุ่มเทแรงกาย แรงใจ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์แก่ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

๑.๖.๑.๔ ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) หมายถึง ความเสมอภาคในการปฏิบัติที่มีความสม่ำเสมอเท่าเทียมกัน การให้เกียรติกัน วางตัวเหมาะสมกับฐานะและเป็นกันเองต่อสมาชิกในชุมชน โดยไม่เอาเปรียบและร่วมรับรู้การแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกันในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

๑.๖.๒ วิถีชีวิต หมายถึง การดำเนินชีวิตโดยภาพรวมของบุคคลซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะ และความเชื่อ ความประพฤติปฏิบัติและค่านิยมของบุคคลนั้นๆ

๑.๖.๓ วิถีชีวิตของประชาชน หมายถึง แบบแผนการดำรงชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วยจำนวนหมู่บ้าน ๑๓ หมู่บ้าน

๑.๖.๔ เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๒ เพศ คือ เพศชาย และเพศหญิง

๑.๖.๕ อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๔ ช่วง คือ ต่ำกว่า ๓๐ ปี ๓๑ - ๔๐ ปี ๔๑ - ๕๐ ปี และ ๕๑ ปีขึ้นไป

๑.๖.๖ ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๔ ระดับ คือ ๑) ประถมศึกษา ๒) มัธยมศึกษา/ปวช. ๓) ปริญญาตรี และ ๔) สูงกว่าปริญญาตรี

๑.๖.๗ อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม คือ ๑) รัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ ๒) เอกชน ๓) ค้าขาย และ ๔) เกษตรกรรม/รับจ้าง

๑.๖.๘ รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ ๑) ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ๒) ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท ๓) ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท และ ๔) ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

๑.๗.๒ ทำให้ทราบผลเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน

๑.๗.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

๑.๗.๔ สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในครั้ง นี้ เป็นการศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดการศึกษาดังต่อไปนี้

๒.๑ หลักสังคหวัตถุ

๒.๑.๑ ความหมายของหลักสังคหวัตถุ

๒.๑.๒ ความสำคัญของสังคหวัตถุ ๔

๒.๑.๓ องค์ประกอบของหลักสังคหวัตถุ ๔

๒.๒ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต

๒.๒.๑ ความหมายเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต

๒.๒.๒ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต

๒.๓ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ หลักสังคหวัตถุ

การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตให้ประสบความสำเร็จได้นั้นประชาชนต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลในชุมชน ดังนั้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมสำหรับการทำงานร่วมกัน การอยู่ร่วมกัน คือ สังคหวัตถุ ๔ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่องความหมายของหลักสังคหวัตถุ ๔ และการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตประชาชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๑.๑ ความหมายของหลักสังคหวัตถุ

สังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักคุณธรรมในศาสนาพุทธ โดยเป็นภาษาบาลีแยกออกเป็น ๒ ศัพท์ คือ สังคห ๑ วัตถุ ๑ สังคห แปลเป็นภาษาไทยว่าสงเคราะห์ มีความหมายว่า ช่วยเหลืออุดหนุน วัตถุในที่นี้หมายความว่าเรื่อง รวมทั้ง ๒ ศัพท์ มีความหมายว่า เรื่องความช่วยเหลือจะช่วยเหลือกัน ด้วยวิธี

อย่างไรบ้าง ท่านได้วางไว้เป็น ๔ อย่าง จึงจะถือว่าเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจของผู้อื่นได้^๑

สังคหวัตถุ แปลว่า หลักการสงเคราะห์ หรือหลักสังคมสงเคราะห์ หมายความว่าเมื่อมนุษย์อยู่รวมกันเป็นหมู่ เป็นสังคม คนในสังคมจะต้องรู้จักสงเคราะห์ อนุเคราะห์กันตามฐานะ คนในสังคมจึงจะมีความรักใคร่ปรองดองกัน ซึ่งจะทำให้สังคมน่าชื่นชม มีความสงบธรรมที่เป็นหลักการสงเคราะห์นี้ มีอยู่ ๔ อย่าง คือ

๑. ทาน เป็นการให้สิ่งของแก่คนที่ควรให้ หมายความว่า คนเราเกิดมามีชีวิตอยู่ได้ก็เพราะอาศัยการให้ จะเห็นได้ชัดก็คือ บิดา มารดา ให้ปัจจัยดำรงชีพทุกอย่างแก่บุตรธิดา ครู อาจารย์ให้วิชาความรู้แก่ลูกศิษย์ ซึ่งการให้ของมีอยู่ ๒ อย่าง คือ อามิสทานให้วัตถุสิ่งของ กับ ธรรมทาน ให้ธรรมหรือวิชาความรู้แก่ผู้อื่น ซึ่งการแบ่งปันวัตถุเพื่อเป็นปัจจัยร่วมกัน

๒. ปิยวาจา เจรจาด้วยถ้อยคำน่ารัก ไพเราะอ่อนหวาน หมายความว่า การพูดจาที่น่ารักพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ การพูดนอกจากจะเป็นวาจาที่ไพเราะอ่อนหวานแล้วต้องเป็นวาจาที่เป็นสัจจะ และมีประโยชน์แก่ผู้ฟังแล้ว ยังจะเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวน้ำใจได้มั่นคง

๓. อัถถจริยา ประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น หมายความว่า การทำประโยชน์แก่คนอื่น เช่น การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

๔. สมานัตตตา ความเป็นคนเสมอดันเสมอปลาย ไม่ถือตัว หมายความว่า ความเป็นคนเสมอดันเสมอปลาย คือ จิตใจคงเส้นคงวาต่อคนทั่วไป รู้จักร่วมสุขร่วมทุกข์กับคนอื่น เห็นคนอื่นได้รับทุกข์ต้องไม่ทอดทิ้ง หรือรังเกียจ เห็นคนอื่นได้ดีมีความสุขก็ไม่ริษยาแค้นเคืองเป็นอย่างไรต่อไปก็เป็นอย่างนั้น ไม่เปลี่ยนแปลง การวางตัวอย่างนี้ ย่อมเป็นที่รักใคร่นับถือของคนทั่วไป

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ไว้ว่า เมื่อทุกคนต่างประพฤติสังคหวัตถุทั่วถึงกันแล้ว ย่อมว่าแต่เฉพาะคน เฉพาะครอบครัว จะรักใคร่นับถืออยู่เป็นสุขสบายเลย ถึงคนทั้งหมู่บ้าน ทั้งเมือง ทั้งประเทศ ทั้งโลก ก็ต้องอยู่เป็นสุขสบายตลอดไปเหมือนกัน เพราะฉะนั้นท่านจึงว่าสังคหวัตถุทั้ง ๔ อย่าง เป็นคุณสำหรับยึดเหนี่ยวน้ำใจผู้อื่นให้รักใคร่นับถือ ช่วยเหลือกัน อย่างวิเศษแท้^๒

^๑สุทธิพงศ์ ปานเพ็ชร, “การประยุกต์หลักพุทธธรรมกับวิถีชีวิตชุมชน, ”รายงานการวิจัยอิสระ, (มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๐), บทคัดย่อ.

^๒สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน) , **สังคหวัตถุ ๔**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาภูมิภววิทยาลัย, ๒๕๒๘), หน้า ๕๓.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ไว้ว่าสังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักการสงเคราะห์ หรือเป็นธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจคน และประสานหมู่ชนไว้ในความสามัคคี^๓

คุณ โทชน์ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ไว้ สังคหวัตถุ ๔ ว่าเป็นหลักผูกใจคน เป็นเหมือนมนตร์รัก มนต์เสน่ห์หา เมตตา มหานิยม ^๔

ปรีชา นันทาภิวัฒน์ น.อ. (พิเศษ) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ไว้ว่าสังคหวัตถุ ๔ เป็นธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวคือ ยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี ^๕

บุญสิริ ขวลิตรำรง ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ไว้ว่า เป็นธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดเหนี่ยวจิตใจของกันและกัน อันเป็นไปเพื่อการสงเคราะห์กัน ^๖

อุดม เขยกีวงศ์ และ กนิษฐาน แปนสุวรรณ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ไว้ว่า เป็นธรรมเครื่องผูกมัดน้ำใจ^๗

จากการค้นคว้าผู้วิจัยสรุปได้ว่า สังคหวัตถุ ๔ หมายถึง เครื่องมือ หรือหลักธรรมที่ช่วยประสานคนหมู่มากให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นเครื่องช่วยจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยความรัก สามารถนำไปใช้ได้ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับสังคม เป็นธรรมอันจะก่อให้เกิดความผาสุกในบ้านเมืองและประเทศชาตินั่นเอง

๒.๑.๒ ความสำคัญของสังคหวัตถุ ๔

หลักธรรมที่ก่อให้เกิดความสามัคคีที่กล่าวไว้ในพุทธศาสนาเถรวาท ในแง่ของการมีมิตรสหายหรือบริวารที่ดีจริง พระพุทธเจ้าได้ตรัสถึงความสำคัญของการมีมิตรสหายที่ดีไว้ในอุปัชฌาสุตตราว่า “ความเป็นผู้มีมิตรดีมีสหายดีมีเพื่อนดีนี้เป็นพรหมจรรย์ทั้งสิ้นทีเดียว”^๘ แต่การที่จะสร้างมิตร

^๓พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), **ธรรมบุญชีวิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๔. (กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๐). หน้า ๑๑.

^๔คุณ โทชน์, **พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน**, (กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,๒๕๓๗), หน้า ๒๕-๒๘.

^๕ปรีชา นันทาภิวัฒน์ น.อ.(พิเศษ), **พจนานุกรมหลักธรรมพระพุทธศาสนา**, (กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์ดวงแก้ว, ๒๕๔๔), หน้า ๑๔๓.

^๖บุญสิริ ขวลิตรำรง , **ธรรมโอสถ**, (กรุงเทพมหานคร:อมรินทร์การพิมพ์,๒๕๒๙),หน้า ๒๓-๓๑.

^๗อุดม เขยกีวงศ์ และ กนิษฐาน แปนสุวรรณ, **พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แสงดาว, ๒๕๔๘), หน้า ๑๑๕.

^๘ส .ม. (ไทย) ๑๙/๕/๒.

หรือยึดเหนี่ยวจิตใจของบุคคลที่เป็นมิตรสหายกันแล้วไว้ได้นั้นก็เป็นสิ่งที่สำคัญมากเหมือนกัน เพราะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของมิตรหรือบริวารเรียกว่า หลักสังคหวัตถุ^๙ ซึ่งมีด้วยกัน ๔ ประการคือ

๑) ทาน การให้ปัน การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สิ่งของของตนแก่บุคคลอื่น ด้วยเห็นว่าสิ่งของที่ตนเสียสละไปนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้รับ เป็นการแสดงความมีน้ำใจและเป็นการยึดเหนี่ยวจิตใจของมิตรสหายหรือบริวารไว้ได้พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญการให้ไว้มากมาเช่นผู้ให้ยอมเป็นที่รัก ผู้ให้ยอมผูกมิตรไว้ได้^{๑๐} เป็นต้น ผู้ที่มีความตระหนี่นั้นไม่สามารถที่จะผูกมิตรหรือยึดเหนี่ยวจิตใจของมิตร และบริวารไว้ได้^{๑๑}

๒) ปิยวาจา หรือ เปยยวัชชะ การมีวาจาเป็นที่รัก เป็นที่ติดตึ้งจิตใจของผู้ฟัง มีวาจาสุภาพอ่อนหวานชวนฟัง เป็นวาจาที่ไม่หยาบคายและก่อให้เกิดประโยชน์ การมีปิยวาจານี้มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการผูกมิตรหรือรักษาน้ำใจมิตร บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้เป็นทูต หรือเป็นตัวแทนของประเทศในการเจรจาเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชน และประเทศชาติจะต้องมีเทคนิคในการใช้คำพูดอย่างดีเยี่ยม เพราะถ้าหากใช้คำพูดที่ไม่ดีก็จะส่งผลให้ประชาชนและประเทศชาติสูญเสียผลประโยชน์ได้

๓) อัตถจริยา การประพฤติตนเป็นประโยชน์ เช่น การช่วยเหลือผู้อื่นในเวลาที่ยจำเป็นไม่เป็นคนนิ่งดูตายในเมื่อตนเองมีกำลังความสามารถที่พอจะช่วยเหลือได้ในการผูกสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศก็เช่นเดียวกัน จะต้องเป็นผู้ที่รู้จักให้การช่วยเหลือในเวลาที่เหมาะสมช่วยเหลือ เช่นเมื่อถึงคราวที่มิตรประเทศต้องประสบกับภัยพิบัติต่างๆ ที่ประเทศสัมพันธ์มิตรพอที่จะช่วยเหลือได้ก็ให้ช่วยเหลือตามกำลังความสามารถ เพื่อเป็นการผูกสัมพันธ์ไมตรีหรือแสดงถึงความมีสัมพันธ์ไมตรีอันดีต่อกัน

๔) สมานัตตตาคามีตนเสมอต้นเสมอปลาย ไม่คบมิตรเพราะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมิใช่ว่าเมื่อเห็นว่ามีมิตรหมดประโยชน์สำหรับตนแล้วก็เริ่มห่างเหินหรือเลิกคบไปการคบหามิตรจะต้องคบด้วยความจริงใจและมีความเสมอต้นเสมอปลายทั้งในยามที่มีมิตรรุ่งเรืองและในคราวตกต่ำ

สรุปได้ว่าวิธีการทั้ง ๔ นี้เมื่อปฏิบัติได้ย่อมให้เกิดความสามัคคีร่วมมือร่วมใจในกลุ่มชนนั้นๆ ถ้าไม่มีหลักปฏิบัติเช่นนี้ผู้นั้นย่อมเป็นที่รักของคนทั่วไป ข้อนี้บางท่านจึงเรียกว่า มนต์มหาเสน่ห์ เพราะทำให้ตนเข้าไปนั่งในใจของผู้อื่น

ต่อไปจะได้พูดถึงความสำคัญของสังคหวัตถุธรรม ที่เป็นส่วนสำคัญในหลักการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

^๙ อัง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๓๒/๔๒.

^{๑๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐๙.

^{๑๑} ธรรมรักษา, พระไตรปิฎกฉบับสุภาพ, (กรุงเทพมหานคร: รุ่งแสงการพิมพ์, ๒๕๓๒), หน้า ๒๐๘.

๒.๒.๑ สังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติซึ่งการอยู่ร่วมกันในสังคมหรือในหมู่คณะจำเป็นต้องมีสิ่งที่จะมายึดเหนี่ยวจิตใจและประสานหมู่คณะไว้ให้เกิดความสามัคคีและเพื่อให้อยู่ด้วยกันอย่างสงบสุขได้แก่หลักสังคหวัตถุ ๔ ดังต่อไปนี้

๑. ทาน คือ การให้ปันสิ่งของตนแก่ผู้อื่นที่ควรให้คือการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละแบ่งปันเฉลี่ยให้ ไม่ใช่ให้จนร่ำรวยหรือให้จนหมดเนื้อหมดตัว แต่เป็นการแบ่งปันให้เพื่อแสดงอัธยาศัยไมตรีผู้ให้ไม่จำเป็นต้องร่ำรวยหรือมีฐานะดีกว่าผู้รับเสมอไป และยังรวมถึงการช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วยปัจจัยสี่ทุนหรือทรัพย์สินสิ่งของตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจ

๒. ปิยวาจา พูดอย่างรักกันคือกล่าวคำสุภาพไพเราะน่าฟังชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์มีเหตุผลเป็นหลักฐานชักจูงในทางที่ดีงามหรือคำแสดงความเห็นอกเห็นใจให้กำลังใจรู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดีสมานสามัคคีเกิดไมตรีทำให้รักใคร่นับถือช่วยเหลือเกื้อกูลกันซึ่งแต่ละกลุ่มที่ได้จัดตั้งขึ้นมาจะมีการแบ่งหน้าที่กันและสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้คือฝ่ายประชาสัมพันธ์ หากฝ่ายประชาสัมพันธ์พูดจาไม่ดีถึงโครงการหรือกิจกรรมจะดีแค่ไหนก็ไม่สามารถที่จะโน้มน้าวจิตใจของสมาชิกกลุ่มได้

๓. อุตถจริยา การทำประโยชน์คือช่วยเหลือด้วยแรงกายและขวนขวายช่วยเหลือกิจการต่างๆ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ทั้งช่วยแก้ไขปัญหาและช่วยปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี

๔. สมานัตตตา วางตนเสมอต้นเสมอปลายให้ความเสมอภาคปฏิบัติสม่ำเสมอกับต่อคนผู้ที่เป็นสมาชิกกลุ่มและบุคคลทั่วไปไม่เอาเปรียบบุคคลที่ด้อยกว่า และเสมอในสุขทุกข์ คือ ร่วมสุขร่วมทุกข์ร่วมรับรู้ร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน^{๑๒}

๒.๒.๒ สังคหวัตถุ ๔ เป็นเครื่องผูกใจคน และการที่จะผูกมัดใจคนได้นั้นก็ต้องอาศัยธรรมะที่จะช่วยผูกมัดจิตใจคนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นมากจะเห็นได้ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาการใช้หลักสังคหวัตถุ ๔ การแสดงพฤติกรรมโต้ตอบระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง หรือไปยังกลุ่มบุคคลจะเกิดขึ้นในลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเกิดความเข้าใจอันดี มีทัศนคติที่ดีต่อกัน รู้จักการให้และการรับความช่วยเหลือหรือคำแนะนำต่างๆ โดยที่บุคคลสามารถให้การช่วยเหลือและสนับสนุนเมื่อบุคคลอื่นต้องการการปฏิบัติตนหรือการแสดงออกต่อกัน เช่น ครูกับนักเรียน ในลักษณะที่เป็นมิตรโดยให้การสนับสนุน ช่วยเหลือสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันมีความใกล้ชิดสนิทสนมโดยที่ครูสามารถให้ความช่วยเหลือและเป็นที่ยึดได้เมื่อนักเรียนต้องการในการเรียนการสอนนั้นเป็นสิ่งที่ช่วยให้บรรยากาศในการเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นโดยนักเรียนที่รับรู้ว่าคุณปฏิบัติกับตนด้วยความจริงใจให้ความรักเอาใจใส่ตนด้วยความจริงใจจะเป็นนักเรียนที่มีความรู้สึกที่ดีกับครูเข้าใจและยอมรับในคำสอน

^{๑๒} พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตโต),ธรรมบุญชีวิต, สำนักพิมพ์ ธรรมสภา, พ.ศ.๒๕๕๗ หน้า ๑๓-๑๔.

ของครูว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์แก่การนำไปปฏิบัติ ลักษณะการปฏิบัติตนของครูกับนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ นักเรียนยอมรับคำสอนของครู และนำสิ่งที่ครูสอนไปปฏิบัติได้ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนโดยอาศัยการปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความจริงใจ ให้นักเรียนเกิด ความรู้สึกที่ดีและยอมรับการปฏิบัติของครูนั้น เป็นการเสริมสร้างลักษณะทางจิต และพฤติกรรมที่พึง ประารถของนักเรียน เช่น พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนาหนึ่งนั้น ครูสามารถปฏิบัติโดยให้ความสำคัญกับนักเรียนของตนเองเข้าใจความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ทำตนเป็นกันเองกับเด็กไม่เข้มงวดหรือปล่อยปละละเลยนักเรียนจนเกินไป ให้ความยุติธรรมกับ นักเรียนทุกคน ยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของนักเรียน และแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสม กับนักเรียน ลักษณะของครูเหล่านี้จะเป็นลักษณะที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น ให้นักเรียนเกิด ทศนคติที่ดีต่อครู และยอมรับ คำสั่งสอนของครูไปปฏิบัติต่อไปได้^{๑๓}

๒.๒.๓ สังคหัตถ์ ๔ เป็นหลักสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน การให้เพื่อสงเคราะห์นี้ หมายถึงการให้เพื่อยึดเหนี่ยวน้ำใจ ร้อยรัดใจให้รวมกันเป็นหมู่และเห็นอกเห็นใจกัน รักใคร่นับถือสนิท สนมกันมั่นคง จะเห็นได้จากมีกองทุนช่วยเพื่อนครู ยอมเสียสละเงินของทุกคนที่สมัครใจเข้าเป็น สมาชิกกองทุนถือเป็นการช่วยเหลือกันในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจังหวัด ร้อยเอ็ด แสดงให้เห็นว่าทุกคนมีความคิดที่จะช่วยเหลือกันเอง ก่อนที่จะไปขอรับความช่วยเหลือจาก ต้นสังกัดให้กลุ่มได้บริหารงานด้วยการเอื้อ เพื่อเอื้อแบ่งปันสิ่งของๆ ตนช่วยเหลือกันด้วยตลอดถึง ให้ความรู้และแนะนำทั้งเสียสละแรงกายและเวลาเพื่อส่วนรวมและสิ่งที่มีงมงันด้วยการพูดจาด้วย ถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวานวาจาเป็นที่รัก วาจาพูดต็มน้ำใจ หรือวาจาซาบซึ้งใจ จะก่อให้เกิดความ สมานสามัคคีเกิดมิตรไมตรีและความรักใคร่นับถือ ตลอดถึงสิ่งที่ทุกคนยอมรับในกฎกติกาที่ได้ตั้งขึ้น มาร่วมกันทำให้แสดงถึงการประพฤติปฏิบัติร่วมกันและผลประโยชน์ที่จะได้ร่วมร่วมกันก็คือมิตรที่ดี ต่อกันที่ทุกคนจะได้รับร่วมกัน จึงเป็นแรงจูงใจในการแก้ไขปัญหาในการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน^{๑๔}

๒.๒.๔ สังคหัตถ์ ๔ เป็นธรรมแห่งการแบ่งปันกันการช่วยเหลือซึ่งกันแลกันในการ อยู่ร่วมกันอันเป็นไปเพื่อดูแลกันซึ่งหลักธรรมแห่งการแบ่งปันนี้ บุคลากรทางการ ศึกษาได้ถือปฏิบัติร่วมกันโดยใช้ศาสนามาเป็นเครื่องกลมเกลียวจิตใจให้มีความเห็นอกเห็นใจกันใน กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งปันเงินที่มีอยู่เพื่อเข้าเป็น กองทุนกลุ่มต่างๆ จึงถือเป็นการแบ่งปันทรัพย์เพื่อช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันจึงเป็นการให้การเผื่อ

^{๑๓} พุทธศาสนิกชน,บริหารธุรกิจแบบพุทธ, (กรุงเทพมหานคร: อตัมมโย, มปป.๒๕๖๐).

^{๑๔} สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ(วาสน์วาสโน),สังคหัตถ์๔, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาภูมิภวราช วิทยาลัย, ๒๕๒๘),หน้า ๑๑.

แม่แก่กันซึ่งเป็นข้อสำคัญเพราะว่าทุกๆ คนย่อมต้องการความช่วยเหลือจากกันและกัน และการแบ่งปันไม่ได้มีแต่ทรัพย์สินเท่านั้นยังรวมถึงด้านจิตใจ ยังช่วยให้กำลังใจ ให้ความรู้ให้การแนะนำให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในสิ่งที่ทำร่วมกันในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด แล้ว ผลที่จะได้ตามมาจึงเป็นมูลเหตุให้ได้รับความร่วมมือ สามัคคี ที่ทุกคนจะได้รับร่วมกัน แต่ถ้าหากบุคคลากรทางการศึกษาคิดเห็นแต่ประโยชน์ของตนเองมากกว่าส่วนร่วม ปฏิบัติหน้าที่ก็จะไม่สามารถสำเร็จได้และสังคหวัตถุซึ่งเป็นธรรมแห่งการแบ่งปันกันก็จะใช้ไม่ได้^{๑๕}

๒.๒.๕ สังคหวัตถุ ๔ เป็นหลักแห่งการให้เพื่ออนุเคราะห์หมายถึง การให้เกื้อหนุนโอบอ้อมอารีด้วยเมตตา และการให้อุดหนุนเอื้อเพื่อช่วยเหลือกันด้วยความกรุณา คนที่มีทรัพย์คิดช่วยเหลือคนอื่นให้ตั้งตัวได้ ย่อมเป็นกำลังสำคัญของครูในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและเพื่อเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศชาติดั่งนั้น การให้เกื้อหนุน โอบอ้อมอารีกันด้วยเมตตา และการให้อุดหนุนเอื้อเพื่อช่วยเหลือกันด้วยความกรุณาจึงถือว่าให้เพื่ออนุเคราะห์^{๑๖} หลักสังคหวัตถุ ๔ คือ ธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ การสงเคราะห์ซึ่งกันและกันหรือหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสมัคสมานสามัคคีและมีความสุข มี ๔ ประการ คือ ทาน ปิยวาจา อตถจริยา และสมานัตตตา ดังนี้

๒.๓ ทาน เป็นหลักธรรมเบื้องต้นในพระพุทธศาสนา เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกันและกันไว้ พระพุทธศาสนาให้ความสำคัญแก่ทาน เพราะจัดเป็นการทำบุญอย่างหนึ่งในบุญกิริยาวัตถุ ๓ อย่าง^{๑๗} คือบุญสำเร็จด้วยการให้ บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีล และบุญสำเร็จด้วยการเจริญภาวนา การทำบุญทั้ง ๓ ประการนี้เป็นหนทางในการปฏิบัติตนเพื่อจะเข้าสู่เป้าหมายตามเจตนาของผู้กระทำนั้นๆ ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ได้กล่าวความหมายของทานไว้ดังนี้

๒.๓.๑ ความหมายตามรูปศัพท์คำว่า ทาน มาจากค ภาขาบาลี มีรากศัพท์มาจาก ทา ธาตุ มีความหมายว่า ให้ ลง ยุบจาย ในนามกิตก์ โดยมีรูปวิเคราะห์ ดังนี้

ทียเตติ ทานํ ชื่อว่าทาน เพราะให้ เป็นกริยานาม หมายถึงการให้
ทียติ อเนนาติ ทาน ชื่อว่าทาน เพราะเป็นวัตถุที่ให้ หมายถึง สิ่งของที่ให้, สิ่งที่ให้^{๑๘}
ทียติ อวณชียเตติ ทาน ชื่อว่าทาน เพราะอรรถว่า อันบุคคลยอมให้ คือ ย่อมบั่นรอน^{๑๙}

๒.๓.๒ ความหมายของทานในพระไตรปิฎก

^{๑๕} บุญสิริ ขวลิขิตธารง , ธรรมโอสถ, (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๙), หน้า ๒๓-๓๑.

^{๑๖} สุจิตรา ธรรมรัตน์, ศาสนาเปรียบเทียบ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทสหธรรมิกจำกัด, (๒๕๓๘), หน้า ๑๕.

^{๑๗} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๐๕/๒๖๙.

^{๑๘} มงคล. (ไทย) ๒/๒๒-๒๓.

^{๑๙} ส.ย. (ไทย) ๑/๒๑๒.

ทาน หมายถึง การให้วัตถุที่ควรให้

ทาน หมายถึง การให้ความรู้

ทาน หมายถึง การให้อภัยแก่คนหรือสัตว์อื่น ตามความหมายนี้ คือ การงดเว้นจากเวรภัย ได้แก่ การรักษาศีล มีเว้นจากการฆ่าสัตว์ เป็นต้น การรักษาศีล เป็นการให้ทานอย่างหนึ่งถือเป็นการให้ที่ยิ่งใหญ่ เพราะเป็นการให้ความปลอดภัยในชีวิตแก่สัตว์ทั้งหลาย^{๒๐}

๒.๓.๓ ความหมายของทานในอรรถกถา ทาน หมายถึง ทานวัตถุ เพราะบุคคลให้ทาน ด้วยวัตถุนี้ ฉะนั้น วัตถุนี้ จึงชื่อว่าทานอธิบายว่า เขามอบทรัพย์สินที่มีอยู่ของตนแก่ผู้อื่น

ทาน หมายถึง จากเจตนา เจตนาเป็นเหตุบริจาคนั้นมีสิ่งของที่ควรให้ ๑๐ อย่าง มีข้าว เป็นต้น อันมีสัมมาทิฐิเป็นตัวนำ แก่บุคคลอื่น

ทาน หมายถึง ความไม่โลภ ซึ่งประกอบด้วยเจตนาอันเป็นเหตุบริจาคนั้น ๕

ทาน โดยเนื้อความมีเพียง ๒ อย่าง คือ จากเจตนา และไทยธรรม

กล่าวโดยสรุปแล้ว ทาน หมายถึง การให้ การให้ธรรมะเป็นทาน การแบ่งปันสิ่งที่เป็นวัตถุ และสิ่งที่ไม่ใช่วัตถุแก่สรรพสัตว์ เพื่ออนุเคราะห์ สงเคราะห์ ตอบแทนและบูชาคุณ ด้วยเจตนาอันบริสุทธิ์โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทนนั่นเอง รวมถึงการให้อภัยด้วย

๒.๔ ปิยวาจา

๒.๔.๑ ความเป็นมาของปิยวาจา

พระพุทธศาสนาเถรวาทมีแนวคิดว่าการกระทำทางกาย วาจา หรือพฤติกรรม (behavior) ของมนุษย์ที่ปฏิบัติและการสัมพันธ์กับโลกไม่ว่าจะเป็นการกระทำภายในคือการรับรู้ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ตลอดจนความรู้สึก ความจำ ความคิด หรือการกระทำที่แสดงออกภายนอกในทางที่ดี(กุศล) ไม่ดี(อกุศล) และเฉยๆ (อพยาคติ) เหล่านี้ศูนย์กลางหรือที่ตั้งของการรับรู้และการปฏิบัติ การเพื่อสัมพันธ์กับโลกคือ จิต มโน วิญญาณซึ่งใช้เป็นไวพจน์กันได้หรือที่เรียกต่างๆ ไปดังมี คาถาธรรมบทว่า

มโนบุพพวงคามาธมมา มโนเสฏฐา มโนมยา

มนสา เจ ปทุฏฐเณน ภาสตีวาโรตีวา

ตโต น ทุกขมเนวติ จกุก ววหโต ปท

มนสา เจ ปสนเนน ภาสตีวาโรตีวา

ตโต น สุขมเนวติ ฉายาวอนุปายินี

ธรรมทั้งหลายมีใจเป็นหัวหน้า มีใจเป็นใหญ่สำเร็จด้วยใจถ้าคนมีใจชั่ว ก็จะถูกชั่วหรือทำชั่วตามไปด้วยเพราะความชั่วนั้นทุกข์ย่อมติดตามเขาไป เหมือนล้อหมุนตามรอยเท้าโคที่ลากเกวียนไป

^{๒๐} อภิ.ก. (ไทย) ๓๗/๒๘๙-๒๙๐/๔๕๕.

ฉะนั้นถ้าคนมีใจดีก็จะพูดดี หรือทำดีตามไปด้วย เพราะความดีนั้นสุขย่อมติดตามเขาไป เหมือนเงาติดตามตัวเขาไป ฉะนั้น^{๒๑}

จากพุทธพจน์ดังกล่าว เห็นได้ว่าวาจาที่กล่าวออกมานั้นเป็นเครื่องมือของใจที่แสดงให้ผู้อื่นรับรู้ได้ว่าเป็นวาจาที่สร้างสรรค์หรือไม่ และวาจาตนเองที่ทำให้เกิดทุกข์ สุขในชีวิตขณะเดียวกัน ใจยังเป็นผู้สร้างสรรค์สรรพสิ่งให้วิจิตร ปราณีต พิศดาร ดังมีบาลีแสดงไว้ในปรมัตถทีปนี^{๒๒}

จิตตวิจิตตตาย	สณฺญาวิจิตตา
สัณฺญาวิจิตตตาย	ตณฺหาวิจิตตา
ตณฺหาวิจิตตตาย	กมฺมานิวิจิตตานิ
กมฺมวิจิตตตาย	เตสฺ ทิรจฺฉานคตานิวิจิตตตา เวทิตพฺพา ^{๒๒}

ความวิจิตรของสัตว์ดิรัจฉานทั้งหลายนั้น เพราะกำเนิดวิจิตร กำเนิดวิจิตรเพราะการกระทำทางกายวาจา ใจวิจิตรการกระทำทางกายวาจาใจที่วิจิตรนั้น เพราะต้นหาคือความพอใจวิจิตร ต้นหาวิจิตรก็เพราะสัญญาคือความจำเรื่องราวต่างๆ วิจิตรสัญญาวิจิตรก็เพราะจิตวิจิตร

จึงสรุปได้ว่าวาจาเป็นช่องทางในการทำความวิจิตรให้แก่สรรพสัตว์โดยเฉพาะมนุษย์อาจกล่าวได้ว่า กระบวนการของชีวิต มีองค์ประกอบหลายส่วนที่ประกอบกันขึ้นเป็นรูปธรรมเหมือนดังรถยนต์คันหนึ่งย่อมประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนต่างๆ เช่น ตัวถัง ล้อ เบาะนั่งพวงมาลัยรถเครื่องยนต์ กลไกของระบบขับเคลื่อนทั้งหลาย ตลอดจนน้ำมันรถ ทั้งหมดนี้ทำให้รถยนต์ที่สร้างเสร็จสมบูรณ์แล้วสามารถขับเคลื่อนไปบนท้องถนนได้ชีวิตของมนุษย์ก็คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ประกอบด้วยร่างกาย (รูป) และจิตใจ (นาม) มีอวัยวะต่างๆ และความรูสึกนึกคิดประกอบกันขึ้นเป็นหนึ่งเดียวคือมนุษย์ อย่างไรก็ตาม กระบวนการดังกล่าวมีองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ชีวิตดำรงอยู่และปฏิบัติภารกิจต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ทั่วไปตามเหตุปัจจัยแห่งโลกียวิสัยสูงขึ้นไปคือชีวิตที่ดำเนินไปเพื่อความหลุดพ้น มีความสงบ สว่าง และสันติสุขเป็นเป้าหมายหรือเป็นที่ตั้ง นั่นคือหนทางแห่งโลกุตวิสัย องค์ประกอบดังกล่าวคือ ชั้นธ ๕ อายุตนะ ๑๒ ธาตุ ๑๘

อินทรีย์ ๒๒ ปัจจัย ๒๘ ปฏิจจสมุปบาท ๑๒

ปิยวาจา หรือ เปยยวัชชะ ความเป็นผู้มีวาจน่ารัก พูดอย่างรักกันวาจาเป็นที่รักวาจา ดูดดื่มน้ำใจ หรือวาจาซาบซึ้งใจ คือ กล่าววาจาสุภาพไพเราะอ่อนหวาน มีหางเสียง สมานสามัคคี ซาบซึ้งใจ ทำให้เกิดไมตรีรักใคร่นับถือ ตลอดถึงคำแสดงประโยชน์ประกอบ ด้วยเหตุผลเป็นหลักฐาน จูงใจให้นิยมยอมตามพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงตรัสเตือนพระภิกษุให้พยายามหลีกเลี่ยงถ้อยคำที่

^{๒๑} ชุ.ธ. (ไทย) ๒๕/๑-๒/๒๓-๒๔.

^{๒๒} สีสยามดอ, ปรมัตถทีปนี, ฎีกาใหม่, พ.ศ.๒๕๓๕. หน้า ๑๗.

ขัดแย้งกัน พุจฉาส่อเสียดเสียดสีกัน อันนำไปสู่การทะเลาะวิวาทกัน พระพุทธองค์ทรงตรัสถึงการพูดที่ประกอบด้วยประโยชน์ ดังปรากฏในอภัยราชกุมารสูตร ดังนี้^{๒๓}

พระพุทธศาสนาเถรวาทได้แสดงความหมายในด้านการสื่อภาษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างสัตว์ทั้งหลายในรูปของวิญญูติรูป^{๒๔} ดังมีวจนัตถะวิเคราะห์ศัพท์ดังนี้

อธิปพาย วิญญาเปตตี = วิญญูติรูปใด ทำให้ผู้อื่นรู้ถึงความประสงค์นั้น รูปนั้นชื่อว่าวิญญูติ

วิญญาตตี = วิญญูติรูปที่พึงรู้ได้ด้วยตนเอง ฉะนั้น ชื่อว่าวิญญูติ

วิญญาเปตติขนาวิญญาตติวา ขานหิอณณมณญสส จิตตานิเอตยาติ = วิญญูติ

ชนทั้งหลายทำให้รู้จิตใจซึ่งกันและกันได้โดยอาศัยรูปนั้น หรือชนทั้งหลายรู้จิตใจซึ่งกันและกันได้โดยอาศัยรูปนั้น ฉะนั้น รูปนั้นชื่อว่าวิญญูติ

หมายความว่า เมื่อผู้ใดผู้หนึ่งแสดงกิริยาอาการกวักมือหรือพูดขึ้นแล้วผู้อื่นย่อมรู้ความมุ่งหมายของผู้นั้นได้ก็เพราะว่าการกวักมือหรือการพูดนั้นมีอาการพิเศษเกิดอยู่ด้วย อาการพิเศษนี้เรียกว่า วิญญูติรูป และถ้าไม่มีวิญญูติรูปแล้ว การเคลื่อนไหวของสัตว์ทั้งหลายก็ไม่ผิดอะไรกับการเคลื่อนไหวของใบไม้และเสียงที่พูดของสัตว์ทั้งหลายก็ไม่ผิดอะไรกับเสียงฟ้าร้องฝนตก เมื่อเป็นเช่นนั้นชนทั้งหลายก็จะรู้จิตใจซึ่งกันและกันไม่ได้ ฉะนั้น อาการพิเศษที่เกิดอยู่ในการเคลื่อนไหวและการพูดของสัตว์ทั้งหลาย จึงชื่อว่าวิญญูติรูปคือ

๑. กายวิญญูติรูป มีวจนัตถะว่า กายเณ วิญญูตตี = กายวิญญูติ อาการพิเศษที่ทำให้รู้ความประสงค์ได้ด้วยการเคลื่อนไหว ฉะนั้น อาการพิเศษ คือการเคลื่อนไหวร่างกายนั้น จึงเรียกว่ากายวิญญูติ

๒. วจวิญญูติรูป มีวจนัตถะว่า วจียา วิญญูตตี = วจวิญญูติ อาการพิเศษที่ทำให้รู้ความประสงค์ได้ด้วยการพูด ฉะนั้น อาการพิเศษคือการพูดนั้น จึงชื่อว่าวจวิญญูติวิญญูติรูปมี ๒ อย่างคือ

๑) โภชนวิญญูติหมายถึงการเคลื่อนไหวของร่างกายหรือวาจาที่ทำให้คนอื่นรู้ถึงความประสงค์ของตน

๒) ปวัตตนวิญญูติ หมายถึง การเคลื่อนไหวของร่างกายหรือวาจาที่เป็นไปตามปกติ มิได้มุ่งหมายให้คนอื่นรู้ความประสงค์ของตน ฉะนั้น ในวิญญูติรูปทั้ง ๒ นั้น จึงแบ่งออกได้เป็น ๔ คือ

๑. โภชนกายวิญญูติ

๒. ปวัตตนกายวิญญูติ

^{๒๓} ชุ.ม.(ไทย) ๑๓/๘๓/๘๘.

^{๒๔} พระสังฆมณฑลสังฆมหาราชวชิระ, ปรมัตถโคตติเย, ปริเฉทที่ ๑-๒-๖, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), พ.ศ.๒๕๕๕, หน้า ๗๗.

๓. โภชนาจริยปฏิบัติ

๔. ปวัตตนวจริยปฏิบัติ^{๒๕}

จากข้อความข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า วาจาในที่นี้เป็นโภชนาจริยปฏิบัติซึ่งหมายถึงการเคลื่อนไหวของวาจาที่ทำให้คนอื่นรู้ถึงความประสงค์ที่อยู่ในใจของตน กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการแสดงออกทางเจตนาวาจาด้วยคำพูดที่เป็นกุศลอกุศล หรืออพยากต เป็นประโยชน์หรือมีโทษขึ้นอยู่กับศีลธรรมจริยธรรมของผู้พูดการแสดงออกทางเจตนาวาจานี้นับเป็นกรรมและวิบากไปพร้อมกันทีเดียวคือขณะกล่าวเจตนาวาจาที่เป็นกุศล อกุศล หรืออพยากตอยู่นั้น จัดเป็นกรรมเมื่อก้าวเจตนาวาจานั้นจบลงแล้วก็จัดเป็นวิบากที่จะได้รับการกระทำทางวิกรรมต่อไปและปวัตตนวจริยปฏิบัติซึ่งหมายถึง การเคลื่อนไหวทางวาจาที่เป็นไปตามปกติมิได้เป็นเจตนาวาจาที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือโทษ มิได้มุ่งหมายให้ผู้อื่นรู้ความประสงค์ของตน เป็นแต่เพียงการสนทนากันตามธรรมดาการทักทายการเล่าเรื่อง ดังนี้ เป็นต้น การใช้วาจาเหล่านี้ไม่ก่อให้เกิดกรรมและวิบากเพราะไม่มีเจตนาเป็นที่ตั้ง

๒.๕ อัตถจริยา การประพฤติประโยชน์ ทำประโยชน์แก่เขา หลักธรรมข้อนี้มุ่งสอนตน ๒ ด้าน คือ การทำตนให้เป็นประโยชน์ และการทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม

๑) การทำตนให้เป็นประโยชน์ หมายถึง ทำตนให้มีคุณค่าในสังคมที่ตนอาศัยอยู่ด้วยการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ฝึกฝนอบรมตนให้เป็นคนเจริญด้วยความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมเป็นบุตรที่ดีของบิดามารดา เป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์ เป็นนักเรียนที่ดีของสถานศึกษา เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ ตลอดจนเป็นศาสนิกชนที่ดีของพระพุทธศาสนาตลอดไป

๒) การทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ คือ เมื่อทำตนให้เป็นประโยชน์แล้ว ก็ต้องสร้างตนให้เป็นประโยชน์กับผู้อื่นด้วยการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่นิ่งดูตาย มีน้ำใจไมตรีต่อกันบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตามสติกำลัง ทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า “คนทำหมู่คณะให้ดังงาม”

๒.๖ สมานัตตตา แปลว่า ความเป็นผู้มีตนเสมอต้นเสมอปลาย หมายถึง การวางตัวดีวางตัวเสมอต้นเสมอปลายกับทุกคน การทำตัวให้เป็นคนน่ารัก น่าเคารพนับถือ และนำให้ความช่วยเหลือร่วมมือ การทำตัวได้เหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์ลักษณะนิสัยของผู้มีสมานัตตตา คือ

๑.ปฏิบัติตัวเหมาะสมกับภาวะที่ตัวเป็น

๒.เป็นกันเอง ไม่ถือเนื้อถือตัว แต่ไม่ปล่อย

๓. เข้าหา พูดจาด้วยง่าย

^{๒๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๘.

๔. อ่อนน้อมถ่อมตน แต่เข้มแข็ง หัวใจไหว

"ความเสมอภาคที่แท้ มากับความเป็นธรรม ที่สร้างสามัคคี มิใช่มีไว้เพื่อให้แก่งแย่งความเป็นธรรม" ยังมีความหมายของสมานัตตตา อีกแง่หนึ่ง ซึ่งเป็นความหมายหลักเลยท่านเน้นไว้โดยใช้คำบาลีว่า สมานสุขทุกขตา แปลว่า มีสุขทุกข์เสมอกัน หมายความว่า เธอสุข ฉันก็สุขด้วย เธอทุกข์ ฉันก็ไม่ทึ่ง ทั้งร่วมความสุขความเจริญ และร่วมเผชิญร่วมแก้ปัญหาหรือว่า ทุกข์ก็ทุกข์ด้วย สุข ก็สุขด้วย

ภาษาไทยเรียกว่า ร่วมสุขร่วมทุกข์ แ่งนี้เป็นลักษณะสำคัญของสมานัตตตา ที่จะทำให้นุขอยู่ร่วมกันด้วยดี เมื่อเราอยู่ร่วมสังคมเดียวกับเขา ก็ร่วมสุขร่วมทุกข์กัน โดยมีความหมายครบมาทุกแง่ตั้งแต่สามข้อแรก ความเสมอภาคจึงจะสมบูรณ์ แล้วก็ไม่ใช่เสมอภาคกันเฉยๆ ยังช่วยเหลือดูแลกันด้วย ทาน ปิยวาจา และอรรถจริยา ครบทุกด้าน ทุกสถานการณ์ แล้วก็ไม่ใช่มีเพียงแค่การแสดงออกภายนอก แต่การแสดงออกนั้นมาจากใจจริง โดยมีคุณธรรมในใจเป็นฐานที่มาอีกด้วย ทั้งเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา^{๒๖}

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้กล่าวถึง สมานัตตตา หมายถึง ทำตัวให้เข้ากับเขาได้วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ให้ความเสมอภาค ปฏิบัติสม่าเสมอต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบ และเสมอในสุข ทุกข์ คือ ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมรับรู้แก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน^{๒๗}

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้กล่าวถึงสมานัตตตา หมายถึง การวางตัวสม่าเสมอ (วางตนพอดี) เมื่อนักบริหารไม่ทอดทิ้งผู้ร่วมงานทั้งหลาย เขาจึงจะสามารถสร้างทีมงานขึ้นมาได้ นั่นคือถือคติว่า “มีทุกข์ร่วมทุกข์ มีสุขร่วมเสพ” นักบริหารต้องกล้ารับผิดชอบในผลการตัดสินใจของตนเอง ถ้าผลเสียตกมาถึงผู้ปฏิบัติตามคำสั่งของตน นักบริหารต้องออกมาปกป้องคนนั้น ไม่ใช่หนีเอาตัวรอดตามลำพัง ตัวอย่างคนที่มีสมานัตตตาก็คือคนที่เป็น “เพื่อนตาย” ในโคลงบทนี้^{๒๘}

เพื่อนกิน สิ้นทรัพย์แล้ว แหนงหนี

หาง่ายหลายหมื่นมี มากได้

เพื่อนตาย ถ่ายแทนชี วาวาตม์

หายาก ฝากผีไข้ ยากแท้จักหา

^{๒๖} [ออนไลน์] : แหล่งที่มา, <http://fws.cc/whatisnippana/index.php> ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๐

^{๒๗} พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) , **ธรรมบุญชีวิต** , พ.ศ.๒๕๕๗, หน้า ๑๑.

^{๒๘} พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), **พุทธวิธีการบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙) , หน้า ๗๐-๗๕.

คุณ โทซันธ์ ได้กล่าวถึง สะ มาจากคำว่า สมานัตตตา แปลว่า มีตนเสมอต้นเสมอปลาย คือรู้จักวางตนเหมาะสมกับฐานะที่ควรจะเป็นหรือที่ตนเป็น^{๒๙}

บุญสิริ ขวลิธำรงได้สมานัตตตา หมายถึง ความเป็นผู้วางตนสม่ำเสมอ หรือเสมอต้นเสมอปลาย ซึ่งหมายถึงการรักษาระเบียบวินัยอันใดที่ทุกคนพึงปฏิบัติทั้งผู้ใหญ่ทั้งผู้น้อยตามหน้าที่ที่บัญญัติเอาไว้เป็นระเบียบของสถานที่ ของหน่วยงานเช่นกฎระเบียบของสถาบันการศึกษากฎระเบียบของสถานที่ราชการต่างๆ เป็นต้น ตลอดถึงกฎหมายบ้านเมืองในทางพระพุทธศาสนาก็คือพระวินัยบัญญัติสำหรับพระภิกษุทั้งหลายนั่นเอง^{๓๐}

บรรเทิง พาวิจิตร ได้กล่าวถึงสมานัตตตา คือ วางตนเสมอต้นเสมอปลายปฏิบัติสม่ำเสมอทั้งในชนทุกชั้น วางตนให้เหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมให้ถูกต้อง^{๓๑}

อุดม เขยกีวงศ์ และ กนิษฐาน แปนสุวรรณ ได้กล่าวถึงสมานัตตตา คือ การวางตนให้เหมาะสม เสมอต้นเสมอปลาย ไม่ทำให้เกิดชนชั้นขึ้น^{๓๒}

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ในสังคหวัตถุสูตร ว่า

“ทานัญจะ เปยยะวัชชัญจะ อตถะจะริยา จะ ยา อิธะ

สมานัตตะตา จะ ธัมเมสุ ตตถะ ตตถะ ยะถา ระหัง ”^{๓๓}

“การให้ทาน การพูดจาไพเราะ การประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ในโลกนี้ความเป็นผู้มีตนสม่ำเสมอในธรรมทั้งหลายนั้นตามควร”^{๓๔} และได้ตรัสสั่งสอนแก่ภิกษุในกาลครั้งหนึ่งดังมีเนื้อความว่า “ดูกรภิกษุทั้งหลาย สังคหวัตถุ ๔ ประการนี้แล การให้ ๑ ความเป็นผู้มีวาจาน่ารัก ๑ ความประพฤติประโยชน์ในโลกนี้ ๑ ความเป็นผู้มีตนสม่ำเสมอในธรรมนั้นๆ ตามสมควร ๑ ธรรมเหล่านั้นแลเป็นเครื่องสงเคราะห์โลก ประดุจสลักเพลาควบคุมรถที่แล่นไปอยู่ไว้ได้ ฉะนั้น ถ้าธรรมเครื่องสงเคราะห์เหล่านี้ไม่พึงมีไซ้ร้มารดาหรือบิดาไม่ถึงได้ความนับถือหรือบูชาเพราะเหตุแห่งบุตร

^{๒๙} คุณ โทซันธ์, **พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน**, (กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๗), หน้า ๒๕-๒๘.

^{๓๐} บุญสิริ ขวลิธำรง, **ธรรมโอสถ**, (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๙), หน้า ๒๓-๓๑.

^{๓๑} บรรเทิง พาวิจิตร, **การปกครองตามแนวพุทธศาสตร์**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๘), หน้า ๓๕-๓๖.

^{๓๒} อุดม เขยกีวงศ์ และ กนิษฐาน แปนสุวรรณ, **พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า** (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แสงดาว, ๒๕๔๘), หน้า ๑๑๕.

^{๓๓} อัง.จตุกก. (บาลี) ๒๑๓๒/๓๗.

^{๓๔} อัง.จตุกก.(ไทย)๒๑/๓๒/๕๑.

ก็เพราะเหตุที่บัณฑิตพิจารณาเห็นธรรมเครื่องสงเคราะห์เหล่านี้ ฉะนั้น พวกเขาจึงถึงความยิ่งใหญ่ และเป็นที่น่าสรรเสริญ^{๓๕}

ดังนั้น คุณธรรมทั้ง ๔ ประการนี้ จึงเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจกันไว้ เสมือนหนึ่ง สลักเพชรรถ ถ้าหลักธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวใจเหล่านี้ไม่มี บุคคลก็จะเป็นที่น่าเคารพ รักใคร่ ยกย่องนับถือ เราจึงต้องคอยศึกษาและหมั่นเตือนสติตนเองไว้ตลอดว่าในแต่ละฐานะที่เราเป็นอยู่นั้นมีหน้าที่อะไรบ้าง เมื่อรู้แล้วก็ต้องปฏิบัติตามหน้าที่นั้นให้สมบูรณ์ นอกจากนี้ เราก็ต้องทำตนให้เสมอต้นเสมอปลายด้วย คือ เคยวางตัวกับคนอื่นในทางที่ดีอย่างไร แม้ว่าเราจะได้ดีไปได้แล้วก็ต้องไม่ลืมด้วยยังคงปฏิบัติตัวเหมือนเช่นเดิมนั้นไม่เปลี่ยนแปลง หรือว่าเมื่อเราเห็นคนอื่นเขาได้ดีก็ต้องแสดงออกให้เขารับรู้ว่ามี ความยินดีกับเขาอย่างจริงใจไม่คิดกลั่นแกล้งใส่ร้ายป้ายสีเขา ถ้าทำได้อย่างนี้เราก็ย่อมจะเป็นที่รักที่ พอใจของทุกคนรอบข้างดัง เช่น เรื่องของหัตถกอุบาสก ชาวเมืองอาฬวีผู้มีสังคหวัตถุธรรมประจำใจ ดังนี้^{๓๖}

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ อคคาพเวเจตีย์ ใกล้เมืองอาฬวี ครั้งนั้นแล หัตถกอุบาสกชาวเมืองอาฬวี มีอุบาสกประมาณ ๕๐๐ คนแวดล้อม เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคถึงที่ประทับ ถวายบังคมแล้วนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ครั้นแล้ว พระผู้มีพระภาคได้ตรัสถาม หัตถกอุบาสก ชาวเมืองอาฬวีว่า ดูกรหัตถกนะ บริษัทของท่านนี้ใหญ่ ก็ท่านสงเคราะห์บริษัทใหญ่นี้อย่างไรฯ หัตถกอุบาสกชาวเมืองอาฬวีกราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดง สังคหวัตถุ ๔ ประการไว้ ข้าพระองค์สงเคราะห์บริษัทใหญ่นี้ด้วยสังคหวัตถุ ๔ ประการเหล่านั้น ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์รู้ว่าผู้นี้ควรสงเคราะห์ด้วยทาน ข้าพระองค์ก็สงเคราะห์ด้วยทาน ผู้นี้ควรสงเคราะห์ด้วยวาจาอ่อนหวานข้าพระองค์ก็สงเคราะห์ด้วยวาจาที่อ่อนหวาน ผู้นี้ควรสงเคราะห์ด้วยการประพาสสิ่งที่เป็นประโยชน์ ข้าพระองค์ก็สงเคราะห์ด้วยการประพาสสิ่งที่เป็นประโยชน์ ผู้นี้ควรสงเคราะห์ด้วยการวางตัวเสมอ ข้าพระองค์ก็สงเคราะห์ด้วยการวางตัวเสมอ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ก็โภคทรัพย์ในตระกูลของข้าพระองค์มีอยู่ ขนทั้งหลายจึงสำคัญถ้อยคำของข้าพระองค์ว่าควรฟัง ไม่เหมือนของคนจน ฯ

พระผู้มีพระภาค : “ดีละ ดีละ หัตถกนะ วิธีนี้ของท่านเป็นอุบายที่จะสงเคราะห์บริษัทจำนวนมากได้จริงอยู่ใครก็ตามที่สงเคราะห์บริษัทจำนวนมากในอดีตกาลก็ล้วนแต่สงเคราะห์ด้วยสังคหวัตถุ ๔ ประการนี้แล ใครก็ตามที่จักสงเคราะห์บริษัทจำนวนมากในอนาคตกาล ก็ล้วนแต่จักสงเคราะห์ด้วยสังคหวัตถุ ๔ ประการนี้แลใครก็ตามที่กำลังสงเคราะห์บริษัทจำนวนมากในปัจจุบัน ก็ล้วนแต่สงเคราะห์ด้วยสังคหวัตถุ ๔ ประการนี้แล”

^{๓๕} อัง.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๓๒/๔๒.

^{๓๖} อัง.อฎก. (ไทย) ๒๓/๒๔/๒๖๗.

หลังจากนั้น หัตถกอุบาสกชาวเมืองอาฬวี ที่พระผู้มีพระภาคทรงชี้แจงให้เห็นชัดชวนใจให้ออกรับเอาไปปฏิบัติ เร้าใจให้อาจหาญแกลวกกล้าปลอบขโลมใจให้สดชื่นร่าเริงด้วย ธรรมีกถาแล้วลุกจากที่นั่ง ถวายบังคมพระผู้มีพระภาค กระทำประทักษิณแล้วหลีกไป

พระพุทธองค์ได้ทรงกล่าวถึงอานิสงส์ที่เกิดจากการสงเคราะห์ประชาชนด้วย สังคหวัตถุ ๔ คือ ทาน (การให้) เปยยวัชชะ (วาจาเป็นที่รัก) อัถจริยา (การประพฤติประโยชน์) สมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) อยู่เป็นประจำ เมื่อจตุตถจากเทวโลกมาแล้ว บุญที่เกิดจากการให้ทานเป็นประจำ จะทำให้ได้ลักษณะมหาบุรุษ คือ มีฝ่ามือและฝ่าเท้าอ่อนนุ่มและมีเส้นที่ข้อพระองคุลีจกดกันเป็นรูปตาข่ายดงาม น่าดูน่าชม^{๓๗} และบุญที่เกิดจากการใช้ปิยวาจา^{๓๘} จะทำให้มีพระชิวหาใหญ่ยาว และมีพระสุระเสียงดุจเสียงพรม ตรัสสุดเสียงร้องของนกกการเวก^{๓๙}

พุทธทาสภิกขุ ได้กล่าวถึง หลักการบริหารคนว่า การบริหารคนนี้ยังมีสิ่งลึกลับอีกอย่างหนึ่ง คือ เครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจ เราไว้ใจเขา เรารักเขา เราหวังดีต่อเขา อย่างนี้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจ คงได้ยินได้ฟังมาแล้วจากหนังสือธรรมะทั่ว ๆ ไป เรื่อง สังคหวัตถุ^{๓๙}

- การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- การพูดจาไพเราะ
- การบำเพ็ญประโยชน์
- การทำตัวให้เป็นเกลอ หรือ เป็นเพื่อนมากกว่าที่จะเป็นนายหรือเรียกว่าความงดงามในความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน อันเป็นเครื่องเหนี่ยวให้เกิดความร่วมมือกันได้

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) ได้ให้ความหมายของสังคหวัตถุ ๔ คือหลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคนและประสานหมู่ชนไว้ให้มีความสามัคคีกัน ประกอบด้วย^{๔๐}

๑. ทาน ให้อภัย คือ ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วยปัจจัยสี่ ทุน หรือ ทรัพย์สิน สิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจและศิลปวิทยา

๒. ปิยวาจา พูดอย่างรักกัน คือ กล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล เป็นหลักฐาน ชักจูงในทางที่ดีงามหรือแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดี สมานสามัคคี เกิดไมตรีทำให้รักใคร่นับถือและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

^{๓๗}ที่.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๑๐/๑๗๐ - ๑๗๑.

^{๓๘}ที่.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๓๖/๑๙๓.

^{๓๙}พุทธทาสภิกขุ, **บริหารธุรกิจแบบพุทธ**, (กรุงเทพมหานคร : อตมมโย, มปป.), พ.ศ.๒๕๕๘, หน้า ๑๕.

^{๔๐}พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), **ธรรมนุญชีวิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๘๒, (กรุงเทพมหานคร บริษัทพิมพ์สวย จำกัด ๒๕๕๐.), หน้า ๒๕.

๓. อุตถจริยาทำประโยชน์แก่กัน คือ ช่วยเหลือด้วยแรงกายและขวนขวายช่วยเหลือกิจการต่างๆบาเพ็ญประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม

๔. สมานัตตตา เอาตัวเข้าสมาน คือ ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลายให้ความเสมอภาค ปฏิบัติสม่ำเสมอกับต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบและเสมอในสุขทุกข์ คือ ร่วมสุข ร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน

กรมการศาสนา ได้ให้ความหมาย สังคหัตถุ ๔ ว่า หมายถึงธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจบุคคลให้สามัคคีต่อกันมีไมตรีจิตมีความรักความปรารถนาดีต่อกันมี ๔ อย่างคือ^{๔๑}

๑. ทาน ให้ปันสิ่งของของตนแก่ผู้อื่นควรให้ปัน อันได้แก่ การเสียสละการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของ ตลอดจนจนถึงการให้วิชาความรู้ และแนะนำสั่งสอนที่เป็นประโยชน์ และเป็นธรรม

๒. ปิยวาจา เจรจาถ้อยคำที่อ่อนหวาน ได้แก่การพูดถ้อยคำน่ารัก กล่าวคำสุภาพไพเราะ สมานสามัคคี ก่อให้เกิดไมตรีและความรักใคร่นับถือ ตลอดจนจนถึงถ้อยคำที่มีประโยชน์เป็นธรรมอื่นๆ

๓. อุตถจริยา หมายถึง การประพฤติสิ่งที่ประโยชน์แก่ผู้อื่น อันได้แก่ การขวนขวายช่วยเหลือ กิจการบาเพ็ญสาธารณประโยชน์ และสนับสนุนส่งเสริมในทางศีลธรรม

๔. สมานัตตตา หมายถึง ความเป็นผู้เสมอต้นเสมอปลาย อันได้แก่ ความเป็นคนดีต่อผู้อื่น เสมอต้นเสมอปลาย ความมีใจร่วมทุกข์ร่วมสุขกับผู้อื่นทุกเวลา และทุกกรณีจากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า สังคหัตถุ คือ หลักธรรมอันเป็นเครื่องจรจรโลงสังคม เป็นหลักธรรมที่สร้างความสงบสุขสมานสามัคคีสร้างความเกื้อกูลกัน สร้างความผูกมิตรรักใคร่กลมเกลียว และเชื่อมสัมพันธ์กันของคนในสังคม และคุณธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในความสามัคคี ตามหลักความสงเคราะห์อันประกอบด้วยคุณธรรม ๔ ประการ คือ ทาน การให้ปันสิ่งของที่เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ปิยวาจา ใช้ถ้อยคำวาจาที่ไพเราะ พูดแต่เรื่องที่เป็นสาระเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อุตถจริยา ประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วยความเต็มใจ สมานัตตตา เป็นผู้ไม่ถือตัวเข้ากับคนได้ทุกระดับและเสมอต้นเสมอปลาย

๒.๑.๒ องค์ประกอบของสังคหัตถุ ๔ ในสังคมฯ หนึ่งประกอบไปด้วยบุคคลที่มีความเชื่อ ทศนคติ และวัฒนธรรมที่แตกต่างมา อยู่รวมในที่เดียวกัน จึงจำเป็นต้องมีการปกครองที่เหมาะสม เพื่อให้สังคมฯ นั้นดำเนินไปด้วยความ สงบเรียบร้อย และเกิดความสามัคคี สังคหัตถุ ๔ ไต่ชื่อว่า เป็นหลักธรรมทางพุทธศาสนาที่มีเครื่องมือ หรือองค์ประกอบซึ่งเมื่อนำปฏิบัติตามแล้วจะทำ

^{๔๑} กรมการศาสนา, สารานุกรมไทย ฉบับเยาวชน เล่ม ๔, (กรุงเทพมหานคร : พระบรมมหาราชวัง, ๒๕๔๔), หน้า ๓๘.

ให้ชีวิตดำเนินไปในแนวทางที่ถูกต้องและก่อให้เกิด ประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคม องค์ประกอบเหล่านั้นได้มีนักวิชาการหลายๆ ท่านกล่าวไว้ ดังนี้

พระธรรมโกศาจารย์(ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสังคหัตถุ มี ๔ ประการ ได้แก่ ^{๔๒}

๑. ทาน หมายถึง การให้ (โอบอ้อมอารี) นักบริหารที่ดีต้องมีน้ำใจรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้ทานแก่เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาการให้ทานจะช่วยให้ผู้คนอื่นไ้ได้ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ทโท คนถติ มิตตานิ ผู้ให้ย่อมผูกใจมิตรไว้ได้” นักบริหารอาจให้ทานได้ ๓ วิธี คือ

ก. อามิสทาน หมายถึง การให้สิ่งของแก่เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา โดยเฉพาะการให้เพื่อผูกใจในยามที่เขาตกต่ำหรือมีความเดือดร้อน ดังภาษิตอังกฤษที่ว่า “เพื่อนแท้คือเพื่อนที่ช่วยเหลือในยามตกยาก” การให้รางวัลหรือขึ้นเงินเดือนจัดเข้าในอามิสทาน

ข. วิทยาทาน คือ ธรรมทาน หมายถึง การให้คำแนะนำหรือสอนวิธีทำงานที่ถูกต้อง รวมถึงการจัดหลักสูตรพัฒนาบุคลากรหรือส่งไปศึกษาและดูงาน

ค. อภัยทาน หมายถึง การให้อภัยเมื่อเกิดข้อผิดพลาดในการทำงาน หรือล่วงเกินซึ่งกันและกัน การให้อภัยไม่ทำให้ผู้ให้ต้องสูญเสียอะไร เป็นการลงทุนราคาถูกแต่ได้ผลตอบแทนราคาสูง นั่นคือ ได้มิตรภาพกลับคืนมา และมีคนสนองงานเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่งมีภาษิตจีนที่ว่า “มีมิตร ๕๐๐ คน นับว่ายังน้อยเกินไป มีศัตรู ๑ คน นับว่ามากเกินไป อับราฮัม ลินคอล์น กล่าวว่า “วิธีทำลายศัตรูที่ดีที่สุด คือ เปลี่ยนศัตรูให้เป็นมิตร” เราจะทำอย่างนั้นได้ก็ต่อเมื่อเรารู้จักให้อภัย

๒. ปยวจา หมายถึง การพูดถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน (วจีไพเราะ) นักบริหารที่ดีจะรู้จักผูกใจคนด้วยคำพูดอ่อนหวาน คำพูดหยาบกระด้างผูกใจใครไม่ได้ ตามปกติคนเราจะมัดสิ่งของต้องใช้ของอ่อน เช่น เชือก หรือลวดมัด ในทำนองเดียวกันเราจะมัดใจคนได้ก็ด้วยถ้อยคำอ่อนหวาน ดังโคลงโลกนิติที่ว่า

อ่อนหวานมานมิตรล้น เหลือหลาย หยาบปมมีเกลอราย เกลื่อนไกล

ดูจดวงศศิฉาย ดาวดาษ ประดับนา สุริยะส่องดาราไร เมื่อร้อนแรงแสง

๓. อตถจริยา หมายถึง การทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น (สงเคราะห์ประชาชน) ตรงกับคำพังเพยที่ว่า “อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตาย หมั่นปั้นวุ้นปั้นควายให้ลูกท่านเล่น” นักบริหารทำอตถจริยาได้หลายวิธี เช่น บริการช่วยเหลือยามเขาป่วยไข้ หรือเป็นประธานในงานพิธีของผู้ใต้บังคับบัญชาดังโคลงโลกนิติที่ว่า

^{๔๒} พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), **พุทธวิธีกาบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๗๐-๗๕.

อาศัยเรือนท่านให้ วิจารณ์ เห็นท่านทำงาน ช่วยพรอง
แม้มีกิจโดยสาร นาเวศ พาย่อช่วยค้ำจอง จรดให้จนถึง

๔. สมานัตตตา หมายถึง การวางตัวสม่ำเสมอ (วางตนพอดี) เมื่อนักบริหารไม่ทอดทิ้งผู้ร่วมงานทั้งหลาย เขาจึงจะสามารถสร้างทีมงานขึ้นมาได้ นั่นคือถือคติว่า “มีทุกข์ร่วมทุกข์ มีสุขร่วมเสพ” นักบริหารต้องกลารับผิดชอบในผลการตัดสินใจของตนเอง ถ้าผลเสียตกมาถึงผู้ปฏิบัติตามคำสั่งของตน นักบริหารต้องออกมาปกป้องคนนั้น ไม่ใช่หนีเอาตัวรอดตามลำพัง ตัวอย่างคนที่มีสมานัตตตาก็ คือ คนที่เป็น “เพื่อนตาย” ในโคลงบทนี้

เพื่อนกิน สิ้นทรัพย์แล้ว แหนงหนี หาง่าย หลายหมื่นปี มากได้

เพื่อนตาย ถ้ายแทนชี วาวาตม หายาก ผากผีไซ่ ยากแท้จักหา

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้ให้ความหมายของสังคหวัตถุ ๔ คือ หลักธรรมที่เป็นเครื่อง ยึดเหนี่ยวน้ำใจคน และประสานหมูชนไว้ในสามัคคี มิ่งมงคลประกอบ ๔ ประการ คือ^{๔๓}

๑. ทาน ให้ปัน คือ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วยปัจจัยสี่ทุน หรือ ทรัพย์สิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจ และศิลปวิทยา

๒. ปยวจา พูดอย่างรักกัน คือ กล่าวคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง ชี้แจง แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุผล เป็นหลักฐาน ชักจูงในทางที่ดีงาม หรือแสดงความเห็นอกเห็นใจ ให้กำลังใจ รู้จักพูดให้เกิดความเข้าใจดี สมานสามัคคี เกิดไมตรี ทำให้รักใคร่นับถือ และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๓. อตถจริยา ทำประโยชน์ คือ ช่วยเหลือด้วยแรงกายและขวนขวายช่วยเหลือกิจการต่างๆ บำเพ็ญประโยชน์ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาและช่วยปรับปรุงส่งเสริมในด้านจริยธรรม

๔. สมานัตตตา เอาตัวเข้าสมาน คือ ทำตัวให้เข้ากับเขาได้ วางตนเสมอต้นเสมอปลายให้ความเสมอภาค ปฏิบัติสม่ำเสมอกับต่อคนทั้งหลาย ไม่เอาเปรียบ และเสมอในสุขทุกข์ คือ ร่วมสุขร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้อภัยปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกัน

คุณ โทษัณฐ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ไว้ว่า มี ๔ หลัก คือ ทำมาจากคำว่า ทาน แปลว่า การให้การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารี บุคคลจะเป็นที่รักใคร่เป็นที่เคารพนับ ถือของบุคคลอื่น ป มาจากคำว่า ปยวจา แปลว่า วจีไพเราะ คือ การเจรจาสนทนาด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน นุ่มนวล ไพเราะ ผู้ฟังๆ แล้วสบายหู อะ มาจากคำว่า อตถจริยา แปลว่า ช่วยเหลือผู้อื่นหรือ เรียกว่า สงเคราะห์ผู้คนโดยการกระทำหรือประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้คน

^{๔๓}พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), **ธรรมนุญชีวิต**, พิมพ์ครั้งที่ ๘๒, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์สวย จำกัด, ๒๕๔๙), หน้า ๗๐-๗๕.

ทางกาย วาจาและใจ สะ มาจากคำว่า สมานัตตตา แปลว่า มีตนเสมอต้นเสมอปลาย คือ รู้จักวางตนเหมาะสมกับฐานะที่ควร จะเป็นหรือที่ตนเป็น^{๔๔}

ปรีชา นันทาภิวัดณ น.อ. (พิเศษ) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ใ่วว่า สังคหวัตถุ ๔ เป็นธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวได้แก่ ทาน คือ การให้ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละแบ่งปันช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของ ตลอดให้ความรู้แนะนำสั่งสอน ปยวาจา คือ วาจาเป็นที่รักวาจาพูดดีมีน้ำใจ กล่าว ถ้อยคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานทำให้เกิดความสามัคคี ตลอดถึงคำแสดงประกอบด้วยเหตุผล เป็น หลักฐานจูงใจให้นิยมยอมตาม อตถจริยา การประพฤติประโยชน์ คือ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม สมานัตตตา ความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลาย^{๔๕}

บรรเทิง พาวิจิตร ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ใ่วว่า สังคหวัตถุ ๔ ประกอบด้วย ทาน คือ การให้ มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละแบ่งปัน ช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของตลอดจนถึงให้ความรู้ และคำแนะนำสั่งสอน ปยวาจา คือ วาจาเป็นที่รัก มีวาจาพูดดีมีน้ำใจ วาจาซาบซึ่งกล่าว คำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสมานสามัคคี ก่อเกิดไมตรีและความรักนับถือ แสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐาน เป็นเหตุจูงใจให้นิยมยอมตาม อตถจริยา คือ การประพฤติประโยชน์ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ แก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม สมานัตตตา คือ วางตนสม่ำเสมอ เสมอต้น เสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทุกชั้นวาง ตนให้เหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมให้ถูกทาง^{๔๖}

อุดม เขยกีวงค และ กนิษฐาน แปนสุวรรณ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสังคหวัตถุ ๔ ใ่วว่า ทาน คือ การแบ่งปันกันอยู่ แบ่งปันกันกิน แบ่งปันกันใช้ ปยวาจา คือ พูดจากันอย่างไพเราะอ่อนหวาน ด้วยความปรารถนาดีทำให้เกิดการรักใคร่ สามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อตถจริยา คือ ทำตนเป็นคนที่มิประโยชน์ต่อครอบครัว ต่อสังคมและประเทศชาติ สมานัตตตา คือ การวางตนให้เหมาะสม เสมอต้นเสมอปลาย ไม่ทำให้เกิดชนชั้นขึ้น^{๔๗}

^{๔๔} คุณ โทชน์ธ, พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๗), หน้า ๒๕-๒๘.

^{๔๕} ปรีชา นันทาภิวัดณ น.อ.(พิเศษ), พจนานุกรมหลักธรรมพระพุทธศาสนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดวงแก้ว, ๒๕๔๔), หน้า ๑๔๓.

^{๔๖} บรรเทิง พาวิจิตร, การปกครองตามแนวพุทธศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๘), หน้า ๓๕-๓๖.

^{๔๗} อุดม เขยกีวงค และ กนิษฐาน แปนสุวรรณ, พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แสงดาว, ๒๕๔๘), หน้า ๑๑๕ .

สรุปได้ว่า สังกหัตถ์ ๔ ประกอบไปด้วย ทาน คือ การช่วยเหลือแบ่งปัน สิ่งของเครื่องใช้ ปัจจัยที่เรามีอยู่แก่ผู้อื่น การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน รวมทั้งการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และถูกต้อง ปยวาจา คือ การพูดจาอ่อนหวาน สุภาพ ให้ความเป็นกันเอง ไม่พูดจาทำร้าย ส่อเสียดหรือทำให้ผู้อื่นเสียใจ ไม่บิดเบือนความเป็นจริง รู้จักใช้คำพูดอย่างเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ อตถจริยา คือ การบำเพ็ญประโยชน์แก่สาธารณะด้วยแรงกายที่มีอยู่ ทำตนให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม ช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ไม่นิ่งดูตายหรือเลื่องงาน สมานัตตตา คือ การเอาตัวเข้าไปสมาน การวางตัวเป็นกลาง ร่วมทุกข์ร่วมสุขร่วมกัน การวางตัวเหมาะสมกับฐานะที่เป็นอยู่ เสมอต้นเสมอปลาย ประพฤติแต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ไม่กระทำในสิ่งที่ชั่วหรือทำลายผู้อื่น

๒.๒ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต

๒.๒.๑ ความหมายของวิถีชีวิต จากการศึกษาตำรา เอกสาร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตผู้วิจัยพบว่ามีการใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันกับคำว่าวิถีชีวิต ได้แก่ คำว่า แบบแผนชีวิตการดำเนินชีวิตรูปแบบชีวิต ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สารานุกรมเว็บสเตอร์ ให้ความหมายว่า วิถีชีวิต หมายถึง การดำเนินชีวิตโดยภาพรวมของบุคคลซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง ลักษณะและค่านิยมของบุคคลนั้น นอกจากนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายของวิถีชีวิตไว้แตกต่างกัน^{๔๘} เช่น

โอไบรอน ให้ความหมายว่า แบบแผนชีวิต หมายถึง นิสัยที่ ประพฤติในการดำรงชีวิต เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การดูแลสุขภาพการประกอบอาชีพ และการช่วยเหลือสังคม^{๔๙}

องค์การอนามัยโลก ให้ความหมายของวิถีชีวิตว่า หมายถึง แบบแผนของการแสดงพฤติกรรมของบุคคลซึ่งเป็นไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจ และความสามารถในการเลือกแสดงพฤติกรรมนั้น^{๕๐}

ซิงเกอร์ ให้ความหมายของวิถีชีวิตว่า เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตหรือแบบแผนของการปฏิบัติของ ประชาชนในเรื่องการทำกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละวัน^{๕๑}

^{๔๘}Webster, J.A. **The Wellness Model Feeling Good about You.** (AORN Journal. 41 : 177-178 ; April, 1985. p 381.

^{๔๙}O'Brien, M.J., **The Care of the Aged**, copy right, (Saint Louis : The C.V. Mosby Company,1976), p. 39-40.

^{๕๐}WHO., Health Education Unit., **Lifestyle and Health.** (Social Science and Medicine Vol. 22 No. 2 : 117-124. 1986). P 118 .

^{๕๑}Singer, J.E. **The Need to Measure Life Style.** (International Review of Applied Psychology, 31 : 1982), p 303 - 315

คุลบอก; เอิร์นส์ ; และมองโกเมอรี ให้ความหมายว่า วิธีชีวิต หมายถึงการที่บุคคลแสดงออกถึงพฤติกรรม การดำเนินชีวิต ซึ่งบุคคลนั้นได้เลือกแล้ว โดยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของคนนั้นในด้านดีหรือไม่ดีก็ได้^{๕๒}

จากความหมายดังกล่าว พอสรุปได้ว่า วิธีชีวิตหมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคลที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคคลนั้นๆ สำหรับวิธีชีวิตเกษตรกรแบบ ผสมผสาน หมายถึงรูปแบบและแนวทางการดำเนินชีวิตของเกษตรกรที่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน

๒.๑.๒ แนวคิดเกี่ยวกับวิธีชีวิตมนุษย์ทุกคนล้วนมีศักยภาพในตนเองและมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ ของแต่ละบุคคล แต่เป้าหมายที่แท้จริงของมนุษย์อาจไม่แตกต่างกันนั้นก็คือ ชีวิตที่มีความเจริญงอกงามและมีความสุข จะต่างก็เพียงแต่วิธีการหรือวิถีการดำเนินชีวิตซึ่ง แต่ละบุคคลเลือกที่จะเดินทางไปสู่เป้าหมายของตนเอง การดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของแต่ละบุคคล ย่อมเป็นผลมาจากแนวคิดเกี่ยวกับวิธีชีวิตหรือประสบการณ์การเรียนรู้ของบุคคลนั้นๆ จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีแนวคิดเกี่ยวกับวิธีชีวิตที่หลากหลาย ดังนี้

ประเวศ วะสี ได้กล่าวถึงการดำรงชีวิตที่มีคุณค่าหรือมีวิถีที่ถูกต้อง ทุกคนควรที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า ๕ ประการ^{๕๓} คือ เบญจวิถี ดังนี้

๑. ปลุกมโนสำนึกแห่งความเป็นมนุษย์ จุดเริ่มต้นของการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าอยู่ที่การปลุกมโนสำนึกแห่งความเป็นมนุษย์ของตนเองให้ตระหนักรู้ว่า เรามีศักยภาพที่จะเรียนรู้ที่จะรัก และที่จะเป็นอิสระ คือ พ้นจากความบีบคั้นได้ มโนสำนึกทำให้เกิดพลังอำนาจแห่งเจตจำนงพลังนี้ก่อให้เกิดพลังชีวิต ช่วยให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ และมีความสำเร็จ

๒. สัมผัสเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติ ในสังคมสมัยใหม่ ชีวิตและการทำงานของคนอยู่กับความเทียม ทำให้แปลกแยกจากธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ ชีวิตมนุษย์ที่แปลกแยกจากธรรมชาติและจากเพื่อนมนุษย์ทำให้เกิดปัญหาทางจิต สังคม และปัญญา อันเป็นต้นเหตุแห่งปัญหาต่างๆ เป็นอันมาก ในสังคมปัจจุบันชีวิตที่มีคุณค่าต้องพยายามให้สัมผัสกับธรรมชาติและสัมผัสกับชีวิตเพื่อนมนุษย์ไว้เสมอๆ เพื่อพัฒนาจิตใจให้ละเอียดอ่อน และพัฒนาจิตวิญญาณให้สูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ชีวิตมีคุณค่ายิ่งขึ้น

^{๕๒} Kulbock, P.P.; Earls, F.J.; & Montgomery, A.C., **Life Style and Patterns of Health and Social Behavior in High-risk Adolescents**, (ANS,1988), p 25.

^{๕๓} ประเวศ วะสี, การดำรงชีวิตที่มีคุณค่าในสังคมสมัยใหม่, (กรุงเทพมหานคร : หมอชาวบ้าน, ๒๕๓๘), หน้า ๑๙ - ๒๔.

๓. ขยายความรักเพื่อนมนุษย์และความรักธรรมชาติออกไปอย่างกว้างขวางโดย ปราศจากเงื่อนไขทางลัทธิ อุดมการณ์ หรือชนชั้นใดๆ ให้จิตใจเต็มไปด้วยมิตรไมตรีและเอื้ออาทรต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย มีความรักสากล เมื่อทำได้ดั่งนี้มากขึ้นเรื่อยๆ จิตใจจะสงบ ประสบความงาม ความสุขและอิสรภาพ ทำให้อยู่ในฐานะที่พร้อมจะเรียนรู้จากทุกสิ่งทุกอย่าง ทุกสถานการณ์ตาม ความเป็นจริงตามปกติมนุษย์เรียนรู้ได้ยากเพราะมัวไปข้องติดอยู่ในอารมณ์ แต่เมื่อมีความรักสากล แล้ว สามารถเรียนรู้ได้จากทุกคนและจากทุกสถานการณ์จะทำให้มีศักยภาพมาก

๔. รวมกลุ่มทำให้เกิดความเป็นชุมชนการรวมกลุ่มของบุคคลจำนวนหนึ่งที่มี วัตถุประสงค์ร่วมกันมีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการเรียนรู้และการกระทำร่วมกัน และมีองค์กรจัดการ จะเกิดความอบอุ่นและความสุขอย่างท่วมท้น มีพลังการเรียนรู้และพลังการสร้างสรรค์สูงมาก เมื่อเกิดสภาพดังกล่าวขึ้นเรียกว่ามีความเป็นชุมชน และเครือข่ายของชุมชน จะทำให้แก้ปัญหาได้ ทุกชนิด

๕. การเป็นบุคคลเรียนรู้ ในยุคสมัยแห่งความสลับซับซ้อนและความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วคนทุกคนต้องเป็นบุคคลเรียนรู้และมีกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม สามารถเรียนรู้ได้จากทุกคนและทุกสถานการณ์ การรู้อะไรแจ่มแจ้งทำให้เกิดความสุข เพราะทำให้เกิดอิสรภาพ หรือ การหลุดพ้นจากความไม่รู้ความไม่รู้ทำให้เกิดความบีบคั้นการเรียนรู้ที่ถูกต้องทำให้รู้ความจริง เกี่ยวกับธรรมชาติ มนุษย์และสังคมทั้งทางวัตถุธรรมและนามธรรม รวมไปถึงจนถึงทางวิญญานการรู้ความจริงทำให้มีศักยภาพสังคมเรียนรู้และบุคคลจะต้องเป็นบุคคลเรียนรู้ การเรียนรู้ทำให้ชีวิตมี คุณค่ายิ่ง

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ ได้กล่าวถึงแนวคิดวิถีชีวิตที่จะดำรงคุณค่าหรือเพิ่มคุณค่าให้กับชีวิตไว้ดังนี้^{๕๔}

๑. สร้างสมดุลทางกายภาพ คือ การทำให้ร่างกายแข็งแรง สุขภาพกายดี
๒. สร้างสมดุลทางจิต คือ การทำให้จิตมีความมั่นคง สุขภาพจิตดี
๓. สร้างสมดุลทางสังคม คือ การทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่น กลุ่มเพื่อนมั่นคง
๔. สร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ คือ การทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง
๕. สร้างสมดุลทางจิตวิญญาณ คือ การมีคุณธรรมจริยธรรม ทำประโยชน์ตนพร้อมๆ ไปกับประโยชน์ท่านด้วย
๖. ส่งเสริมสมดุลทางธรรมชาติ คือ การทำให้ธรรมชาติคงความหลากหลาย สามารถรักษาความสมดุลในระบบนิเวศน์

สุเมธ ตันติเวชกุล ได้กล่าวถึงแนวคิดวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นปรัชญาที่มีมิติครอบคลุมถึง ๔ ด้าน คือ ๑) มิติด้านเศรษฐกิจ ๒) มิติด้านจิตใจ ๓) มิติด้านสังคม และ ๔) มิติด้านวัฒนธรรม ซึ่งในมิติด้านจิตใจ หมายถึง การมีจิตใจที่รู้จักพอ คือ พอดี พอประมาณและ

^{๕๔}สัญญา สัญญาวิวัฒน์, เพื่อความสุข, (กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ, ๒๕๔๔), หน้า ๔๑ - ๔๒

พอใจในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่ได้ไม่โลภ ปฏิบัติตามทางสายกลางหรือมีชัณฺณมาปฏิบัติในการดำรงชีวิต นั่นคือ การดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล^{๕๕} ซึ่งมีความหมายดังนี้

เศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล คือความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามฐานะตามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงไหลไป ตามกระแสของวัตถุนิยมมีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พันธนาการอยู่กับสิ่งใด หากกล่าวโดยสรุปคือ หันกลับมายึดเส้นทางสายกลางในการดำรงชีวิต เศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นพื้นฐานของความมั่นคง ในการดำรงชีวิตที่ส่งผลให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยใช้หลักการพึ่งตนเอง ๕ ประการ คือ

๑. การพึ่งตนเองทางด้านจิตใจ
๒. การพึ่งตนเองทางด้านสังคม
๓. การพึ่งตนเองทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ
๔. การพึ่งตนเองทางด้านเทคโนโลยี
๕. การพึ่งตนเองทางด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้

รัชชชัย พีชผล ได้อธิบายไว้ว่าแนวความคิดการดำเนินชีวิต แบบเศรษฐกิจพอเพียงเราสามารถยึดเป็นหลักในการปฏิบัติได้กับทุกอาชีพ^{๕๖} นั่นคือ

๑. การจะทำงานอะไรต้องเริ่มต้นด้วยการเรียนรู้ก่อน ต้องมีสติจึงจะเกิดปัญญา
๒. ต้องมีความอดทนมุ่งมั่น ยึดหลักธรรมะ ความถูกต้องจะทำให้เราสามารถเผชิญหน้ากับทุกสิ่งทุกอย่างได้โดยไม่หวาดกลัว
๓. ต้องมีความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่ายและประหยัด
๔. ทำงานโดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ไม่หวังผลอันใด เมื่องานนั้นสำเร็จ ล่วงสิ่งที่เราจะได้รับก็คือ ความสุขในการที่เราทำเพื่อผู้อื่นนั่นเอง
๕. ต้องรับฟังความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งกัน
๖. ควรมีความขยันหมั่นเพียร และมีความตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ
๗. ต้องมีความสุจริตและมีความกตัญญูซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด

^{๕๕} สุเมธ ตันติเวชกุล, การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ. วารสารข้าราชการ. ๔๕ (๒) : ๑-๖.

^{๕๖} รัชชชัย พีชผล, รักในหลวงต้องทำเพื่อในหลวง, (กรุงเทพมหานคร : Read & Share, ๒๕๕๙), หน้า ๑๓๒.

๘. ควรพึ่งตนเองให้ได้ก่อนที่จะพึ่งคนอื่น และส่งเสริมคนเก่ง คนดี ไม่อิจฉาเพื่อนร่วมงาน
๙. ทำอย่างใดมาจะได้ผลอย่างนั้นตอบแทน ทรงสอนว่าถ้าปลูกมะม่วงก็จะได้มะม่วง ถ้าปลูกความดีก็จะได้ความรักกลับมา
๑๐. ต้องมีความเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน ครอบครัว สังคม และประเทศชาติจึงจะอยู่รอดได้

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตกับการพัฒนาอาชีพของเกษตรกรแบบผสมผสานในจังหวัดชุมพรว่ามีแนวความคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตที่มีคุณค่าหรือมีวิถีที่ถูกต้องซึ่งจะดำรงคุณค่าหรือ เพิ่มคุณค่าให้กับชีวิต รวมไปถึงวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็น ปรัชญาที่มีมิติครอบคลุมถึง ๔ ด้าน คือ ๑) มิติด้านเศรษฐกิจ ๒) มิติด้านจิตใจ ๓) มิติด้านสังคม และ ๔) มิติด้านวัฒนธรรม โดยเราสามารถยึดเป็นหลักในการปฏิบัติได้กับทุกอาชีพ

๒.๓ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

๒.๓.๑ สภาพทั่วไปเกี่ยวกับเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

๑) ที่ตั้ง เทศบาลตำบลบางเหรียง อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของที่ว่าการ อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอควนเนียงประมาณ ๘ กิโลเมตร มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ จด อบต.รัตภูมิ อำเภอควนเนียง

ทิศใต้ จด อบต.บางกล่ำและ เทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอบางกล่ำ

ทิศตะวันออก จด อบต.บางกล่ำ อำเภอบางกล่ำ และทะเลสาบสงขลา

ทิศตะวันตก จด เทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ ๒ เนื้อที่เทศบาลตำบลบางเหรียง มีเนื้อที่โดยประมาณ ๖๙.๙๗ ตารางกิโลเมตร (๔๓,๗๓๑ ไร่)

๓. ภูมิประเทศ มีสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง และที่ราบลุ่ม มีการปลูกยางพารา ทำการเกษตรกรรม มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอุดมสมบูรณ์ เหมาะสำหรับการทำการเกษตรกรรม และมีพื้นที่บางส่วนติดกับทะเลสาบสงขลา เหมาะสำหรับประมงชายฝั่งทะเล และเหมาะสำหรับพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สามารถจำแนกภูมิประเทศออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่

๓.๑ ที่เนิน ประกอบด้วย หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๑ และหมู่ที่ ๑๓ พื้นที่เหมาะแก่การปลูก
ยางพารา

๓.๒ ที่ราบ ประกอบด้วย หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ และ หมู่ที่ ๑๐ พื้นที่
เหมาะแก่การทำสวนผัก และนาข้าว

๓.๓ ที่ลุ่ม ประกอบด้วย หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ และหมู่ที่ ๑๒ พื้นที่
เหมาะแก่ทำสวนผัก นาข้าว เลี้ยงปลา และประมงชายฝั่ง

๔. จำนวนหมู่บ้าน หมู่บ้านที่อยู่ในเขต เทศบาลตำบลบางเหริยง จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่
ที่ ๑ บ้านคลองคล้า หมู่ที่ ๒ บ้านยางหัก หมู่ที่ ๓ บ้านบางเหริยงตก หมู่ที่ ๔ บ้านบางเหริยงบน หมู่ที่
๕ บ้านบางเหริยงใต้ หมู่ที่ ๖ บ้านเกาะน้ำรอบ หมู่ที่ ๗ บ้านบางทิง หมู่ที่ ๘ บ้านเกาะใหญ่ หมู่ที่ ๙
บ้านคลองช้าง หมู่ที่ ๑๐ บ้านโหล๊ะหนูน หมู่ที่ ๑๑ บ้านแพรกสุวรรณ หมู่ที่ ๑๒ บ้านโคกเมือง และ
หมู่ที่ ๑๓ บ้านหน้าควน

๕. ประชากรเทศบาลตำบลบางเหริยง มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๒,๘๘๖ ครัวเรือนมี
ประชากรรวมจำนวนทั้งสิ้น ๙,๓๗๒ คน

๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยและดำเนินการจัดทำ
ไว้หลายท่าน อันจะเป็นแนวทางสำคัญในการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเสนอ ดังนี้

บัญญัติ นาคมจลินท์ ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์การบริหารองค์กรในการเผยแผ่
พระพุทธศาสนาของศูนย์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาประจำจังหวัดอุทัยธานี”^{๕๗} ผลการศึกษาพบว่า
การบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของทฤษฎี
และหลักการบริหารทั่วไป เพื่อจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการทำงาน สถานการณ์
และสิ่งแวดล้อม พระพุทธเจ้าทรงใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารองค์กรการเผยแผ่
พระพุทธศาสนา พระองค์อาศัยกระบวนการและทรัพยากรทางการบริหารต่าง ๆ เป็นปัจจัยในการ
บริหาร ปัจจุบันมีทฤษฎีการบริหารองค์กรสมัยใหม่เกิดขึ้นมากมาย สามารถนำมาใช้บริหารองค์กร
แล้วประสบผลสำเร็จ เช่น ทฤษฎีองค์กร ทฤษฎีการบริหาร ทฤษฎีภาวะผู้นำ และทฤษฎีมนุษย
สัมพันธ์ เป็นต้น

^{๕๗} บัญญัติ นาคมจลินท์, “วิเคราะห์การบริหารองค์กรในการเผยแผ่ พระพุทธศาสนาของศูนย์การ
เผยแผ่พระพุทธศาสนาประจำจังหวัดอุทัยธานี”, **พุทธศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต** (พระพุทธศาสนา), (บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย , ๒๕๕๖).บทคัดย่อ

รภัสสา พานิกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการจัดหางานของรัฐตามหลักสังคหวัตถุ ๔ : กรณีศึกษาศูนย์จัดหางานกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงาน”^{๕๘} ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการจัดหางานของรัฐตามหลักสังคหวัตถุ ๔ : กรณีศึกษาศูนย์จัดหางานกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงานผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิงมีอายุระหว่าง ๒๐-๒๙ ปี มีสถานภาพโสดเป็นลูกจ้างมีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีรายได้ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาทและมีประสบการณ์ในบริการเพียง ๑ ครั้ง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการจัดหางานของศูนย์จัดหางานกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ได้แก่ ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอรรถจริยา และ ด้านสมานัตตตา พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการจัดหางานของศูนย์จัดหางานกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าประชาชนที่มาใช้บริการจัดหางานที่มี เพศ อายุและประสบการณ์ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการจัดหางานของศูนย์จัดหางานกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงานตามหลักสังคหวัตถุ ๔ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ส่วนประชาชนที่มาใช้บริการจัดหางานที่มี สถานภาพสมรส สถานภาพการทำงาน ระดับการศึกษา และรายได้ที่ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการจัดหางานของศูนย์จัดหางานกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงานตาม หลักสังคหวัตถุ ๔ โดยภาพรวมแตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕

พระครูประสุตโพธิคุณ (สุวรรณรงค์) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลการศึกษานำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนใน ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา”^{๕๙} ผลการวิจัยพบว่า

๑) การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่งอำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ด้านอรรถจริยา การประพฤติ ประโยชน์บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ รองลงมาได้แก่ด้านปิยวาจา วาจาสุภาพอ่อนหวานให้เกิดสมาน

^{๕๘}รภัสสา พานิกุล, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการจัดหางานของรัฐตามหลักสังคหวัตถุ ๔ :กรณีศึกษาศูนย์จัดหางานกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงาน”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชารัฐประศาสน ศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓),บทคัดย่อ.

^{๕๙}พระครูประสุตโพธิคุณ (สุวรรณรงค์) “การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนใน ตำบลคลอง หอยโข่ง อำเภอลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา” มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครศรีธรรมราช, วารสาร มหาจุฬานาครทรรค์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙),บทคัดย่อ

สามัคคีและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านสมานัตตาคความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอต้นเสมอปลายตามลำดับ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

๒) ผลเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลาที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน พบว่า เพศ และอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ ส่วนระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๕

๓) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ปัญหาที่มีความถี่สูงสุดคือ ประชาชนชอบใช้วาจาที่เป็นภาษาท้องถิ่นบางครั้งทำให้เข้าใจยากประชาชนที่เป็นผู้ชายจะมาประชุมกันน้อยและประชาชนยังมีการพูดจาใส่ร้ายทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจกันทำให้เกิดความแตกแยกในกลุ่มเวลาจัดกิจกรรมแล้วไม่ค่อยให้ความร่วมมือกันและแนวทางแก้ไข พบว่า ในการประชุมบางครั้งประชาชนต้องใช้ภาษาทางราชการบ้าง สมาชิกทุกคนไม่ว่าหญิงหรือชายเข้าประชุมสม่ำเสมอและมีความเสียสละให้มากกว่าที่เป็นอยู่

มณีนุช ไพรดี ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน บริษัท พรอพเพอร์ตี้แคร์เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด”^{๖๐} ผลการวิจัยพบว่าความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน บริษัท พรอพเพอร์ตี้แคร์เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ท่านรู้สึกภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้ทำงานในองค์กรนี้ ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและดีที่สุดเพื่อให้องค์กรประสบผลสำเร็จและท่านมีสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙, ๔.๐๗ และ ๔.๐๗ ตามลำดับและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ องค์กรสนับสนุนให้ท่านมีโอกาสได้พบปะสังสรรค์กับเพื่อนพนักงานภายในองค์กรและผู้บริหารตามโอกาสสมควรซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๑ เมื่อเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานโดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ระยะเวลาการทำงาน และฝ่าย / แผนก ที่สังกัดพบว่าพนักงานที่มีสถานภาพส่วนบุคคลต่างก็มีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน ทุกด้านผลการศึกษาคความสัมพันธ์ระหว่างสังคหวัตถุ ๔ กับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานพบว่า ปัจจัย ด้านสมานัตตาค มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก และปัจจัยด้านอัตถ

^{๖๐} มณีนุช ไพรดี, “การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน บริษัทพรอพเพอร์ตี้แคร์เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย)”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), บทคัดย่อ

จริยา และปิยวาจา มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงส่วนปัจจัยด้านทานมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ผล การศึกษาแนวทางการนำหลัก หลักสังคหวัตถุ ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานพบว่าองค์กรควรเพิ่ม ด้านทานด้วยการฝึกอบรมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรให้กับ พนักงาน ด้านปิยวาจาโดยปรับปรุงระบบการสื่อสารด้วยการรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานทุก ระดับ ด้านอรรถจริยาองค์กรควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำงาน และปรับปรุงระบบการ ทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและ ด้านสมานัตตตา ควรปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความเสมอภาค และเปิดโอกาสให้พนักงานปฏิบัติงานเหมาะสมตามศักยภาพของตน

อนันต์ แม้นพยัคฆ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต กรณีศึกษา : บ้านหนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด”^{๖๑} ผลการวิจัยพบว่า มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิตบ้านหนองน้ำจืด ตำบลพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด และเพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ด้วยกระบวนการกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ฯ สอดคล้องกับแนวคิดหลักการและวิธีการพัฒนาชุมชนปัจจุบันทั้งในแง่อภิปรายและจริยศาสตร์

ไสว มาลัยทอง ได้กล่าวถึงการนำหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในวิถีชีวิต^{๖๒} ไว้ด้าน ทาน การแบ่งปันวัตถุสิ่งของของตนให้แก่ผู้สมควรให้การสงเคราะห์คือการแบ่งปันวัตถุสิ่งของที่ตนมีอยู่เป็นสมบัติของตนโดยชอบธรรมให้แก่ผู้อื่นที่ได้พิจารณาเห็นว่าเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะได้รับการสงเคราะห์ เมื่อเขาได้รับแล้วจะได้นำไปทำประโยชน์ได้ นับเป็นการแบ่งปันให้แก่ผู้ควรให้โดยมิได้หวังสิ่งตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น คือ ให้เพื่อสงเคราะห์กันเท่านั้น การแบ่งปันให้สิ่งของเช่นนี้เรียกว่า ทานหรือการให้ทาน ซึ่งต่างจากการซื้อขายหรือให้ยืม เพราะการให้ด้วยการซื้อขายนั้นย่อมได้ของแลกเปลี่ยนหรือหวังสิ่งตอบแทน

พันโท ราชันย์ ธงชัย, ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหารกองเกินตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ของหน่วยงานสัสดีอำเภอเมือง

^{๖๑}อนันต์ แม้นพยัคฆ์. การการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต กรณีศึกษา: บ้านหนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด. (ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๙). หน้า ๒๙

^{๖๒}ไสว มาลัยทอง, คู่มือการศึกษาจริยธรรมสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักการบริหารผู้ปกครอง และประชาชนผู้สนใจทั่วไป.(กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.,๒๕๔๒). หน้า ๕๔

จังหวัดระยอง”^{๖๓} ผลการศึกษา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหาร กองเกินตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ของหน่วยสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีความพึงพอใจ ต่อการ ให้บริการในด้านทาน เป็นอันดับแรก รองลงมามีความพึงพอใจต่อการให้บริการในด้านปิยวาจา และ สุดท้ายมีความพึงพอใจต่อการให้บริการในด้านอรรถจริยา โดยภาพรวมมีความ พึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

พรกมล ชูบุญลพงษ์ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง”^{๖๔} ผลการวิจัยพบว่า ๑. การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการให้บริการอยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ ค่าเฉลี่ย คือ ด้านทาน ด้านสมานัตตาด้านปิยวาจา และด้านอรรถจริยา ๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง โดย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าปัจจัยที่ทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันตามระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ได้แก่ เพศ อายุการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ ให้บริการ ๓. ปัญหาอุปสรรคการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของศาลเยาวชนและ ครอบครัวกลาง ปัญหาที่สำคัญได้แก่ องค์กรขาดบุคลากรที่มีจิตสำนึกในการให้บริการ ขาดการ ติดต่อประสานงานที่ดี ขาดประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ขาดความรู้ ความสามารถทำให้ การปฏิบัติงานล่าช้าไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ๔. ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหา ข้างต้น ได้แก่ องค์กรควรปลูกฝังบุคลากรให้มี จิตใต้สำนึกในการให้บริการ มีการบริการประชาชนใน เชิงรุก พัฒนาให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ควรเข้าไปรับรู้ปัญหาจากประชาชนโดยตรงเพื่อนำมาจัดทำเป็นแผนพัฒนาองค์กร

พระสนั่น ขนดีโก(ปราสาททอง) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ ประกอบอาชีพค้าขาย ในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต” ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนตาม หลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต โดยรวม อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านสมานัตตาดำรง รองลงมาได้แก่ ด้านอรรถจริยา ด้านปิยวาจา และด้านที่มี

^{๖๓} พันโท ราชันย์ ธงชัย, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหาร กองเกินตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ของหน่วยงานสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๙๒.

^{๖๔} พรกมล ชูบุญลพงษ์, การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัว กลาง, **พุทธศาสตรมหาบัณฑิต** (รัฐประศาสนศาสตร์, ๒๕๕๕), บทคัดย่อ

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านทาน ตามลำดับ ผลเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาด ป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต ที่มีเพศ ต่างกัน พบว่า ด้านปิยวาจา และด้านอัตถจริยา เพศชายมีการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ มากกว่าเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนโดยภาพรวม และด้านอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต มากที่สุด ได้แก่ ด้านทาน การให้ เสียสละช่วยเหลือกัน ได้แก่ ให้ทุกคนมีความเสียสละให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ต้องมีการทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการเอื้อเพื่อช่วยเหลือกันแบ่งปันและให้คำแนะนำกันและกัน^{๖๕}

พระอนุชिक्षุ์ สิริบุญโญ (ฤทธิรุ่ง) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอฮ้องชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒” ผลการวิจัยพบว่าการสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ ในการนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอฮ้องชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ โดยจะสรุปตามลำดับ ดังนี้^{๖๖}

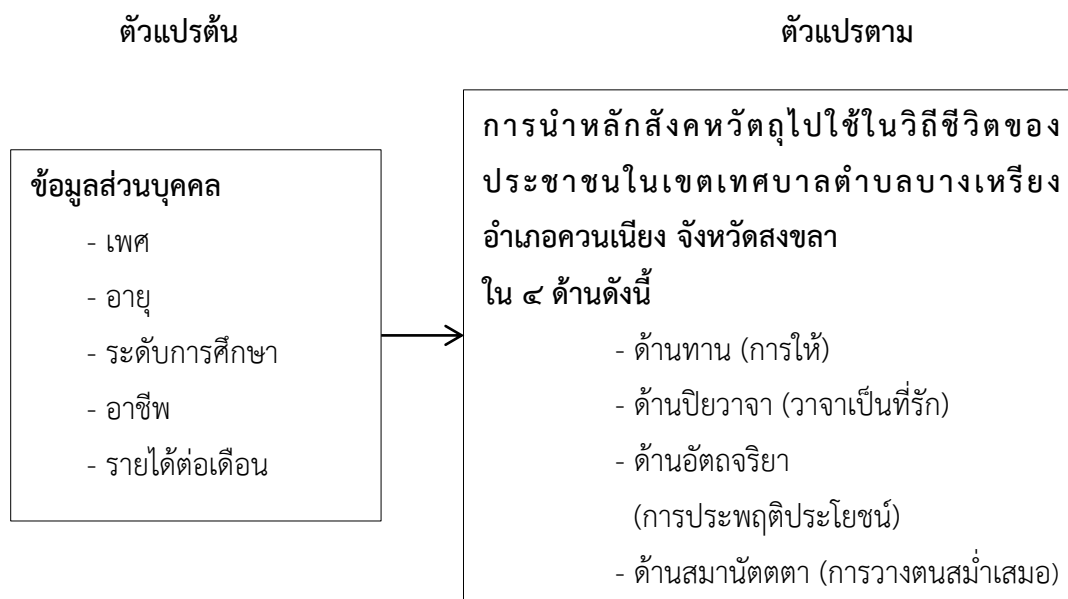
ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอฮ้องชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอฮ้องชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำดังนี้ ด้านการสรรหา และการบรรจุแต่งตั้งด้านการวางแผนบุคลากร ด้านการดำรงรักษาบุคคล ด้านการประเมินผลงานตามลำดับ

^{๖๕} พระสนั่น ขนดีโก(ปราสาททอง), การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต(มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช), **บทคัดย่อ**

^{๖๖} พระอนุชिक्षุ์ สิริบุญโญ (ฤทธิรุ่ง) “การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอฮ้องชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒” วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.(พ.ศ. ๒๕๕๗) หน้า ๓๗

๒.๕ กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักสังคหวัตถุ^{๒๗}ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

^{๒๗} งาม.จตุกก. (ไทย) ๒๑/๓๒/๔๒.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการนำหลัก
สังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัด
สงขลา ซึ่งเป็นวิธีการเชิงปริมาณ ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
บางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research)
การศึกษานี้เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ
(Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่ม
ตัวอย่างแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย กลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยรวมขนาด
จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวน ๙,๓๗๒ คน ดังได้แสดงตารางจำนวนประชากรที่ใช้ใน
การวิจัย ดังนี้

๓.๓ เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้สุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย
อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำนวน ๙,๓๗๒ คน โดยการเทียบสัดส่วน ใช้การสุ่มตามระดับชั้น

อย่างมีสัดส่วน (Stratified Random Sampling) ตามหมู่บ้าน จากนั้นทำการสุ่มแบบอย่างง่ายโดยการสุ่มเก็บข้อมูลจากประชาชนที่มาปฏิบัติงานในวันที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวมข้อมูล ได้สัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง จากประชากรในแต่ละหมู่บ้าน ได้ผลดังตารางจากสูตร ดังนี้

$$\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่ม} = \frac{\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในกลุ่ม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ ๒ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้าน

ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ ๑ บ้านคลองคล้า	๖๙๙	๒๘
หมู่ที่ ๒ บ้านยางหัก	๕๗๗	๒๔
หมู่ที่ ๓ บ้านบางเหริยตก	๑,๒๘๕	๕๓
หมู่ที่ ๔ บ้านบางเหริยบน	๔๖๖	๑๙
หมู่ที่ ๕ บ้านบางเหริยใต้	๕๖๒	๒๓
หมู่ที่ ๖ บ้านเกาะน้ำรอบ	๒๗๑	๑๑
หมู่ที่ ๗ บ้านบางทิง	๕๓๑	๒๒
หมู่ที่ ๘ บ้านเกาะใหญ่	๙๒๘	๓๘
หมู่ที่ ๙ บ้านคลองช้าง	๖๖๖	๒๗
หมู่ที่ ๑๐ บ้านโหล๊ะหนุ่น	๑,๔๗๕	๖๐
หมู่ที่ ๑๑ บ้านแพรกสุวรรณ	๗๘๖	๓๒
หมู่ที่ ๑๒ บ้านโคกเมือง	๕๗๖	๒๔
หมู่ที่ ๑๓ บ้านหน้าควน	๕๕๐	๒๓
รวม	๙,๓๗๒	๓๘๔

๓.๔ การทดสอบและหาคุณภาพของเครื่องมือ

๓.๔.๑ ศึกษาลักษณะรูปแบบและวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา

๓.๔.๒ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยการ ตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ๓ ท่าน ทำการตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ

๓.๔.๓ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาแก้ไข ปรับปรุง ตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๓ ท่านก่อนนำไปหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

๓.๔.๔ นำแบบสอบถามที่สร้างแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อตรวจสอบ เสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข

๓.๔.๕ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งให้สมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้

๓.๕ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) จากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ ยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ได้ออกแบบสอบถาม ดังนี้

๓.๕.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑) ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เอกสาร ที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสร้างแบบสอบถาม โดยให้สอดคล้องวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด (Close Ended Question) มีทั้งให้เลือกตอบและแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า (Rating Scale) กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น ๕ ระดับ และคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและตอบได้โดยเสรี

๒) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านำมาสร้างเป็นแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออีกครั้ง เพื่อ ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

๓.๕.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อการนำ หลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง

จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักหลักสังคหวัดภูเก็ตไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด (Closed end) ให้เลือกตอบใน ๔ ด้าน ดังนี้

- (๑) ด้านทาน (การให้)
- (๒) ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)
- (๓) ด้านอติจริยา (การประพฤติประโยชน์)
- (๔) ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอและลักษณะของแบบสอบถาม

เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ตามรูปแบบของ Likert's scale

ระดับ ๕ หมายถึง มีการนำหลักสังคหวัดภูเก็ตไปใช้ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง มีการนำหลักสังคหวัดภูเก็ตไปใช้ อยู่ในระดับ มาก

ระดับ ๓ หมายถึง มีการนำหลักสังคหวัดภูเก็ตไปใช้ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง มีการนำหลักสังคหวัดภูเก็ตไปใช้ อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง มีการนำหลักสังคหวัดภูเก็ตไปใช้ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัดภูเก็ตไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา โดยมีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

๓.๕.๓ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ทั้งนี้เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในระดับ ๐.๘๘๘

๓) หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับจำนวนประชากร เพศชาย เพศหญิง ในเขตเทศบาลตำบลบาง

เหรียญ อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ซึ่งมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษ จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)^๑ ซึ่งได้ค่าความเชื่อที่ .๙๐๑

๔) นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

๓.๖ การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามที่มีความเชื่อถือแล้ว และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตรงประเด็นที่ศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

๓.๖.๑ ผู้วิจัยได้ยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช เพื่อออกหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

๓.๖.๒ ผู้วิจัยได้ยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช เพื่อออกหนังสือถึงนายกเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย

๓.๖.๓ ผู้วิจัยได้ยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช เพื่อออกหนังสือถึงนายกเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลวิจัย

๓.๖.๔ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

๓.๕.๕ เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

๓.๗.๑ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

๓.๗.๒ ตรวจสอบและให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน คือ การนำหลักสังเกตวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอกวนเนียง

^๑บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร:วิริยาศาสตร์, ๒๕๔๓), หน้า

จังหวัดสงขลา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และใช้การแปรผล ซึ่งกำหนดค่าน้ำหนักตามวิธีของลิเคิร์ต^๒ (Likert) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐ หมายถึง อยู่ในระดับการนำไปใช้ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙ หมายถึง อยู่ในระดับการนำไปใช้ มาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙ หมายถึง อยู่ในระดับการนำไปใช้ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙ หมายถึง อยู่ในระดับการนำไปใช้ น้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙ หมายถึง อยู่ในระดับการนำไปใช้ น้อยที่สุด

๓.๖.๓ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการประเมินผลการประเมินการทดลองใช้รูปแบบ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

๓.๘.๑ ค่า IOC สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

R คือ คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

๓.๘.๒ ค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร^๓

$$\text{สูตร } P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน จำนวนข้อมูล (ความถี่)

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๓.๘.๓ ค่าเฉลี่ย สูตรในการคำนวณ

^๒ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๓), หน้า ๔๕.

^๓ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก, ๒๕๔๓), หน้า ๑๐๑.

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนของคะแนนในกลุ่ม

๓.๘.๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สูตรในการคำนวณ

$$S.D. = \frac{\sqrt{\sum (\bar{x} - x)^2}}{N}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ค่าคะแนน
	n	แทน	จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

๓.๘.๕ สถิติทดสอบที (t-test) จากสูตร^๕

สูตร	t	=	$\frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} - \frac{S_2^2}{n_2}}}$
เมื่อ	\bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ ๑
	\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ ๒
	S_1^2	แทน	คะแนนแปรปรวนของกลุ่มที่ ๑
	S_2^2	แทน	คะแนนแปรปรวนของกลุ่มที่ ๒
	n_1	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ ๑
	n_2	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ ๒

๓.๘.๖ ทดสอบเอฟ (F-test) ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า ๒ กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) จากสูตร^๕

^๕ ส่องศรี ชมภูวงศ์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ ๒, (นครศรีธรรมราช: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช, ๒๕๕๓), หน้า ๒๔๒.

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔๘

สูตร	F	=	$\frac{MS_b}{MS_w}$
เมื่อ	F	แทน	ค่าแจกแจงของ F-Distribution
	MS_b	แทน	ผลรวมกำลัง ๒ เฉลี่ยระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ผลรวมกำลัง ๒ เฉลี่ยภายในกลุ่ม

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า วิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอดอนเจียง จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิง ปริมาณ (Quantitative Research) ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัย แบ่งเป็น ๗ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) รูปแบบการวิจัย (๒) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (๓) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (๔) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ (๕) การเก็บรวบรวมข้อมูล (๖) การวิเคราะห์ข้อมูลและ (๗) สถิติที่ใช้ ในการวิจัย ตามลำดับ และในขั้นตอนสุดท้าย คือ การนำเสนอผลการวิจัยนั้น จะใช้วิธีเชิงพรรณนา ภายหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลการวิเคราะห์แล้ว ก็นำมาทำการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยต่อยอดทางด้านสังคมศาสตร์ต่อไป

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การนำหลักสังคหวัดไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการนำเสนอ แผลผล และความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อในการนำเสนอผลการวิจัยทางสถิติดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที (t-test) ทดสอบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม
F	แทน	ค่าสถิติเอฟ (F-test) ทดสอบกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
Sig.	แทน	ค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแผลผล โดยแบ่งเป็น ๕ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา รายด้านและรวม

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ ๔ ผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ ๕ ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๑๑๕	๒๙.๙๐
หญิง	๒๖๙	๗๐.๑๐
อายุ		
อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑๑๕	๒๙.๙๐
อายุ ๓๑ - ๔๐ ปี	๑๔๐	๓๖.๕๐
อายุ ๔๑ - ๕๐ ปี	๗๘	๒๐.๓๐
อายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป	๕๑	๑๓.๓๐
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	๑๒๖	๓๒.๘๐
มัธยมศึกษา/ปวช	๑๑๗	๓๐.๕๐
ปริญญาตรี	๑๐๓	๒๖.๘๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๓๘	๙.๙๐
อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๐๓	๒๖.๘๐

เอกชน	๒๖	๖.๘๐
ค้าขาย	๕๑	๑๓.๓๐
เกษตรกร/รับจ้าง	๒๐๔	๕๓.๑๐
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๑๐๒	๒๖.๖๐
๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๕๔	๔๐.๑๐
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๐๒	๒๖.๖๐
๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๒๖	๖.๗๐
รวม	๓๘๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๑๐ เป็นเพศชาย จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙

อายุ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕๐ มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๐ มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๐ มีอายุมากกว่า ๕๑ ปี จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๐

ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๒๖ คน คิดร้อยละ ๓๒.๘๐ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช จำนวน ๑๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕๐ ระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๐ และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๙๐

อาชีพ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป จำนวน ๒๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๐๓ คนคิดเป็น ร้อยละ ๒๖.๘๐ ค้าขาย จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๐ และเอกชน จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๐

รายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๑๐ มีรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๐ มีรายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐๒ คน คิดเป็น ร้อยละ ๒๖.๖๐ และมีรายได้ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๐

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักสัจพจน์ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนใน
เขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นการนำหลัก
สัจพจน์ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง
อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวม

หลักสัจพจน์	ระดับการนำไปใช้		
	\bar{X}	<i>SD</i>	แปลผล
๑. ด้านทาน (การให้)	๓.๖๙	๐.๘๗	มาก
๒. ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	๓.๓๖	๐.๘๕	ปานกลาง
๓. ด้านอหิงสา (การประพฤติประโยชน์)	๓.๒๖	๐.๙๙	ปานกลาง
๔. ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)	๓.๑๕	๐.๗๗	ปานกลาง
รวม	๓.๓๖	๐.๗๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า การนำหลักสัจพจน์ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =๓.๓๖)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ประชาชน
นำหลักสัจพจน์ไปใช้ในวิถีชีวิต ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (\bar{X} =๓.๖๙) รองลงมาได้แก่
ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) (\bar{X} =๓.๓๖) และอหิงสา (การประพฤติประโยชน์) (\bar{X} =๓.๒๖)
ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} =๓.๑๕) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

หลักสังคหวัตถุ ด้านทาน (การให้)	ระดับการนำไปใช้		
	\bar{X}	<i>SD</i>	แปลผล
๑. ท่านสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้สิ่งของที่ท่านมีเหมาะแก่บุคคลทันต่อกาลเวลาแก่ผู้ขาดแคลนหรือผู้เดือดร้อน	๓.๕๖	๑.๑๒	มาก
๒. ท่านให้การงดโทษ ด้วยการไม่พยาบาทจองเวร เป็นการให้ที่ให้ได้ยากที่สุดแก่เพื่อนหรือผู้อื่น	๓.๘๐	๑.๐๒	มาก
๓. ท่านให้ความรู้ธรรมะ โดยเฉพาะความรู้ทางพุทธศาสนา ได้เชื่อว่าการให้ทุกอย่างแก่เพื่อนหรือผู้อื่น	๓.๘๖	๑.๑๘	มาก
๔. ท่านได้เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อความสุขส่วนรวม	๓.๒๙	๑.๔๔	ปานกลาง
๕. ท่านเอื้อเพื่อเผื่อแผ่แบ่งปันเมื่อผู้อื่นประสบภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย อัคคีภัย เป็นต้น	๓.๙๒	๑.๐๗	มาก
รวม	๓.๖๙	๐.๘๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ด้านทาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อ ๕ ที่ว่าท่านเอื้อเพื่อเผื่อแผ่แบ่งปันเมื่อผู้อื่นประสบภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย อัคคีภัย เป็นต้นเพียงใด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{X}=3.92$) รองลงมา ได้แก่ ข้อ ๓ ที่ว่าท่านให้ความรู้ธรรมะ โดยเฉพาะความรู้ทางพุทธศาสนา ได้เชื่อว่าการให้ทุกอย่างแก่เพื่อนหรือผู้อื่นเพียงใด ($\bar{X}=3.86$) ส่วนข้อ ๔ ที่ว่าท่านได้เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อความสุขส่วนรวมเพียงใด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.29$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

หลักสังคหวัตถุ ด้านปียวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	ระดับการนำไปใช้		
	\bar{X}	<i>SD</i>	แปลผล
๖. ท่านเคยใช้วาจาด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพกับเพื่อนหรือผู้อื่น	๑.๘๘	๑.๐๙	น้อย
๗. ท่านใช้ถ้อยคำที่เป็นประโยชน์มีสาระ พูดด้วยถ้อยคำที่เป็นจริงกับเพื่อนหรือผู้อื่น	๓.๖๒	๑.๒๐	มาก
๘. ท่านใช้ถ้อยคำที่กระทบกระทั่งหรือวาจาสร้างความเกลียดชังต่อเพื่อนหรือผู้อื่น	๓.๑๒	๑.๒๘	ปานกลาง
๙. ท่านรู้จักกล่าวขอโทษ รู้จักกล่าวขอบคุณ กับเพื่อนหรือผู้อื่น	๓.๘๕	๑.๔๖	มาก
๑๐. ท่านใช้ถ้อยคำ คำพูดให้เพื่อนหรือผู้อื่นให้ละเว้นความชั่วโดยเจตนาอันบริสุทธิ์ให้การทำงานสำเร็จ เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการงาน	๔.๓๒	๑.๒๘	มาก
รวม	๓.๓๖	๐.๘๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ด้านปียวาจา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =๓.๓๖)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อ ๑๐ ที่ว่า ท่านใช้ถ้อยคำ คำพูดให้เพื่อนหรือผู้อื่นให้ละเว้นความชั่วโดยเจตนาอันบริสุทธิ์ให้การทำงานสำเร็จ เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการงานเพียงใด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด(\bar{X} =๔.๓๒) รองลงมา ได้แก่ ข้อ ๙ ที่ว่าท่านรู้จักกล่าวขอโทษ รู้จักกล่าวขอบคุณ กับเพื่อนหรือผู้อื่นเพียงใด (\bar{X} =๓.๘๕) ส่วนข้อที่ ๖ ที่ว่าท่านเคยใช้วาจาด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพกับเพื่อนหรือผู้อื่นเพียงใด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} =๑.๘๘) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

หลักสังคหวัตถุ ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	ระดับการนำไปใช้		
	\bar{X}	<i>SD</i>	แปลผล
๑๑. ท่านประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น	๓.๗๖	๑.๒๙	มาก
๑๒. ท่านส่งเสริมสนับสนุนในการประพฤติดีทางจริยธรรม,และคุณธรรมแก่ผู้อื่น	๓.๒๙	๑.๔๙	ปานกลาง
๑๓. ท่านทุ่มเทแรงกาย แรงใจในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่น พร้อมรู้จักป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา	๓.๖๓	๑.๒๘	มาก
๑๔. ท่านชวนชวยช่วยเหลือรับใช้ ทำงานอย่างสร้างสรรค์แก่เพื่อนหรือบุคคลอื่น	๓.๖๒	๑.๒๓	มาก
๑๕. ท่านเคยมีความประพฤติที่ไม่ชอบทางกาย ทางวาจา และทางใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง	๒.๐๐	๑.๐๐	น้อย
รวม	๓.๒๖	๐.๙๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ด้านอัตถจริยา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๒๖$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อ ๑๑ ที่ว่าท่านประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่นเพียงใด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{X}=๔.๓๒$) รองลงมาได้แก่ ข้อ ๑๓ ท่านทุ่มเทแรงกาย แรงใจในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่น พร้อมรู้จักป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญาเพียงใด ($\bar{X}=๓.๖๓$) ส่วนข้อที่ ๑๕ ที่ว่าท่านเคยมีความประพฤติที่ไม่ชอบทางกาย ทางวาจา และทางใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เพียงใด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=๒.๐๐$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนำหลักสังคหวัตถุ ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

หลักสังคหวัตถุ ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ)	ระดับการนำไปใช้		
	\bar{X}	<i>SD</i>	แปลผล
๑๖. ท่านวางตัวให้เหมาะสมเสมอต้นเสมอปลาย รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับฐานะ หน้าที่และบทบาทต่อเพื่อนและผู้อื่น	๓.๗๙	๑.๒๐	มาก
๑๗. ท่านปฏิบัติตามกฎหมายและรักษาระเบียบวินัยที่ดีของชุมชนและสังคม	๓.๓๖	๑.๐๘	ปานกลาง
๑๘. ท่านไม่เอาใจเอาเปรียบ ร่วมทุกข์ร่วมสุขช่วยเหลือเกื้อกูลกันแก้ปัญหา ช่วยกันคิดในทางสร้างสรรค์กับเพื่อนหรือผู้อื่นเพื่อสันติสุขของสังคม	๓.๓๙	๑.๒๘	ปานกลาง
๑๙. ท่านปฏิบัติตนเหมาะสมตั้งอยู่ในศีลธรรม	๓.๐๙	๑.๑๓	ปานกลาง
๒๐. ท่านถือเนื้อถือตัวและหยิ่งทะนงกับเพื่อนและผู้อื่น	๒.๑๑	๑.๒๓	น้อย
รวม	๓.๑๕	๐.๗๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ด้านสมานัตตตา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.15$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อ ๑๖ ที่ว่าท่านวางตัวให้เหมาะสมเสมอต้นเสมอปลาย รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับฐานะ หน้าที่และบทบาทต่อเพื่อนและผู้อื่น เพียงใด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.79$) รองลงมา ได้แก่ ข้อ ๑๘ ที่ว่าท่านท่านไม่เอาใจเอาเปรียบ ร่วมทุกข์ร่วมสุขช่วยเหลือเกื้อกูลกันแก้ปัญหา ช่วยกันคิดในทางสร้างสรรค์กับเพื่อนหรือผู้อื่นเพื่อสันติสุขของสังคมเพียงใด ($\bar{X}=3.39$) ส่วนข้อที่ ๒๐ ที่ว่าท่านท่านถือเนื้อถือตัวและหยิ่งทะนงกับเพื่อนและผู้อื่นเพียงใด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=2.11$) ตามลำดับ

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของ
ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับเกี่ยวกับการนำหลัก
สังคหวัตถุด้านสมานัตตตตไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลาจำแนกตามเพศ

หลักสังคหวัตถุ	ระดับการนำไปใช้					
	เพศชาย			เพศหญิง		
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
๑. ด้านทาน (การให้)	๒.๙๔	๑.๐๑	ปานกลาง	๔.๐๑	๐.๕๕	มาก
๒. ด้านปิยวาจา(วาจาเป็นที่รัก)	๒.๗๙	๑.๐๕	ปานกลาง	๓.๖๐	๐.๖๐	มาก
๓. ด้านอิตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	๒.๖๔	๐.๙๙	ปานกลาง	๓.๕๓	๐.๘๗	มาก
๔. ด้านสมานัตตตต (การวางตนสม่ำเสมอ)	๒.๗๓	๑.๐๐	ปานกลาง	๓.๓๓	๐.๕๕	ปานกลาง
รวม	๒.๗๗	๐.๘๐	ปานกลาง	๓.๖๒	๐.๕๑	มาก

ตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน จำแนก
ตามเพศชาย อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๒.๗๗) เพศหญิง อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๓.๖๒)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศชาย ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๒.๙๔)
รองลงมา คือ ด้านปิยวาจา(วาจาเป็นที่รัก) (\bar{X} = ๒.๗๙) และด้านอิตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)
มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (\bar{X} = ๒.๖๔)

เพศหญิง พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๔.๐๑) รองลงมาคือ
ด้านปิยวาจา(วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๖๐) และ๔. ด้านสมานัตตตต (การวางตนสม่ำเสมอ)
มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (\bar{X} = ๓.๓๓)

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนมีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต โดยรวม จำแนกตามช่วงอายุต่ำกว่า ๓๐ปี อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๓.๓๙) อายุ ๓๑ - ๔๐ปี อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๓.๖๒) อายุ ๔๑ - ๕๐ ปี อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๒.๘๒) อายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๓.๔๓)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ต่ำกว่า ๓๐ ปี พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๖๒) รองลงมา คือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) และอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (\bar{X} = ๓.๔๐) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๑๖)

อายุ ๓๑ - ๔๐ ปี พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๙๘) รองลงมา คือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๖๘) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๓๔)

อายุ ๔๑ - ๕๐ ปี พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๐๗) รองลงมา คือ ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๒.๘๓) ส่วนอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๒.๖๓)

อายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๙๙) รองลงมา คือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๓๔) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๐๙)

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ประชาชนมีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต โดยรวม จำแนกตามช่วงระดับการศึกษา ประถมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๓.๓๓) มัธยมศึกษา/ปวช. อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๓.๒๓) ปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๓.๓๐) สูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๔.๐๖)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก ระดับประถมศึกษา พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๘๓) รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๓๕) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๒.๘๔)

มัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า ด้านทาน (การให้) และด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน (\bar{X} = ๓.๓๖) รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๒๐) ส่วนด้านอรรถจริยา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๐๐)

ระดับปริญญาตรี พบว่า ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๖๘) รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๓๑) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๐๑)

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๔.๒๕) รองลงมาคือ ด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๔.๐๙) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๘๘)

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนมีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต โดยรวม จำแนกตามอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๓.๔๕) เอกชนอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๓.๕๕) ค้าขายอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๓.๕๒) เกษตรกร/รับจ้างอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๓.๒๕)

อาชีพเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก อาชีพรับราชการ พบว่า ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๕๒) รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๕๐) ส่วนด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๓๙)

อาชีพเอกชน พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๙๐) รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) และด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (\bar{X} = ๓.๕๐) ส่วนด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๓๐)

อาชีพค้าขาย พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๘๐) รองลงมาคือ ด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๗๓) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๒.๙๘)

เกษตรกร/รับจ้าง พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๗๘) รองลงมา คือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๒๑) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๒.๙๕)

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนมีการนำหลักสัจคหวัดฎไปใช้ในวิถีชีวิต โดยรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๓.๕๕) รายได้ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๓.๔๓) รายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๒.๙๖) รายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาทอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๓.๘๑)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท พบว่า ด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๗๕) รองลงมา คือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๖๒) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๒๕)

รายได้ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๘๔) รองลงมา คือ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๓๖) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๑๙)

รายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๕๔) รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๒.๙๕) ส่วนด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๒.๕๓)

รายได้ ๑๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = ๓.๙๘) รองลงมาคือ ด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = ๓.๘๔) ส่วนด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = ๓.๗๐)

ตอนที่ ๔ ผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลาที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีเพศต่างกัน

หลักสังคหวัตถุ	เพศ	N	\bar{X}	SD	t	Sig.
๑. ด้านทาน (การให้)	ชาย	๑๑๕	๒.๔๙	๑.๐๑	-๑๐.๖๔๑*	๐.๐๐๐
	หญิง	๒๖๙	๔.๐๑	๐.๕๕		
๒. ด้านปียวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	ชาย	๑๑๕	๒.๗๙	๑.๐๕	-๗.๘๑๑*	๐.๐๐๐
	หญิง	๒๖๙	๓.๖๐	๐.๖๐		
๓. ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	ชาย	๑๑๕	๒.๖๔	๐.๙๙	-๘.๓๗๖*	๐.๐๐๙
	หญิง	๒๖๙	๓.๔๓	๐.๘๗		
๔. ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)	ชาย	๑๑๕	๒.๗๓	๑.๐๐	-๖.๐๔๙*	๐.๐๐๐
	หญิง	๒๖๙	๓.๓๓	๐.๕๕		
รวม	ชาย	๑๑๕	๒.๗๗	๐.๘๐	-๑๐.๔๔๖*	๐.๐๐๐
	หญิง	๒๖๙	๓.๖๒	๐.๕๑		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีเพศต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต โดยรวมทั้ง ๔ ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลาที่มีอายุต่างกัน

หลักสังคหวัตถุ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑. ด้านทาน (การให้)	ระหว่างกลุ่ม	๔๗.๓๙	๓	๑๕.๗๙	๒๔.๙๓*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๔๐.๖๔	๓๘๐	๐.๖๓		
	รวม	๒๘๘.๐๓	๓๘๓			
๒. ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	ระหว่างกลุ่ม	๔๕.๒๖	๓	๑๕.๐๙	๒๔.๘๗*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๓๐.๕๔	๓๘๐	๐.๖๑		
	รวม	๒๗๕.๘๑	๓๘๓			
๓. ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	ระหว่างกลุ่ม	๓๙.๙๐	๓	๑๓.๓๐	๑๔.๙๕*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๓๓๘.๐๙	๓๘๐	๐.๘๙		
	รวม	๓๗๘.๐๐	๓๘๓			
๔. ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)	ระหว่างกลุ่ม	๑๒.๘๓	๓	๔.๒๘	๗.๖๙*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๑๑.๔๒	๓๘๐	๐.๕๖		
	รวม	๒๒๔.๒๕	๓๘๓			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๓๒.๘๖	๓	๑๐.๙๕	๒๔.๙๓*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๖๖.๙๖	๓๘๐	๐.๔๔		
	รวม	๑๙๙.๘๒	๓๘๓			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีอายุต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตโดยรวมทั้ง ๔ ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตทั้ง ๔ ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันโดยรวม

อายุ	\bar{X}	๔๑ - ๕๐ ปี	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป	๓๑ - ๔๐ ปี
		๒.๘๒	๓.๓๙	๓.๔๓	๓.๖๒
๔๑ - ๕๐ ปี	๒.๘๒	-	๐.๕๗	๐.๖๑*	๐.๘๐*
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓.๓๙	-	-	๐.๐๔	๐.๒๓
๕๑ ปีขึ้นไป	๓.๔๓	-	-	-	๐.๑๙
๓๑ - ๔๐	๓.๖๒	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มี อายุ ต่างกัน โคนรวม พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี และต่ำกว่าประชาชนที่อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันด้านทาน (การให้)

อายุ	\bar{X}	๔๑ - ๕๐ ปี	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๓.๐๗	๓.๖๒	๓.๙๘	๓.๙๙
๔๑ - ๕๐ ปี	๓.๐๗	-	๐.๕๕	๐.๙๑*	๐.๙๒*
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓.๖๒	-	-	๐.๓๖	๐.๓๗*
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๙๘	-	-	-	๐.๐๑
๕๑ ปีขึ้นไป	๓.๙๙	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน ด้านทาน พบว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และ ต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความคิดเห็นประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่
อายุต่างกัน ด้านปียวจา (วจาเป็นที่รัก)

อายุ	\bar{X}	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี
		๒.๗๓	๓.๓๔	๓.๔๐	๓.๖๘
๔๑ - ๕๐ ปี	๒.๗๓	-	๐.๖๑*	๐.๖๗*	๐.๙๕*
๕๑ ปี ขึ้นไป	๓.๓๔	-	-	๐.๐๖	๐.๓๔
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓.๔๐	-	-	-	๐.๒๘
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๖๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำ
หลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน ด้านปียวจา พบว่า
ประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี มีการนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุ
๕๑ ปี ขึ้นไป ต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่าง
ที่มีอายุต่างกัน ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)

อายุ	\bar{X}	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๐ ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี
		๒.๖๓	๓.๒๙	๓.๔๐	๓.๔๘
๔๑ - ๕๐ ปี	๒.๖๓	-	๐.๖๖*	๐.๗๗*	๐.๘๕*
๕๑ ปี ขึ้นไป	๓.๒๙	-	-	๐.๑๑	๐.๑๙
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓.๔๐	-	-	-	๐.๐๘
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๔๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน ด้านอัตถจริยา พบว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี มีการนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป ต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)

อายุ	\bar{X}	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี
		๒.๘๓	๓.๐๙	๓.๑๖	๓.๓๔
๔๑ - ๕๐ ปี	๒.๘๓	-	๐.๒๖	๐.๓๓*	๐.๕๑*
๕๑ ปี ขึ้นไป	๓.๐๙	-	-	๐.๐๗	๐.๒๕
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓.๑๖	-	-	-	๐.๑๘
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๓๔	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ความความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน ด้าน สมานัตตตา พบว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี และต่ำกว่าประชาชนที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลาที่มีการศึกษาต่างกัน

หลักสังคหวัตถุ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑. ด้านทาน (การให้)	ระหว่างกลุ่ม	๒๗.๗๒	๓	๙.๒๔	๑๓.๔๙*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๖๐.๒๙	๓๘๐	๐.๖๘		
	รวม	๒๘๘.๐๑	๓๘๓			
๒. ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	ระหว่างกลุ่ม	๑๙.๐๕	๓	๖.๓๕	๙.๔๐*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๕๖.๗๖	๓๘๐	๐.๖๘		
	รวม	๒๗๕.๘๑	๓๘๓			
๓. ด้านอัถถจริยา (การประพฤติ ประโยชน์)	ระหว่างกลุ่ม	๓๔.๗๘	๓	๑๑.๕๙	๑๒.๘๕*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๓๔๓.๒๒	๓๘๐	๐.๐๙		
	รวม	๓๗๘.๐๑	๓๘๓			
๔. ด้านสมานัตตดา (การวางตน สม่่าเสมอ)	ระหว่างกลุ่ม	๓๘.๙๔	๓	๑๒.๙๘	๒๖.๖๑*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕.๓๒	๓๘๐	๐.๔๙		
	รวม	๒๒๔.๒๖	๓๘๓			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๒๑.๐๑	๓	๗.๐๐	๑๔.๘๙*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๗๘.๘๑	๓๘๐	๐.๔๗		
	รวม	๑๙๙.๘๒	๓๘๓			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีระดับการการศึกษาต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้โดยรวมทั้ง ๔ ด้านแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ๔ ด้าน พบว่าการนำหลักการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตทั้ง ๔ ด้านแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา
ต่างกันโดยรวม

การศึกษา	\bar{X}	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปริญญาตรี	ประถม ศึกษา	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๓.๒๓	๓.๓๐	๓.๓๓	๔.๐๖
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๒๓	-	๐.๐๗	๐.๑๐	๐.๘๓*
ปริญญาตรี	๓.๓๐	-	-	๐.๐๓	๐.๗๖*
ประถมศึกษา	๓.๓๓	-	-	-	๐.๗๓*
สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๐๖	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลัก
สังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน โดยรวม พบว่า
ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีการนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่า
ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของ
ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มี
ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของ
ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีการนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่
มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มี การศึกษาต่างกันด้านทาน (การให้)

การศึกษา	\bar{X}	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	สูงกว่า
		/ปวช.			ปริญญาตรี
		๓.๓๖	๓.๖๘	๓.๘๓	๔.๒๕
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๓๖	-	๐.๓๒	๐.๕๑*	๐.๘๙*
ปริญญาตรี	๓.๖๘	-	-	๐.๑๕	๐.๕๗*
ประถมศึกษา	๓.๘๓	-	-	-	๐.๔๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๒๕	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน ด้านทาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ใน วิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และต่ำกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕.

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มี ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มี การศึกษาต่างกันด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)

การศึกษา	\bar{X}	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๓.๒๐	๓.๓๑	๓.๓๕	๔.๐๑
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๒๐	-	๐.๑๑	๐.๑๕	๐.๘๑*
ปริญญาตรี	๓.๓๑	-	-	๐.๐๔	๐.๗๐*
ประถมศึกษา	๓.๓๕	-	-	-	๐.๖๖*
สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๐๑	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลัก สัจหวัดอุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ด้านปิยวาจา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีการนำหลักสัจหวัดอุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสัจหวัดอุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็น ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการนำหลักสัจหวัดอุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชน ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสัจหวัดอุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามเห็นของ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีการนำหลักสัจหวัดอุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่ มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา
ต่างกันด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)

การศึกษา	\bar{X}	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๓.๐๐	๓.๒๑	๓.๒๙	๔.๐๙
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๐๐	-	๐.๒๑	๐.๒๙*	๑.๐๙*
ปริญญาตรี	๓.๒๑	-	-	๐.๐๘	๐.๘๘*
ประถมศึกษา	๓.๒๙	-	-	-	๐.๘๐*
สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๐๙	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลัก
สังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน ด้านอัตถจริยา
พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่า
ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และต่ำกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญา
ตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ความความเห็น
ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชน
ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ความเห็นของ
ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่
มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา
ต่างกันด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)

การศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	ปริญญาตรี	มัธยมศึกษา/ ปวช.	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๒.๘๔	๓.๐๑	๓.๓๖	๓.๘๘
ประถมศึกษา	๒.๘๔	-	๐.๑๗	๐.๕๒*	๑.๐๔*
ปริญญาตรี	๓.๐๑	-	-	๐.๓๕	๐.๘๗*
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๓๖	-	-	-	๐.๕๒*
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๘๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลัก
สังคหวัดไปใช้ในชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ก้านสมานัตตตา พบว่า
ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีการนำหลักสังคหวัดไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่
มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และต่ำกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัดไปใช้ในวิถีชีวิต
ตามความเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการนำหลักสังคหวัดไปใช้ในวิถีชีวิต
ต่ำกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัดไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของ
ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีการนำหลักสังคหวัดไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มี
ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขต
เทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลาที่มีอาชีพต่างกัน

สังคหวัตถุ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑. ด้านทาน (การให้)	ระหว่างกลุ่ม	๑๒.๕๗	๓	๔.๑๙	๕.๗๘*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๗๕.๔๕	๓๘๐	๐.๗๒		
	รวม	๒๘๘.๐๑	๓๘๓			
๒. ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	ระหว่างกลุ่ม	๙.๓๘	๓	๓.๑๓	๔.๔๖*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๖๖.๔๔	๓๘๐	๐.๗๐		
	รวม	๒๗๕.๘๑	๓๘๓			
๓. ด้านอรรถจริยา (การประพฤติ ประโยชน์)	ระหว่างกลุ่ม	๒๐.๖๐	๓	๖.๘๗	๗.๓๐*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๓๕๗.๔๐	๓๘๐	๐.๙๔		
	รวม	๓๗๘.๐๑	๓๘๓			
๔. ด้านสมานัตตตา (การวางตน สม่ำเสมอ)	ระหว่างกลุ่ม	๒๖.๙๑	๓	๘.๙๗	๑๗.๒๗*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๙๗.๓๕	๓๘๐	๐.๕๒		
	รวม	๒๒๔.๒๖	๓๘๓			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๕.๔๗	๓	๑.๘๒	๓.๕๑*	๐.๐๑
	ภายในกลุ่ม	๑๙๔.๓๖	๓๘๐	๐.๕๑		
	รวม	๑๙๙.๘๓	๓๘๓			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนชุมชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง
อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีอาชีพต่างกันมีการนำหลักสังคหวัตถุโดยรวมทั้ง ๔ ด้านไม่แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ๔ ด้าน พบว่า การนำหลักการนำหลักสังคหวัตถุ
ทั้ง ๔ ด้านแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ โดยรวม

อาชีพ	\bar{X}	เกษตรกร/ รับจ้าง	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	เอกชน	ค้าขาย
		๓.๒๕	๓.๔๕	๓.๕๕	๔.๕๒
เกษตรกร/ รับจ้าง	๓.๒๕	-	๐.๒๐	๐.๓๐	๑.๒๗*
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๔๕	-	-	๐.๑๐	๑.๐๗*
เอกชน	๓.๕๕	-	-	-	๐.๕๘
ค้าขาย	๔.๕๒	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน ตามความเห็นของประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันด้านทาน (การให้)

อาชีพ	\bar{X}	รับจ้าง/ รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/ รับจ้าง	ค้าขาย	เอกชน
		๓.๓๙	๓.๗๘	๓.๘๐	๓.๙๐
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๓๙	-	๐.๓๙	๐.๔๑*	๐.๕๑*
เกษตรกร/ รับจ้าง	๓.๗๘	-	-	๐.๐๒	๐.๑๒
ค้าขาย	๓.๘๐	-	-	-	๐.๑๐
เอกชน	๓.๙๐	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การนำหลักสังคหวัดไปใช้ในวิถีชีวิตที่มีอาชีพต่างกัน ด้านทาน ตามความคิดเห็นของประชาชนพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีการนำหลักสังคหวัดไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย และต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันด้านปียวจา (วจาเป็นที่รัก)

อาชีพ	\bar{X}	เกษตรกร/ รับจ้าง	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	เอกชน	ค้าขาย
		๓.๒๑	๓.๕๐	๓.๕๐	๓.๕๘
เกษตรกร/รับจ้าง	๓.๒๑	-	-	๐.๒๙	๐.๓๗*
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๕๐	-	-	-	๐.๐๘
เอกชน	๓.๕๐	-	-	-	-
ค้าขาย	๓.๕๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตที่มีอาชีพต่างกัน ด้านปียวจา ตามความคิดเห็นของประชาชนพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๙ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)

อาชีพ	\bar{X}	เกษตรกร/ รับจ้าง	เอกชน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย
		๓.๐๗	๓.๓๐	๓.๔๐	๓.๗๓
เกษตรกร/รับจ้าง	๓.๐๗	-	๐.๒๓	๐.๓๓	๐.๖๖*
เอกชน	๓.๓๐	-	-	๐.๑๐	๐.๔๓*
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๔๐	-	-	-	๐.๓๓
ค้าขาย	๓.๗๓	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๙ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิตที่มีอาชีพต่างกัน ด้านอัตถจริยา ตามความเห็นของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีการนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเอกชน มีการนำหลักสังคหวัดดูไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)

อาชีพ	\bar{X}	เกษตรกร/ รับจ้าง	ค้าขาย	เอกชน	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ
		๒.๙๕	๒.๙๘	๓.๕๐	๓.๕๒
เกษตรกร/รับจ้าง	๒.๙๕	-	๐.๐๓	๐.๕๕*	๐.๕๗*
ค้าขาย	๒.๙๘	-	-	๐.๕๒*	๐.๕๕*
เอกชน	๓.๕๐	-	-	-	๐.๐๒
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๕๒	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตที่มีอาชีพต่างกัน ด้านสมานัตตตา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพเอกชน และต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตที่มีอาชีพต่างกัน ด้านสมานัตตตา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพเอกชน และต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้แตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลาที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

การนำหลักสังคหวัตถุ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑. ด้านทาน (การให้)	ระหว่างกลุ่ม	๑๐.๘๗	๓	๓.๖๒	๔.๙๗*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๗๗.๑๔	๓๘๐	๐.๗๓		
	รวม	๒๘๘.๐๑	๓๘๓			
๒. ด้านปิยาวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	ระหว่างกลุ่ม	๒๙.๘๓	๓	๙.๙๔	๑๕.๓๖*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๔๕.๙๘	๓๘๑	๐.๖๕		
	รวม	๒๗๕.๘๑	๓๘๓			
๓. ด้านอิตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	ระหว่างกลุ่ม	๘๘.๕๙	๓	๒๙.๕๓	๓๘.๗๗*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๘๙.๔๑	๓๘๑	๐.๗๖		
	รวม	๓๗๘.๐๑	๓๘๓			
๔. ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)	ระหว่างกลุ่ม	๑๙.๖๓	๓	๖.๕๔	๑๒.๑๕*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๐๔.๖๓	๓๘๑	๐.๕๔		
	รวม	๒๒๔.๒๖	๓๘๓			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๒๕.๖๔	๓	๘.๕๕	๑๘.๖๕*	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๗๔.๑๘	๓๘๑	๐.๔๖		
	รวม	๑๙๙.๘๒	๓๘๓			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการหลักสังคหวัตถุโดยรวมทั้ง ๕ ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการจัดการนำหลักสังคหวัตถุทั้ง ๔ ด้านการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ ต่อเดือน โดยรวม

รายได้เฉลี่ยประมาณ	\bar{X}	๑๕,๐๐๐ ขึ้นไป	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๕,๐๐๐- ๑๐,๐๐๐	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐
		๒.๘๑	๒.๙๖	๓.๔๓	๓.๕๕
๑๕,๐๐๐ขึ้นไป	๒.๘๑	-	๐.๑๕	๐.๖๒	๐.๗๔*
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๒.๙๖	-	-	๐.๔๗	๐.๕๙
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐	๓.๔๓	-	-	-	๐.๑๒
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๓.๕๕	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัดถูกไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ บาท มีการนำหลักสังคหวัดถูกไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันด้านทาน (การให้)

รายได้เฉลี่ยประมาณ	\bar{X}	ต่ำกว่า	๑๐,๐๐๑ -	๕,๐๐๐-	๑๕,๐๐๐
		๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	ขึ้นไป
		๓.๕๓	๓.๕๔	๓.๘๔	๓.๙๘
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๓.๕๓	-	๐.๐๑	๐.๓๑	๐.๔๕*
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๓.๕๔	-	-	๐.๓๐	๐.๔๕*
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐	๓.๘๔	-	-	-	๐.๑๔
๑๕,๐๐๑ ขึ้นไป	๓.๙๘	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ด้านทาน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตต่ำกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐บาท มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตต่ำกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกันด้านปิยาวาจา (วาจาเป็นที่รัก)

รายได้เฉลี่ยประมาณ	\bar{X}	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๕,๐๐๐- ๑๐,๐๐๐	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐ ขึ้นไป
		๒.๙๕	๓.๓๖	๓.๖๗	๓.๗๐
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๒.๙๕	-	๐.๔๑	๐.๗๒*	๐.๗๕*
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐	๓.๓๖	-	-	๐.๓๑	๐.๓๔
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๓.๖๗	-	-	-	๐.๐๓
๑๕,๐๐๑ ขึ้นไป	๓.๗๐	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า เมื่อเมื่อเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ด้านปิยาวาจา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป และต่ำกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ ต่อเดือน ต่างกันด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)

รายได้เฉลี่ยประมาณ	\bar{X}	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๕,๐๐๐- ๑๐,๐๐๐	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐ ขึ้นไป
		๒.๕๓	๓.๓๒	๓.๗๕	๓.๘๔
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๒.๕๓	-	๐.๗๖	๑.๒๒*	๑.๓๑*
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐	๓.๓๒	-	-	๐.๔๐	๐.๕๒
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๓.๗๕	-	-	-	๐.๐๙
๑๕,๐๐๐ขึ้นไป	๓.๘๔	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า เมื่อเมื่อเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ด้านอัตถจริยา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป และ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ ต่อเดือน ต่างกันด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)

รายได้เฉลี่ยประมาณ	\bar{X}	๑๐,๐๐๑ -	๕,๐๐๐-	ต่ำกว่า	๑๕,๐๐๐
		๑๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕,๐๐๐	ขึ้นไป
		๒.๘๓	๓.๑๙	๓.๒๕	๓.๗๑
๑๐,๐๐๑ -๑๕,๐๐๐	๒.๘๓	-	๐.๓๖	๐.๔๒	๐.๘๘*
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐	๓.๑๙	-	-	๐.๐๖	๐.๕๒*
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๓.๒๕	-	-	-	๐.๔๖
๑๕,๐๐๑ ขึ้นไป	๓.๗๑	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ด้านสมานัตตตา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ตามความเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐บาท มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ต่ำกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๕ ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

จากการประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของ
ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

การนำหลักสังคหวัตถุ ทั้ง ๔ ประการ ที่ช่วยพัฒนาประสานคนหมู่มากให้อยู่ร่วมกันอย่าง
มีความสุข เป็นเครื่องมือช่วยขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยความรัก สามารถ
นำไปใช้ได้ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับสังคม เป็นธรรมที่ก่อให้เกิดความผาสุกในบ้านเมือง และ
ประเทศชาตินั้นเองสามารถสรุปแนวทางในการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน แต่ละ
ด้านดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ด้านทาน (การให้) สรุปได้ดังนี้

๑.๑ วัด บ้าน ชุมชนและโรงเรียนควรจัด ให้มีโครงการอบรม เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ
ในการ พัฒนาการให้บริการที่ถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น

๑.๒ การให้ การสงเคราะห์หรือช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้สิ่งของที่ตนมีให้แก่ผู้
ต้องการให้ ผู้ขาดแคลนหรือผู้เดือดร้อน สิ่งของที่นำมาให้นั้นต้องเป็นสิ่งของที่ได้มาโดยสุจริตเป็น
ประโยชน์ คือผู้ให้ก็เป็นสุข อิ่มเอิบใจ ผู้รับก็สามารถบรรเทาทุกข์ความเดือดร้อน รวมทั้งการให้
ความรู้ การแนะนำที่ถูกต้อง ชัดเจนและปฏิบัติได้

๑.๓ การรู้จักให้ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือด้วยการแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่นที่ควรให้
ตลอดจนให้ปัญญาและศิลปวิทยารวมไปถึงการให้อภัยแก่ผู้อื่น ทำให้สังคมอยู่กันอย่างมีความสุข
เพราะเกิดจากการช่วยเหลือซึ่งกันละกัน

๑.๔ การรู้จักเสียสละ หรือปันสิ่งของให้แก่บุคคลอื่น โดยปราศจากความตระหนี่ถี่
เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเพียงฝ่ายเดียว คุณธรรมข้อนี้ ทำให้ผู้ปฏิบัติเป็นคนไม่
ละโมภ และไม่เห็นแก่ตัว

๑.๕ การให้ การเฉลี่ยเผื่อแผ่แก่กันและกัน ซึ่งเป็นข้อสำคัญเพราะว่าทุกๆ คนนั้นย่อม
ต้องการความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านต่างๆ ในด้านวัตถุทรัพย์สินเงินทอง เครื่องอุปโภคต่างๆใน
ด้านกำลังกาย ช่วยกระทำกิจการของกันและกันทางกาย ในด้านวาจา พุดจาช่วยเหลือกันในเรื่องที่
ควรพูด ในด้านสติปัญญา ช่วยให้ความรู้ให้การแนะนำในข้อที่ควรจะแนะนำต่างๆ การให้การเฉลี่ยเผื่อ
แผ่ทุกคนทั้งผู้ใหญ่ทั้งผู้น้อยต่างก็ควรจะมีคุณธรรมข้อนี้ คือ ให้การช่วยเหลือกัน
ผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือผู้น้อย ผู้น้อยก็ให้การช่วยเหลือผู้ใหญ่ ด้วยจิตใจมุ่งที่จะช่วยให้บรรลุถึง
ประโยชน์ที่ต้องการ หรือเพื่อที่จะให้พ้นจากอุปสรรคขัดข้องทั้งหลาย

๑.๖ การเผื่อแผ่ แบ่งปัน ให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์ทั้งทางทุนทรัพย์และสิ่งของ ปัจจัยสี่ที่จำเป็น ไม่ว่าจะป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย หรือยารักษาโรค เป็นต้น

๒. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการนำหลักสังคหวัตถุ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) สรุปลงได้ดังนี้

๒.๑ การใช้วาจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ และถ้อยคำที่มีประโยชน์ พูดด้วยถ้อยคำที่เป็นจริง และถ้อยคำที่ไม่กระทบกระทั่งผู้อื่น พูดแต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ รู้จักกล่าวขอโทษ รู้จักกล่าวขอบคุณ ซึ่งผู้ปฏิบัติได้ยอมทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวผู้พูด จึงให้ละเว้นความชั่ว ทำให้การงานสำเร็จ เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการงานอย่างยิ่ง

๒.๒ การพูดจាន่ารัก ปราศรัยด้วยถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน ไพเราะ เป็นที่รัก พูดด้วยถ้อยคำที่น่าฟัง ชี้แจงในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ให้กำลังใจ ทำให้เกิดความพอใจแก่ผู้ได้ยินได้ฟัง ก่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

๒.๓ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ พูดจาด้วยถ้อยคำที่อ่อนหวาน และมีความจริงใจ ไม่พูดหยาบคาย ไม่พูดกระทบกระทั่งผู้อื่น พูดแต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตน และผู้อื่น ให้เหมาะกับบุคคลเหมาะสมกับกาลเทศะ การพูดให้เป็นปิยวาจานั้น ยึดหลักดังต่อไปนี้

- เว้นจากการพูดเท็จ คือ พูดแต่คำสัตย์ ไม่พูดจาโกหกหลอกลวงผู้อื่น เพื่อแสวงหาสิ่งที่เป็นผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง ได้เห็นได้ฟังอย่าไรก็พูดไปอย่างนั้น ไม่พูดเสริมความ ยุยงจนทำให้เกิดความแตกแยก

- เว้นจากการพูดส่อเสียด คือ ไม่พูดจายุยงให้เขาแตกร้าง โดยเอาความทางนี้ไปบอกทางโน้น หรือเอาความทางโน้นมาบอกทางนี้ เมื่อได้ยินได้ฟังเรื่องราวที่เป็นเหตุก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีก็หาทางระงับเสีย

- เว้นจากการพูดคำ หยาบ คือ พูดด้วยถ้อยไพเราะ คำ อ่อนหวานสุภาพ ไม่เอะอะ โวยวายไม่พูดเรื่องหยาบคาย เมื่อผู้อื่นฟังแล้วมีความสบายใจ

- เว้นจากการพูดเพื่อจ้อ คือ ไม่พูดในสิ่งที่เหลวไหลไร้สาระหรือพูดววนจนจับใจความไม่ได้ แต่ควรพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์มีสาระมีเหตุผลและเชื่อถือได้

๒.๔ การเจรจาถ้อยคำ ซึ่งเป็นที่รักเป็นที่จับใจแก่กันและกันอันเป็นถ้อยคำที่สุภาพ เพราะวาจาที่พูดออกไปนั้น ถ้าเป็นวาจาที่ไม่สุภาพไม่เป็นที่รักที่พอใจ ก็เป็นวาจาที่อาจเสียดแทงน้ำใจของผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียใจ เจ็บใจ ไม่สบายใจ เพราะฉะนั้น จึงสมควรที่จะให้ทุกคนต้องมีสติ ควบคุมใจ ควบคุมการพูดของเราให้ไพเราะก็คือมีสตินั่นเอง ดังนั้นการพูดหรือการแสดงออกทุกครั้ง ต้องมีสติอยู่เสมอ

๒.๕ การใช้คำพูดหรือวาจาที่ไพเราะ ชัดเจน ไม่พูดส่อเสียด ถูกถูกดูแลน พูดด้วยคำที่สุภาพนิ่มนวล จริงใจ ไม่พูดโกหกเสแสร้ง ชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุมีผล มีหลักฐาน

อ้างอิงได้ ไม่พูดเพื่อเจ้อ บิดเบือนจากความเป็นจริง การใช้ถ้อยคำ ที่แสดงถึงความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจผู้อื่น พูดแล้วเกิดความสามัคคี ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน

๓. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในนำหลักสังคหวัตถุ ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) สรุปได้ดังนี้

๓.๑ การประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่ทั้งตนเอง และผู้อื่น รู้จักการเสียสละไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ความสุขสบายส่วนตัว ทุ้มเทแรงกาย แรงใจในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่น พร้อมรู้จักแก้ไขปัญหาด้วยปัญญาอย่างถ่องแท้

๓.๒ การบำเพ็ญให้เป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้อื่นนั้น เป็นการปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ด้วยกำลังความคิด กำลังกาย และกำลังทรัพย์ การทำตนให้เป็นประโยชน์เท่าที่จะทำได้ เช่น ส่งเสริมจริยธรรม ส่งเสริมให้ผู้อื่นได้รับสิ่งที่ดี การช่วยเหลือผู้อื่นจะทำให้หมู่คณะและสังคม และประเทศชาติมีความก้าวหน้า ได้รับความสำเร็จในสิ่งต่างๆ เป็นอย่างดี

๓.๓ อัตถจริยา คือ ประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ และในสิ่งที่ดีงามแก่คนรอบข้าง ด้วยการปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

๓.๓.๑ มีความประพฤติชอบทางกาย เรียกว่า “กายสุจริต” ได้แก่

- เว้นจากการทำลายชีวิต
- เว้นจากการลักทรัพย์ ฉ้อโกงทรัพย์
- เว้นจากการประพฤติดินในกาม

๓.๓.๒ มีความประพฤติชอบทางวาจา เรียกว่า “วจีสุจริต” ได้แก่

- เว้นจากการพูดเท็จ
- เว้นจากการพูดส่อเสียด
- เว้นจากการพูดคำหยาบ
- เว้นจากการพูดเพื่อเจ้อ

๓.๓.๓ มีความประพฤติชอบทางใจ เรียกว่า “มโนสุจริต” ได้แก่

- ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น
- ไม่พยายามปองร้ายผู้อื่น
- มีความเห็นชอบในสิ่งที่ดีงาม

๓.๔ การประพฤติประโยชน์ให้แก่กันและกัน คือ การทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบัน เช่น โรงพยาบาล มหาวิทยาลัยและสังคมที่ตนอาศัยอยู่ตลอดถึงประเทศชาติ สิ่งใดที่เป็นโทษก็ควรละเว้นไม่กระทำ การประพฤติตนให้เป็นประโยชน์สามารถปฏิบัติได้ทั้งกาย วาจาและใจ ในทุกเวลา และทุกโอกาส

๓.๕ การทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น ช่วยเหลือตามกำลังร่างกายที่ตนมีอยู่ ไม่ได้ถูกบังคับทำด้วยความเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่น ขวนขวายช่วยทำกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นสาธารณะประโยชน์ มุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาให้กับองค์กรด้วย

๔. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการนำหลักสังคหวัตถุ ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) สรุปได้ดังนี้

๔.๑ การวางตัวให้เหมาะสมเสมอต้นเสมอปลาย รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับฐานะมีจิตใจมั่นคงไม่หวั่นไหวเปลี่ยนแปลงง่าย และดำรงตนไว้ไม่ให้ตกไปในทางที่ชั่ว ปฏิบัติกับเพื่อนร่วมหรือผู้คนที่อื่นอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งอยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมแก้ไขปัญหากับเพื่อนร่วมงานในองค์กร

๔.๒ การปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย การทำตัวให้เข้ากันได้ เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน ไม่เอาर्डเอาเปรียบ ร่วมเผชิญ และแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์สุขร่วมกัน ไม่ถือเราถือเขา รู้จักผูกมิตรกับผู้อื่น เช่น ในยามที่ตนตกทุกข์ได้ยากก็ไม่ทอดทิ้งยังช่วยเหลือ ย่อมเกิดความสุข และความสามัคคีในหมู่คณะ

๔.๓ สมานัตตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่าเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย การที่เราจะประพฤติตนให้เป็นผู้มี “สมานัตตตา” นั้นต้องยึดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- บุคคลาธิษฐาน คือ บุคคลที่เป็นตัวตั้ง หมายความว่า ถ้าเรามีตำแหน่งมีฐานะสูงส่งขึ้นจะต้องไม่หลงลืมตัว คอยแสดงความเคารพนับถือผู้ใดก็แสดงความเคารพนับถืออย่างนั้น
- ธรรมาธิษฐาน คือ ธรรมที่เป็นที่ตั้งของบุคคล หมายความว่า บุคคลทุกคนย่อมมีความเสมอภาคกัน

๔.๔ ความเป็นผู้วางตนสม่าเสมอ หรือเสมอต้นเสมอปลาย หมายถึง การรักษาระเบียบวินัยอันใดที่ทุกคนพึงปฏิบัติทั้งผู้ใหญ่ทั้งผู้น้อยตามหน้าที่ ที่บัญญัติเอาไว้เป็นระเบียบของสถานที่ ของหน่วยงาน เช่น กฎระเบียบของสถาบันการศึกษา กฎระเบียบของสถานที่ราชการ ตลอดถึงกฎหมายบ้านเมือง ในทางพระพุทธศาสนา ก็คือ พระวินัยบัญญัติสำหรับพระภิกษุทั้งหลายนั่นเอง

๔.๕ การเอาตัวเข้าไปสมาน การวางตัวเสมอต้นเสมอปลาย หนักแน่น ให้ความเสมอภาคกับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอาर्डเอาเปรียบ ร่วมทุกข์ร่วมสุขช่วยเหลือเกื้อกูลกันแก้ปัญหาช่วยกันคิดในทางสร้างสรรค์ เพื่อให้องค์กรอยู่เย็นเป็นสุข

๔.๖ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในองค์กร บุคลากรก็เข้าไปช่วยในการแก้ไขปัญหาก โดยให้ความเสมอภาค ไม่เอาเปรียบผู้อื่น อยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมรับรู้ ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกันกับเพื่อนร่วมงาน และองค์กรทุกครั้ง

ดังนั้น การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา มาช่วยในการอยู่ร่วมกันของประชาชนและชุมชนเพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกัน ในการประพตติที่ดีต่อชุมชนตลอดถึงสังคม อันจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อัน

ดีระหว่างประชาชนในชุมชนด้วยกันเองและระหว่างชุมชนกับประชาชนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีในการอยู่ร่วมกันเป็นไปด้วยความสุข ความสามัคคี ความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการสร้าง ความสามัคคีต่อชุมชนของประชาชน และยังช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองมากยิ่งขึ้น ให้ความสำคัญกับตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่จะเข้าไปช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชนด้วยความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการการนำหลักสัณคหวัดฤไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามอายุ

การนำหลักสัณคหวัดฤ	ระดับการนำไปใช้											
	ต่ำกว่า ๓๐ ปี			๓๑ - ๔๐ ปี			๕๑ - ๕๐ ปี			๕๑ ปี ขึ้นไป		
	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล
๑. ด้านทาน (การให้)	๓.๖๒	๐.๘๕	มาก	๓.๙๘	๐.๓๗	มาก	๓.๐๗	๑.๓๑	ปานกลาง	๓.๙๙	๐.๓๘	มาก
๒. ด้านปียวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	๓.๔๐	๐.๗๗	ปานกลาง	๓.๖๘	๐.๗๓	มาก	๒.๗๓	๑.๐๓	ปานกลาง	๓.๓๔	๐.๓๖	ปานกลาง
๓. อัดถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	๓.๔๐	๑.๒๑	ปานกลาง	๓.๔๘	๐.๙๐	ปานกลาง	๒.๖๓	๐.๗๔	ปานกลาง	๓.๒๙	๐.๕๔	ปานกลาง
๔. ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)	๓.๑๖	๐.๘๒	ปานกลาง	๓.๓๔	๐.๖๙	ปานกลาง	๒.๘๓	๐.๗๒	ปานกลาง	๓.๐๙	๐.๗๗	ปานกลาง
รวม	๓.๓๙	๐.๗๙	ปานกลาง	๓.๖๒	๐.๕๔	มาก	๒.๘๒	๐.๗๘	ปานกลาง	๓.๔๓	๐.๔๑	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๙ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามการศึกษา

การนำหลักสังคหวัตถุ	ระดับการนำไปใช้											
	ประถมศึกษา			มัธยมศึกษา/ปวช.			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล
๑. ด้านทาน (การให้)	๓.๘๓	๐.๔๑	มาก	๓.๓๖	๐.๑๙	ปานกลาง	๓.๖๘	๐.๘๕	มาก	๔.๒๕	๐.๒๒	มาก
๒. ด้านปียวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	๓.๓๕	๐.๗๓	ปานกลาง	๓.๒๐	๐.๗๓	ปานกลาง	๓.๓๑	๐.๑๑	ปานกลาง	๔.๐๑	๐.๒๙	มาก
๓. อัถถจริยา (การประพฤติประโยชน์)	๓.๒๙	๐.๙๑	ปานกลาง	๓.๐๐	๐.๙๙	ปานกลาง	๓.๒๑	๐.๑๐	ปานกลาง	๔.๐๙	๐.๑๘	มาก
๔. ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)	๒.๘๔	๐.๘๔	ปานกลาง	๓.๓๖	๐.๕๘	ปานกลาง	๓.๐๑	๐.๗๔	ปานกลาง	๓.๘๘	๐.๑๙	มาก
รวม	๓.๓๓	๐.๕๙	ปานกลาง	๓.๒๓	๐.๖๘	ปานกลาง	๓.๓๐	๐.๘๙	ปานกลาง	๔.๐๖	๐.๐๘	มาก

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามอาชีพ

การนำหลักสังคหวัตถุ	ระดับการนำไปใช้											
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ			เอกชน			ค้าขาย			เกษตรกร/รับจ้าง		
	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล
๑. ด้านทาน (การให้)	๓.๓๙	๑.๒๑	ปานกลาง	๓.๙๐	๐.๗๑	มาก	๓.๘๐	๐.๓๒	มาก	๓.๗๘	๐.๗๓	มาก
๒. ด้านปียวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	๓.๕๐	๐.๗๓	ปานกลาง	๓.๕๐	๐.๕๑	ปานกลาง	๓.๕๘	๐.๖๒	มาก	๓.๒๑	๐.๙๖	มาก
๓. อัจฉริยา (การประพฤติประโยชน์)	๓.๔๐	๐.๘๔	ปานกลาง	๓.๓๐	๐.๕๑	ปานกลาง	๓.๗๓	๐.๗๕	มาก	๓.๐๗	๑.๑๑	ปานกลาง
๔. ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)	๓.๕๒	๐.๕๘	มาก	๓.๕๐	๐.๑๐	มาก	๒.๙๘	๐.๙๐	น้อย	๒.๙๕	๐.๗๘	ปานกลาง
รวม	๓.๔๕	๐.๗๒	ปานกลาง	๓.๕๕	๐.๔๑	มาก	๓.๕๒	๐.๕๓	มาก	๓.๒๕	๐.๗๘	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การนำหลักสังคหวัตถุ	ระดับการนำไปใช้											
	ต่ำกว่า ๕,๐๐๐			๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐			๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐			๑๕,๐๐๐ ขึ้นไป		
	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล	\bar{X}	<i>SD</i>	แปรผล
๑. ด้านทาน (การให้)	๓.๕๓	๑.๐๖	มาก	๓.๘๔	๐.๗๔	มาก	๓.๕๔	๐.๘๘	มาก	๓.๙๘	๐.๐๘	มาก
๒. ด้านปียวาจา (วาจาเป็นที่รัก)	๓.๖๗	๐.๔๕	มาก	๓.๓๖	๐.๗๓	กลาง	๒.๙๕	๑.๑๔	กลาง	๓.๗๐	๐.๗๑	มาก
๓. อັถถจริยา (การประพฤติ ประโยชน์)	๓.๗๕	๐.๗๘	มาก	๓.๓๒	๐.๘๒	กลาง	๒.๕๓	๑.๑๑	กลาง	๓.๘๔	๐.๓๑	มาก
๔. ด้านสมานัตตตา (การวางตน สม่ำเสมอ)	๓.๒๕	๐.๗๖	กลาง	๓.๑๙	๐.๗๐	กลาง	๒.๘๓	๐.๘๒	กลาง	๓.๗๑	๐.๓๒	มาก
รวม	๓.๕๕	๐.๕๐	ปาน กลาง	๓.๔๓	๐.๖๖	ปาน กลาง	๒.๙๖	๐.๘๙	ปาน กลาง	๓.๘๑	๐.๓๑๒	มาก

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ” มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน ๒) เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชน และ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กับประชากรที่เป็นประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำนวน ๙,๓๗๒ คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่แอนด์มอร์แกน (Krajcie&Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๐๑ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t-test และทดสอบค่า F-test ถ้าพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) ผลการวิจัยสามารถสรุปอภิปรายผล ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

๕.๑.๑ สถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑) จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๑ เป็นเพศชาย จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙

๒) จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ ๓๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕ มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙ มีอายุ ๔๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓ มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓ น้อยที่สุด ตามลำดับ

๓) จำแนกตามการศึกษา พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ประถมศึกษา จำนวน ๑๒๖ คน คิดร้อยละ ๓๒.๘ มัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน ๑๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕๐ ปริญญาตรี จำนวน ๑๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๐ และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๙๐ น้อยที่สุด ตามลำดับ

๔) จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกร/รับจ้าง จำนวน ๒๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๐ ค้าขาย จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๐ และเอกชน จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๐ น้อยที่สุด ตามลำดับ

๕) จำแนกตามรายได้ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๐ มีรายได้ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๐ มีรายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ จำนวน ๑๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๐ และ ๑๕,๐๐๑ จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๐ น้อยที่สุด ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ดังนี้

การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ส่วนสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

๕.๑.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ดังนี้

๑) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา พบว่า เพศชาย อยู่ในระดับปานกลาง และเพศหญิง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศชาย ด้านปิยวาจา (วาเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) และด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพศหญิง

พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) และด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

๒) การการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามอายุ พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุของประชาชนชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมอายุต่ำกว่า ๓๐ ปีอยู่ใน ระดับปานกลาง อายุ ๓๑ - ๔๐ ปีอยู่ในระดับมาก อายุ ๔๑ - ๕๐ ปีอยู่ในระดับปานกลาง และ ๕๑ ปีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าต่ำกว่า ๓๐ ปี ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ ๓๑ - ๕๐ ปี ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ ๕๑ - ๕๐ ปี ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) ส่วนด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

๓) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามการศึกษา พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. อยู่ในระดับปานกลาง ระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสูงกว่าปริญญาตรีอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับประถมศึกษา พบว่า ด้านการทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. พบว่า ด้านทาน (การให้) และด้าน สมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา(วาจาอันเป็นที่รัก) ส่วนด้าน อรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ระดับปริญญาตรี พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) ส่วนสมานัตตตา (การวางตนสม่าเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ส่วนด้าน สมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

๔) การการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามอาชีพ พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุของประชาชนชุมชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ส่วนด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพเอกชน พบว่า ด้านทาน (การให้) ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) และด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) ส่วนด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพค้าขาย พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

๕ การการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตามรายได้ พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุของประชาชนชุมชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับปานกลาง มีรายได้ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท อยู่ในระดับปานกลางมีรายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาทอยู่ในระดับปานกลาง มีรายได้ ๑๕,๐๐๑ บาทอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า รายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) ส่วนสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ ๑๐,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) ส่วนด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

รายได้ ๑๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป พบว่า ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) ส่วนด้านปิยวาจา (วาจาอันเป็นที่รัก) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

๕.๑.๔ ผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และ ต่างกัน

๑) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีเพศต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๒) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีอายุต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีอาชีพต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๕.๑ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ข้อมูลทั่วไป	สถิติที่ใช้	ค่า นัยสำคัญ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
			ยอมรับ สมมติฐาน	ปฏิเสธ สมมติฐาน
๑.เพศ	t-test	-๑๐.๔๕*	✓	-
๒.อายุ	One-way ANOVA (F-test)	๑๐.๔๕*	✓	-
๓.ระดับการศึกษา	One-way ANOVA (F-test)	๑๔.๘๙*	✓	-
๔.อาชีพ	One-way ANOVA (F-test)	๓.๕๑*	✓	-
๕.รายได้ต่อเดือน	One-way ANOVA (F-test)	๑๘.๖๕*	✓	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๑.๕ ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา สรุปได้ดังนี้

๑) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ด้าน ทาน (การให้) รองลงมาได้แก่ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) ตามลำดับ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

๒) ผลเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือนต่างกัน พบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓) ข้อเสนอแนะและแนวส่งเสริมการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

- ด้านทาน (การให้) คือต้องมีการทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์แล้วเป้าหมาย ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือรู้จักแบ่งปันสิ่งของและคำแนะนำ

- ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้สามารถทำงานร่วมกันให้คำแนะนำ มีการอบรมเป็นระยะๆ
- ด้านอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ต้องมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ และชี้แจงถึงประโยชน์ของการร่วมกลุ่มเพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมเพื่อให้เข้าถึงประชาชนมากยิ่งขึ้นไป
- สมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) คือ ต้องมีการกำหนดฐานในการควบคุมในการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจเช็คการดำเนินงาน

๕.๒ อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยนำผล พบว่า ประชาชนนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=๓.๖๙$) รองลงมาได้แก่ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ($\bar{X}=๓.๓๖$) และอรรถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ($\bar{X}=๓.๒๖$) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=๓.๑๕$) ตามลำดับ

๕.๒.๑ ผลการวิเคราะห์การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ดังนี้

ผลการศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ชัดแย้งกับงานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรตามหลักสังคหวัตถุ ๔:กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรในเขตจังหวัดนครนายก ผลการศึกษา พบว่าการบริหารจัดการสหกรณ์โดยหลักสังคหวัตถุ ๔ ทั้ง ๔ ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทาน การให้ เสียสละช่วยเหลือกัน พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต กรณีศึกษา : บ้านหนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมืองจังหวัดตราด” มีวัตถุประสงค์ให้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิตบ้านหนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด และเพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ด้วยกระบวนการกลุ่ม

สัจจะ สะสมทรัพย์ฯ สอดคล้องกับแนวคิดหลักการและวิธีการพัฒนาชุมชนปัจจุบันทั้งในแง่อภิปรัชญา และจริยศาสตร์ ตามแนวคิดของ **ไสว มาลัยทอง**^๑ ได้กล่าวถึงการนำหลักสังคหวัตถุ ไปใช้ในวิถีชีวิตไว้ ด้าน ทาน การแบ่งปันวัตถุสิ่งของของตนให้แก่ผู้สมควรให้ การสงเคราะห์คือการแบ่งปันวัตถุสิ่งของที่ตนมีอยู่เป็นสมบัติของตนโดยชอบธรรมให้แก่ผู้อื่นที่ ได้พิจารณาเห็นว่าเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะได้รับการสงเคราะห์ เมื่อเขาได้รับแล้วจะได้นำไปทำประโยชน์ได้ นับเป็นการแบ่งปันให้แก่ผู้ควรให้โดยมิได้หวังสิ่งตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น คือ ให้เพื่อสงเคราะห์กันเท่านั้น การแบ่งปันให้สิ่งของเช่นนี้เรียกว่า ทานหรือ การให้ทานซึ่งต่างจากการ ซื้อขายหรือให้ยืม เพราะการให้ด้วยการซื้อขายนั้นยอมได้ของแลกเปลี่ยนหรือหวังสิ่งตอบแทนด้านปิยวาจา วาจาสุภาพอ่อนหวานให้เกิดสมานสามัคคี พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แตกต่างกับงานวิจัย “เรื่องการศึกษาปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ปี การศึกษา ๒๕๕๐ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ และ ๒) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๐ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผล การศึกษาพบว่า “นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย = ๓.๕๘ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๖๕ ซึ่งนักเรียนปฏิบัติตนตามหลัก ทาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ย = ๓.๓๖ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๑ ปฏิบัติตนตามหลักปิยวาจา อยู่ในระดับปานกลางโดยค่าเฉลี่ย = ๓.๔๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๐ ปฏิบัติตนตามหลักอรรถจริยา อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ย = ๓.๕๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๖๗ ปฏิบัติตนตามหลักสมานัตตตา อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ย = ๔.๐๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๔”

ด้านอรรถจริยา การประพฤติประโยชน์บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ พบว่าประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตโดยรวมมีค่าแปลผล อยู่ในระดับปานกลาง แตกต่างกับแนวคิดของ **สุชีพ ปุญญานุภาพ**^๒

^๑ไสว มาลัยทอง.คู่มือการศึกษาจริยธรรมสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักการ บริหารผู้ปกครอง และประชาชนผู้สนใจทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ กระทรวงศึกษาธิการ.๒๕๔๒,บทคัดย่อ

^๒สุชีพ ปุญญานุภาพ. พระไตรปิฎกฉบับประชาชน พิมพ์ครั้งที่ ๑๔. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหา มกุฏราชวิทยาลัย.๒๕๓๕,บทคัดย่อ

“ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบำเพ็ญประโยชน์ต่อกันนั้นเป็นเครื่องส่งเสริม ศิลปะในการครองใจคน ถ้าบุคคลใดปฏิบัติเป็นนิสัย ก็จะเป็นสิ่งที่ประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และสังคมส่วนรวมด้วย การบำเพ็ญอรรถจริยาจึงเป็นคนที่น่ารัก น่าเข้าใกล้ สังคมมนุษย์จะอยู่ อย่างสงบสุขและมีความเจริญรุ่งเรืองได้ เพราะสมาชิกของสังคมแต่ละคนปฏิบัติตัวให้เป็น ประโยชน์ต่อผู้อื่นโดยมิได้เห็นแก่ตัวเองมากเกินไป นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ยอมเสียสละความสุขส่วนตน เพื่อความสุขของประชาชนโดยส่วนรวมการทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ในอรรถจริยานี้หมายเอาการรู้จักสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่คนอื่นหรือต่อ ส่วนรวม ขวนขวายช่วยเหลือกิจการอันเป็นสาธารณะประโยชน์ ผู้ที่สามารถปฏิบัติตามหลักธรรมข้อนี้ได้ให้มีความสุขและมีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

การนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน ดังนี้

๑) ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ ต่างกัน มีการนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่าเพราะมีการเข้าร่วมในกิจกรรมสังคมแตกต่างกันออกไปเนื่องจากมีความหลากหลายครอบคลุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การใช้หลักสังคหัตถุธรรมในการพัฒนาชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพรหมโลกอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

๒) ประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี อายุ ต่างกัน มีการนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการใช้หลักสังคหัตถุธรรมในการพัฒนาชีวิตของ

ประชาชนเขตเทศบาลตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพรหมโลกอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

๓) ประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ใน ระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการพัฒนาชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพรหมโลกอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

๔) ประชาชนเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี อาชีพ ต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ใน ระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการพัฒนาชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

๕) ประชาชนเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี รายได้ ต่อเดือน ต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การใช้หลักสังคหวัตถุธรรมในการพัฒนาชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพรหมโลกอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา มีค่าแปลผล อยู่ในระดับ ปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นและส่งเสริมการปฏิบัติสังคหวัตถุซึ่งเป็น แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวพระพุทธศาสนา

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา มีค่าแปลผล อยู่ในระดับ ปานกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ดังนี้

การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ควรมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้เพื่อปลูกฝังเจตคติคานิยมและเกิดความตระหนักต่อหลักคุณธรรมจริยธรรม โดยจัดเป็นกิจกรรมต่างๆ อย่าง เช่น โครงการเข้าวัดทุกวันพระ โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ชุมชน เป็นต้น

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการวิจัย ครั้งต่อไป ดังนี้

๑).ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

๒).ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา กับพื้นที่อื่นๆ

๓).ควรศึกษาเฉพาะหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านใดด้านหนึ่งที่พิจารณาเห็นว่ามมีปัญหาสำคัญที่สุดและจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไข

บรรณานุกรม

ภาษาบาลี-ภาษาไทย

ก.ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข.ข้อมูลทุติยภูมิ

หนังสือ

กรมการศาสนา. สารานุกรมไทย ฉบับเยาวชน เล่ม ๔. กรุงเทพมหานคร : พระบรมมหาราชวัง, ๒๕๔๔.

โกวิทย์ พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมิติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, ๒๕๕๒.

คุณ โทชน์ธ. พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๗.

ธวัชชัย พีชผล. รักในหลวงต้องทำเพื่อในหลวง. กรุงเทพมหานคร : Read & Share, ๒๕๔๙.

บรรเทิง พาวิจิตร. การปกครองตามแนวพุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๘.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๖ กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๓

ประเวศ วะสี. การดำรงชีวิตที่มีคุณค่าในสังคมสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร : หมอชาวบ้าน, ๒๕๓๘.

ปรีชา นันทาทิวัฒน์ น.อ.(พิเศษ).พจนานุกรมหลักธรรมพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร:ดวงแก้ว, ๒๕๔๔.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). พุทธวิธีการบริหาร. กรุงเทพมหานคร :มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม.พิมพ์ครั้งที่ ๙, กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). ธรรมนุญชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ ๘๒, กรุงเทพมหานคร :บริษัทพิมพ์สวย จำกัด ๒๕๕๐.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). ธรรมนุญชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ ๘๒, กรุงเทพมหานคร :บริษัท พิมพ์สวย จำกัด, ๒๕๔๙.

พุทธทาสภิกขุ. บริหารธุรกิจแบบพุทธ. กรุงเทพมหานคร : อตัมมโย, มปป.

สมบูรณ์ สุขสำราญ. **การพัฒนาชนบทตามแนววิถีพุทธ**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์สวย จำกัด ,๒๕๓๐.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **เพื่อความสุข**. กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ,๒๕๔๔.

สุเมธ ตันติเวชกุล. **การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ**. วารสารข้าราชการ. ๔๕ (๒) : ๑-๖.

อุดม เขยกิจวงศ์ และ กนิษฐาณ แป้นสุวรรณ. **พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า**. กรุงเทพมหานคร : สำนักแสงดาว, ๒๕๔๘.

วิทยานิพนธ์

พระอนุศิษย์ สิริบุญโญ (ฤทธิ์รุ่ง) “การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเมืองชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒” วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.(พ.ศ. ๒๕๕๗),

พระสนั่น ขนดีโก(ปราสาททอง), การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาตป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต(มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครศรีธรรมราช),**บทคัดย่อ**

พรกมล ชุนกุลพงษ์, การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง, **พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต** (รัฐประศาสนศาสตร์, ๒๕๕๕),

พันโท ราชนัย ธงชัย, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหาร กองเกินตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ของหน่วยงานสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑),

ไสว มาลัยทอง. **คู่มือการศึกษาจริยธรรมสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักการบริหารผู้ปกครองและประชาชนผู้สนใจทั่วไป**. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๒).

อนันต์ แม้นพยัคฆ์. การการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต กรณีศึกษา: บ้านหนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด. (ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๙).

มณีนุช ไพรดี, “การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทพรอพเพอร์ตี้แคร์เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย)”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**, (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), **บทคัดย่อ**

พระครูประสุตโพธิคุณ (สุวรรณรงค์) “การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนใน ตำบลคลอง หอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา” มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช, วารสาร มหาจุฬานาครทรรศน์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙), บทคัดย่อ

ปัญญายุทธ์ นาคมุจลินท์, “วิเคราะห์การบริหารองค์กรในการเผยแผ่ พระพุทธศาสนาของศูนย์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาประจำจังหวัดอุทัยธานี” **พุทธศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต** พระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

พันโท ราชนันท์ ธงชัย. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหาร กองเกินตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ของหน่วยงานสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

มณีนุช ไพรดี. “การนำหลักสังคหวัตถุ ๔ ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทพรอพเพอร์ตี้แคร์เซอร์วิสเซส (ประเทศไทย)” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ มหาบัณฑิต**. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

รภัสสา พานิกุล. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการจัดหางานของรัฐตามหลักสังคหวัตถุ ๔ : กรณีศึกษาศูนย์จัดหางานกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงาน”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต**. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

๑. ภาษาอังกฤษ

Webster, J.A. (1985). **The Wellness Model Feeling Good about You**. AORN Journal. 41 : 177-178 ; April, 1985.

O'Brien, M.J. (1976). **The Care of the Aged**. (copy right). Saint Louis : The C.V. Mosby Company.

WHO. Health Education Unit. (1986). **Lifestyle and Health**. Social Science and Medicine. Vol. 22 No. 2 :117-124.

๓. เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่

เทศบาลตำบลบางเหรียง, แผนพัฒนาห้าปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – พ.ศ.๒๕๖๕), งานวิเคราะห์นโยบายและแผน, สำนักปลัดเทศบาล

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

๑. พระครูอรุณสุตาลังการ ผศ.ดร.

: Ph.D.Sociology

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

๒. พระครูโฆสิตวิวัฒน์านุกูล, ดร.

: ประ.ด.(ปรัชญาและศาสนา)

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

๓. ผศ.ดร.ดิเรก นุ่นกล้า

: Ph.D.Sociology

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity)
โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
(Item – Objective Congruence Index: IOC)
จากผลการตรวจประเมินเครื่องมือการวิจัยของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน

ข้อคำถาม		ผลการประเมิน				
		ท่าน ที่ ๑	ท่าน ที่ ๒	ท่าน ที่ ๓	IOC	แปลผล
ด้านทาน (การให้)						
๑	ท่านสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้ สิ่งของที่ตนมีเหมาะแก่บุคคลทันต่อเวลาแก่ ผู้ขาดแคลนหรือผู้เดือดร้อนเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
๒	ท่านให้การงดโทษ ด้วยการไม่พยาบาทจองเวร เป็นการให้ที่ให้ได้อย่างที่สุดแก่เพื่อนหรือผู้อื่น เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
๓	ท่านให้ความรู้ธรรมะ โดยเฉพาะความรู้ทางพุทธ ศาสนา ได้ชื่อว่าการให้ทุกอย่างแก่เพื่อนหรือ ผู้อื่นเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
๔	ท่านได้เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อความสุข ส่วนรวมเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
๕	ท่านเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปันเมื่อผู้อื่นประสบภัย พิบัติ เช่น อุทกภัย อัคคีภัย เป็นต้น เพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง

ข้อความถาม		ผลการประเมิน				
		ท่าน ที่ ๑	ท่าน ที่ ๒	ท่าน ที่ ๓	IOC	แปลผล
ด้านปียวาจา (วาจาเป็นที่รัก)						
๖	ท่านเคยใช้วาจาด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพกับเพื่อนหรือผู้อื่น เพียงใด	+๑	๐	+๑	๐.๖๖	สอดคล้อง
๗	ท่านใช้ถ้อยคำที่เป็นประโยชน์มีสาระ พูดด้วยถ้อยคำที่เป็นจริงกับเพื่อนหรือผู้อื่นเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
๘	ท่านใช้ถ้อยคำที่กระทบกระทั่งหรือวาจาสร้างความเกลียดชังต่อเพื่อนหรือผู้อื่นเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
๙	ท่านรู้จักกล่าวขอโทษ รู้จักกล่าวขอบคุณ กับเพื่อนหรือผู้อื่นเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
๑๐	ท่านใช้ถ้อยคำ คำพูดให้เพื่อนหรือผู้อื่นให้ละเว้นความชั่วโดยเจตนาอันบริสุทธิ์ให้การทำงานสำเร็จเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการทำงานเพียงใด	+๑	๐	+๑	๐.๖๖	สอดคล้อง
ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)						
๑๒	ท่านประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
๑๒	ท่านส่งเสริมสนับสนุนในการประพฤติดีทางจริยธรรม, และคุณธรรมแก่ผู้อื่นเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
๑๓	ท่านทุ่มเทแรงกาย แรงใจในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่น พร้อมรู้จักป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญาเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
๑๔	ท่านชวนชายช่วยเหลืรับใช้ ทำงานอย่างสร้างสรรค์แก่เพื่อนหรือบุคคลอื่นเพียงใด	๐	+๑	+๑	๐.๖๖	สอดคล้อง
๑๕	ท่านเคยมีความประพฤติที่ไม่ชอบทางกาย ทางวาจา และทางใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลังเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง

ข้อความ		ผลการประเมิน				
		ท่าน ที่ ๑	ท่าน ที่ ๒	ท่าน ที่ ๓	IOC	แปลผล
ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)						
	ท่านวางตัวให้เหมาะสมเสมอต้นเสมอปลาย รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับฐานะ หน้าที่และบทบาทต่อเพื่อนและผู้อื่น เพียงใด	๐	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
	ท่านไม่เอารอดเอาเปรียบ ร่วมทุกข์ร่วมสุข ช่วยเหลือเกื้อกูลกันแก้ปัญหา ช่วยกันคิดในทางสร้างสรรค์กับเพื่อนหรือผู้อื่นเพื่อสันติสุขของสังคมเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
	ท่านปฏิบัติตนเหมาะสมตั้งอยู่ในศีลธรรมเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง
	ท่านถือเนื้อถือตัวและหยิ่งทะนงกับเพื่อนและผู้อื่นเพียงใด	+๑	+๑	+๑	๑	สอดคล้อง

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.901	20

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช โทร ๐๗๕-๓๔๕๘๘๘
 ที่ ศธ ๖๑๒๘/ ๐ ๕๓ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๐
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน พระครูอรุณสุตาลังการ, ผศ.ดร.

ด้วย พระปลัดปองเดช สิริปัญโญ (พะสริ) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอกวนเมือง จังหวัดสงขลา" ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. พระครูวิรัตธรรมโชติ, ดร.	ประธานกรรมการ
๒. รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ ความสามารถในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

 (พระครูโสมจิตต์พัฒนกุล, ดร.)
 ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา

 (พระครูโสมจิตต์พัฒนกุล, ดร.)
 ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช โทร ๐๗๕-๓๕๕๘๙๘
 ที่ ศธ ๒๑๒๘/๑๕๓ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๐
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน พระครูโสิตวัฒน์นานกุล, ดร.

ด้วย พระปลัดบองเดช สิริปัญโญ (พระสริ) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา" ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. พระครูวิรัตน์ธรรมโชติ, ดร.	ประธานกรรมการ
๒. รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ ความสามารถในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(พระครูโสิตวัฒน์นานกุล, ดร.)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา

๒๓ ธ.ค. ๖๐.

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช โทร ๐๓๕-๓๔๕๕๘๘๘
 ที่ ศธ ๖๑๖๘/ว ๕๔ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๐
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผศ.ดร.ดีเรก นุ่นกล้า

ด้วย พระปลัดปองเดช สิริบุญโญ (พะสริ) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การนำหลักสังคหัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา" ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- ๑. พระครูวิจิตรธรรมโชติ, ดร. ประธานกรรมการ
- ๒. รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ ความสามารถในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(พระครูโสสิตวัฒน์มานุกุล, ดร.)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา

ยี่สิบสอง พุทธศักราช ๒๕๖๐
(๒๓.๑๒.๒๕๖๐ นุ่นกล้า)

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำหลักสังคหวัดฤไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาการนำหลักสังคหวัดฤไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา แบบสอบถามฉบับนี้ มี ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักสังคหวัดฤไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา มีอยู่ ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ มาก

ระดับ ๓ หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ ๑ หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ ข้อมูลการศึกษาแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัดฤไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถาม โดยเลือกตอบตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุดครบถ้วนทุกข้อ และขอความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

.....

พระปลัดบองเดช สิริปัญโญ (พระศรี)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. เพศ

ชาย

หญิง

๒. อายุ

ต่ำกว่า ๓๐ ปี

๓๑ - ๔๐ ปี

๔๑ - ๕๐ ปี

๕๑ ปี ขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา/ปวส.

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อาชีพ

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

เอกชน

ค้าขาย

เกษตรกรรม/รับจ้าง

๕. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท

๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท

๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท

๑๕,๐๐๑ บาท ขึ้นไป

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักหลักสังคหวัดฤไปใช้ในวิถีชีวิตของ
ประชาชนเขต เทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง : กรุณากรอกแบบสอบถามโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของ
ประชาชนที่มีต่อการนำหลักหลักสังคหวัดฤไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาล
ตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

ข้อ	หลักสังคหวัดฤ ๔	ความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
ด้านทาน (การให้)						
๑.	ท่านสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้สิ่งของที่ตนมี เหมาะแก่บุคคลทันต่อกาลเวลาแก่ผู้ขาดแคลนหรือผู้เดือดร้อน เพียงใด					
๒.	ท่านให้การงดโทษ ด้วยการไม่พยายามจองเวร เป็นการให้ที่ให้ ได้ยากที่สุดแก่เพื่อนหรือผู้อื่นเพียงใด					
๓.	ท่านให้ความรู้ธรรมะ โดยเฉพาะความรู้ทางพุทธศาสนา ได้ชื่อ ว่าการให้ทุกอย่างแก่เพื่อนหรือผู้อื่นเพียงใด					
๔.	ท่านได้เสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อความสุขส่วนรวมเพียงใด					
๕.	ท่านเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปันเมื่อผู้อื่นประสบภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย อัคคีภัย เป็นต้น เพียงใด					
ด้านปียวาจา (วาจาเป็นที่รัก)						
๖.	ท่านเคยใช้วาจาด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพกับเพื่อนหรือผู้อื่น เพียงใด					
๗.	ท่านใช้ถ้อยคำที่เป็นประโยชน์มีสาระ พูดด้วยถ้อยคำที่เป็นจริง กับเพื่อนหรือผู้อื่นเพียงใด					
๘.	ท่านใช้ถ้อยคำที่กระทบกระทั่งหรือวาจาสร้างความเกลียดชัง ต่อเพื่อนหรือผู้อื่นเพียงใด					
๙.	ท่านรู้จักกล่าวขอโทษ รู้จักกล่าวขอบคุณ กับเพื่อนหรือผู้อื่น เพียงใด					
๑๐.	ท่านใช้ถ้อยคำ คำพูดให้เพื่อนหรือผู้อื่นให้ละเว้นความชั่วโดยเจตนาอันบริสุทธิ์ให้การ งานสำเร็จ เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการงานเพียงใด					

ข้อ	หลักสังคหวัตถุ ๔	ความคิดเห็น				
		๕	๔	๓	๒	๑
ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)						
๑๑.	ท่านประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นเพียงใด					
๑๒.	ท่านส่งเสริมสนับสนุนในการประพฤติดีทางจริยธรรม, และคุณธรรมแก่ผู้อื่นเพียงใด					
๑๓.	ท่านทุ่มเทแรงกาย แรงใจในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่น พร้อมรู้จักป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญาเพียงใด					
๑๔.	ท่านชวนช่วยช่วยเหลือรับใช้ ทำงานอย่างสร้างสรรค์แก่เพื่อนหรือบุคคลอื่นเพียงใด					
๑๕.	ท่านเคยมีความประพฤติที่ไม่ชอบทางกาย ทางวาจา และทางใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เพียงใด					
ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)						
๑๖.	ท่านวางตัวให้เหมาะสมเสมอต้นเสมอปลาย รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับฐานะ หน้าที่และบทบาทต่อเพื่อนและผู้อื่นเพียงใด					
๑๗.	ท่านปฏิบัติตามกฎหมายและรักษาระเบียบวินัยที่ดีของชุมชนและสังคมเพียงใด					
๑๘.	ท่านไม่เอารอดเอาเปรียบ ร่วมทุกข์ร่วมสุขช่วยเหลือเกื้อกูลกันแก้ปัญหา ช่วยกันคิดในทางสร้างสรรค์กับเพื่อนหรือผู้อื่นเพื่อสันติสุขของสังคมเพียงใด					
๑๙.	ท่านปฏิบัติตนเหมาะสมตั้งอยู่ในศีลธรรมเพียงใด					
๒๐.	ท่านถือเนื้อถือตัวและหยิ่งทะนงกับเพื่อนและผู้อื่นเพียงใด					

ตอนที่ ๓ ข้อมูลการศึกษาแนวทางส่งเสริมการนำหลักสัจพจน์ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขต
เทศบาลตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง : ให้ท่านเขียนแนวทางการส่งเสริมการนำหลักสัจพจน์ไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขต
เทศบาล

ตำบลบางเหริย อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ลงในที่เว้นว่างไว้

๑.ด้านทาน (การให้)

แนวทางการส่งเสริม.....

.....

.....

.....

๒. ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก)

แนวทางการส่งเสริม.....

.....

.....

.....

๓. ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์)

แนวทางการส่งเสริม.....

.....

.....

.....

๔. ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ)

แนวทางการส่งเสริม.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูล Try out

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๒๘ / ๑๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ๓/๓ หมู่ ๕
ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถาม

เจริญพร นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลควนเนียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

ด้วย พระปลัดบองเดช สิริบุญโญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาศักยภาพ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา” ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี พระครูวิจิตรธรรมโชติ, ดร. และ รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลจากบุคลากรของท่านเพื่อนำผลมาทดลองใช้ (Try Out) สำหรับวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือสำหรับทำวิทยานิพนธ์จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ และบัณฑิตศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

จึงขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

พระปลัดบองเดช
ส.ค.บ.

เจริญพร
ดร. วิจิตรธรรมโชติ
(พระครูโฆสิตวัฒน์นกุล, ดร.)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา

สำนักปลัดเทศบาล
 กองคลัง ๒๓๒๘ /
 กองช่าง
 กองการศึกษา

เทศบาลตำบลบางเหริ่ง
 เลขที่รับ.....

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ๓/๓ หมู่ ๕
 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง
 จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถาม

เจริญพร นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

ด้วย พระปลัดป้องเดช สิริบุญโญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา" ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี พระครูวิจิตรธรรมโชติ, ดร. และ รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ จึงขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ และบัณฑิตศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

นายเจริญพร

(พระครูไผ่สีตวันวานุกุล, ดร.)
 ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา

- ๓๗๖๑๓ จำนวนของเอกสาร
 ที่ตรงกลาง/สื่อ ออมเอชพี/ทีวี
 ๑๓๒๘ ๓๖๓๗/๕

(นายเวียง จันทนาจัน)
 นายกเทศมนตรีตำบลบางเหริ่ง

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

คำย่อเกี่ยวกับพระไตรปิฎก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้ พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในการอ้างอิง โดยระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังคำย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ที.สี. (ไทย) ๙/๑๗๐/๕๖ หมายถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย สีล-ชั้นธรรวค พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ ๙ ข้อที่ ๑๗๐ หน้า ๕๖

พระสุตตันตปิฎก

ที.ปา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.อฎฐก	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย อฎฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ธรรมบท	(ภาษาไทย)

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ นามสกุล : พระปลัดป้องเดช สิริบุญโญ (พะสริ)
- วัน เดือน เกิด : ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๑
- สถานที่อยู่ : วัดห้วยพุฒ ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
- การศึกษา : พุทธศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ สาขารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- อุปสมบท : วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕
- ปีที่เข้าศึกษา : ๒๕๕๙
- ที่อยู่ปัจจุบัน : วัดห้วยพุฒ ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา